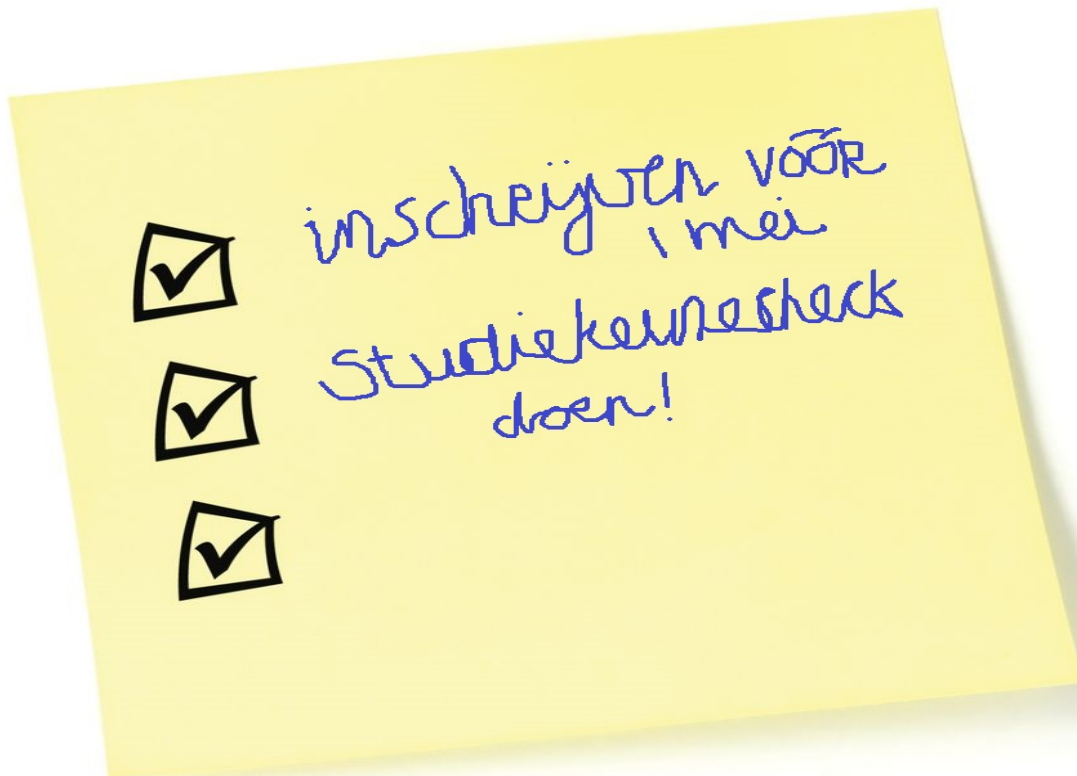

Study? Check and match!

Adviesrapportage van het onderzoek naar de studiekeuzecheck en adviezen over vormgeving van een challenge.

Laura Hoogenboom
S1077573

Module:
Leerbedrijf:
Afstudeerbegeleider:
Inhoudelijk begeleider:
Examinator:
Datum:

Proeve van bekwaamheid || TPH48A-03
Yubu
Aimy Ogaeri
Lusin Garibyan
Rogier de Groot
29 augustus 2016
Kans 2

Voorwoord

Met groot genoegen presenteer ik aan u de adviesrapportage over de studiekeuzecheck¹ of matching in opdracht van Yubu. Dit rapport is het eindproduct van de afstudeerstage en tevens de afsluiting van de studie Toegepaste Psychologie aan de Hogeschool Leiden. De afstudeerperiode is doorlopen van februari 2016 tot en met juli 2016.

Deze opdracht staat dicht bij mij. Ik heb ook een studiekeuzecheck doorlopen, waar een negatief resultaat uit kwam. Dit resultaat kreeg ik toen ik (net) was begonnen met mijn studie. Het negatieve resultaat zorgde er voor dat ik twijfelde aan mijn keuze, en dat ik stoppen overwoog. Toen ik voor de studie koos wist ik niets van een studiekeuzecheck af. Ik had hier meer informatie over willen hebben, zodat ik mij voor had kunnen bereiden en ik wist wat ik had kunnen verwachten. Toen Yubu deze opdracht voorstelde kwam dit moment meteen in mijn gedachte. Ikzelf heb een nare ervaring gehad, en wil anderen hier (zo veel mogelijk) voor behoeden. Ik was benieuwd hoe de studiekeuzecheck nu geïntegreerd is en hoe er mee om wordt gegaan door scholen. Tevens was ik erg benieuwd wat scholieren van de check vinden.

Een woord van dank gaat uit naar alle mensen die mij hebben geholpen om deze adviesrapportage mogelijk te maken: Yubu, in het speciaal Kees Meershoek, Guus Meijer en Aimy Ogaeri. Hiernaast wil ik Bas Meershoek bedanken voor het aandragen van de afstudeerplek en het nagaan of er behoefte was in het bedrijf van zijn broer. Ook moeten de andere afstudeerders die mij hebben geholpen worden bedankt. Dit zijn de studenten die bij mij in de intervisiegroep zaten maar ook andere afstudeerders bij Yubu. Met elkaar hebben wij er voor gezorgd dat iedereen een mooi product kan leveren.

Mijn lieve vriend, die mij door dit traject heen heeft 'gesleurd'. Die mijn tirades zo nu en dan aan moest horen, maar die mij bovenal heeft gesteund en geholpen in dit traject. Een aantal van mijn vrienden; Daniel, Bas en Britt moeten ook bedankt worden. De eerste heeft gepoogd mij te helpen bij het doorspitten van wetten/het wetboek. De andere twee toonde constant interesse in mijn afstuderen, en probeerden op ieder mogelijke manier te helpen. Dit terwijl twee van hen zelf ook aan het afstuderen waren.

Ook moet ik diverse mensen bedanken voor de moeite die zij in mij hebben gestoken om mij te helpen betreffende het vinden van literatuur, wat af en toe een uitdaging op zich was: in het speciaal Pascale Stienen (Sturen op Talent), Veronique Senne (docent Hogeschool Leiden en lid kennisplatform studiesucces), Evelyne Meens (beleidsadviseur dienst studentenvoorzieningen Foynts Hogeschool & promovendus op studiesucces en de studiekeuzecheck) en het kennisplatform studiesucces waar ik als student zijnde bij aan mocht sluiten voor een bijeenkomst.

Hiernaast wil ik graag Lusin Garibyan bedanken voor de begeleiding en zeer nuttige feedback die zij mij heeft gegeven gedurende de afstudeerperiode.

Als laatste wil ik alle mensen bedanken die hebben geholpen bij de interviews; de scholieren van het Onze Lieve Vrouwecollege en het Emmauscollege, de eerstejaars, Hogeschool Leiden, cluster Social work en Toegepaste psychologie, Hogeschool Rotterdam, instituut Communicatie Media-informatie Technologie, Universiteit van Amsterdam, beleidsmedewerker institutional research, TU Delft, beleidsmedewerker onderwijs en studentzaken en Universiteit Utrecht, oud admissions dean. Zonder jullie was het niet mogelijk geweest om dit onderzoek te houden en tot het advies te komen.

Rotterdam, 2016
Laura Hoogenboom

¹ In de verdere scriptie is er voor gekozen om dezelfde benaming als de overheid te hanteren, namelijk studiekeuzecheck. Waar studiekeuzecheck staat kan ook matching worden gelezen.

Samenvatting

Yubu is een online loopbaanplatform dat scholieren van de middelbare school helpt met het maken van een profiel en studiekeuze. Iets wat Yubu nog niet kan bieden is hulp rondom de studiekeuzecheck². Yubu wil graag de scholier van A tot Z begeleiden. Hierom is informatie of een opdracht over de studiekeuzecheck een mooie aanvulling op wat Yubu al te bieden heeft. In de scriptie is op de volgende probleemstelling gefocust: 'Hoe kan Yubu een positieve invloed hebben op de voorbereiding op de studiekeuzecheck van scholieren?'. Doormiddel van kwalitatief onderzoek is er antwoord gegeven op deze probleemstelling. Het doel van het onderzoek was om te kijken of er behoefte was voor een voorbereidende opdracht op de studiekeuzecheck vanuit de instellingen die hbo en wo onderwijs aanbieden en scholieren die op het havo of vwo zitten. Dit is onderzocht aan de hand van de gedragsdeterminanten (Brug, van Assema & Lechner, 2012). De gedragsdeterminanten die zijn onderzocht zijn: gedragsintentie, attitude, subjectieve norm, eigen-effectiviteitsverwachting, geanticipeerde spijt, risico-inschatting en kennis. Verder is er in de interviews aan zowel de instellingen als scholieren gevraagd of zij een voorbereidende opdracht willen hebben/verwachten over de studiekeuzecheck, en wat voor een opdracht dit dan moet zijn.

De voornaamste resultaten zijn te vinden bij de gedragsdeterminanten, specifiek bij kennis, geanticipeerde spijt en risico-inschatting en de subjectieve norm. De scholieren zijn ontevreden over de informatie die zij krijgen, de scholieren kennen de consequenties van het niet maken of te laat inleveren van de studiekeuzecheck niet en de ouders van de scholieren weten vaak niet wat de studiekeuzecheck is. Opvallend is ook het verschil tussen instellingen en scholieren. De instellingen staan positief tegenover een voorbereidende opdracht over de studiekeuzecheck, de scholieren zien de toegevoegde waarde van een voorbereidende opdracht over de studiekeuzecheck niet in.

Om de reden dat de scholieren de toegevoegde waarde van een voorbereidende opdracht niet inzien, wordt er aanbevolen om op de gedragsdeterminanten kennis, geanticipeerde spijt en risico-inschatting en de subjectieve norm in te spelen. Het is duidelijk dat de informatievoorziening rondom de studiekeuzecheck onvoldoende is en dat scholieren meer informatie willen/nodig hebben. Yubu kan hierom een positieve invloed hebben op de studiekeuzecheck door een opdracht te ontwikkelen betreffende informatie voorziening waarin ook op de consequenties en de ouders wordt gefocust. Tevens moet er vervolgonderzoek komen of scholieren een 'echte' voorbereiding willen, of ouders open staan voor meer informatie, of scholieren het verschil tussen de studiekeuzecheck en een decentrale selectie wel weten en hoe scholieren de studiekeuzecheck ervaren (als matchmethode of als selectiemethode). Ook moet er meer onderzoek naar Yubu komen. Het is niet duidelijk hoe leerlingen Yubu als hulpmiddel ervaren (bij de studiekeuzecheck). Tevens brengt het feit dat Yubu nog een startup is ook haken en ogen met zich mee. Er zijn nog geen scholieren die in hun examenjaar zitten en met Yubu werken.

De adviezen voor een opdracht over de kennis en consequenties en de opdracht voor (de informatie voor) de ouders zijn uitgewerkt in een implementatieplan. Deze zullen de vorm van een quiz en een samenwerkingsopdracht hebben.

² Een test om te kijken of jij bij de studie past en de studie bij jou. In de scriptie is voor dezelfde benaming gekozen die de overheid hanteert, namelijk studiekeuzecheck. Waar studiekeuzecheck staat kan ook matching worden gelezen.

Summary

Yubu is an online career platform that helps students at secondary school making a choice for a profile or study. Something Yubu cannot yet offer it's help around matching³. Yubu would like to accompany the student from A to Z. For this reason, information or an assignment about matching is a nice addition to what Yubu already has to offer. This thesis focuses on the following problem "How can Yubu have a positive influence on the preparation of the matching for students". This problem is answered with the help of qualitative research. The goal of the research is to see if there is a demand for a preparation assignment regarding the matching from institutions offering college and university education and students following education on havo or vwo level.

The research was done with the help of behavioural determinants (Brug, van Assema & Lechner, 2012). The investigated behavioural determinants in this thesis are behavioural intention, attitude, subjective norm, self-effectiveness expectation, anticipated regret, risk assessment and knowledge.

Furthermore the demand from the institutions and students whether a preparation assignment is desired and what kind of preparation is required is investigated in the interviews.

Most of the results can be found in the behavioural determinants, specifically in knowledge, anticipated regret & risk assessment and subjective norm. One of the results is that students are dissatisfied with the information they receive. Furthermore the students do not know the consequences of not making the matching or late submission of it. A lack of knowledge about the matching on the parents side was also discovered in this research.

It is also noteworthy that there is a difference in vision between institutions and students regarding the added value of a preparation assignment.

Because of the results regarding not seeing the added value in a preparation assignment, it is recommended to anticipate on the behavioural determinants knowledge, anticipated regret and risk assessment & subjective norm as it is clear that the information, regarding the matching, is insufficient for students and needs to be increased. Yubu can have a positive influence by developing an assignment regarding information provision which will also focus on the consequences of not making the matching and providing information for the parents of the students.

Furthermore, additional research is recommended to check if the students need for a 'real' preparation is required, if the parents are willing to receive information and if students know the difference between matching and the decentralize selection and how this is experienced by the students (as an matching method or selection method). Also additional research on Yubu is recommended as it is not clear how students experience Yubu as a support platform (for the matching) and, in addition, the fact that Yubu is still a start-up and not being used by students in their exam year.

The advice assignment(s) regarding knowledge, for students and parents, and consequences for students are worked out in an implementation plan.

These advice(s) will be in the form of a quiz or co-operation assignment.

³ Matching is a 'test' to see whether you suit the study of your choose. You are (most of the times) required to make the 'test', at the end you will get an recommendation. This recommendation is, in most cases, not binding.

Inhoud

Voorwoord	1
Samenvatting.....	2
Summary	3
1: Inleiding	6
2.0: Theoretisch kader.....	8
2.1: Probleem- en doelstelling	14
3.0: Onderzoeksmethode.....	15
3.1: Betrouwbaarheid en validiteit.....	16
3.2 Interviews	17
3.3 Verantwoording interviewvragen:	19
3.4 Afname proces:	23
3.5 Ethiek:.....	23
4: Resultaten.....	24
5: Conclusies.....	30
6: Beantwoorden hoofdvraag	35
7: Discussie	36
8: Advies	38
9.0: Implementatie	40
9.2: Uitwerking implementatie advies	40
9.3: Verantwoording advies	42
9.4: Wie wat wanneer	44
9.5 Kosten en baten	44
9.6 Evaluatie	45
9.6: Follow-up acties	45
10: Bibliografie	46
11: Bijlagen	48
Bijlage 1: Afgevalen literatuur	48
Bijlage 2: Uitleg persoonlijkheidskenmerken en omgevingsdeterminanten.	52
Bijlage 3: Interviewvragen	54
Bijlage 4: Verantwoording interviewvragen.....	57
Bijlage 5: Labelen.....	61
Bijlage 6: Overzicht studiekeuzecheck per instelling	74
Bijlage 7: Uitgebreidere uitwerking deelvraag 3	78
Bijlage 8: Ontwerpcriteria	89

Bijlage 9: Concept opdracht kennis en consequenties.....	90
Bijlage 10: ontwerpcriteria opdracht ouders	93
Bijlage 11: Concept opdracht ouders	95

1: Inleiding

Yubu is een online loopbaanplatform dat scholieren van de middelbare school helpt door middel van interactieve opdrachten met het maken van een profiel en studiekeuze. Een opdracht wordt bij Yubu een challenge genoemd. Deze challenges hebben vaak de vorm van een spel, maar kunnen bijvoorbeeld ook een test of informatievoorziening zijn. Yubu is een jong bedrijf dat in september 2015 door Kees Meershoek en Guus Meijer is opgericht. Hiernaast is Rob Derks een belangrijke schakel voor Yubu. Hij is de medeoprichter van Yubu en programmeert onder andere de challenges op het platform. De scholieren die gebruik maken van Yubu volgen onderwijs op alle niveaus, vmbo, havo en vwo.

Yubu is in gesprek gegaan met middelbare scholen en kwam er achter dat scholen op zoek waren naar een studiekeuzeloopbaantraject dat activeert. Hiermee wordt bedoeld dat veel scholieren niet actief of serieus bezig zijn met hun studiekeuze, wat moet veranderen. Hiernaast is één van de redenen om Yubu op te richten dat er per jaar ongeveer 70.000 leerlingen stoppen met hun studie omdat zij verkeerd hebben gekozen (G. Meijer, persoonlijke communicatie, 10 februari 2016).

Door middel van serious games, games waarin de leerling met een daadwerkelijk probleem (de studiekeuze) aan de slag gaat, probeert Yubu de leerling te activeren zodat zij aan de slag gaan met het zoeken naar een vervolgstudie of de juiste profielkeuze. Het probleem hoeft niet per se in de game te zijn verwerkt (dus direct over de studiekeuze te gaan), het kan ook een metafoor of onderwerp zijn dat bijdraagt aan het oplossen van het probleem. Het uiteindelijke doel is om dit probleem, het kiezen van een studie die bij je past, op te lossen. Het doel van de game zelf is niet (alleen) vermaak, maar ook communicatie, inzicht verwerven en onderwijzen (G. Meijer, persoonlijke communicatie, 10 februari 2016). Yubu biedt verscheidene opdrachten rondom motieven, kwaliteiten, toekomstdromen en netwerken voor de scholieren aan via hun platform. Deze vier facetten dragen bij aan het maken van een zekere studiekeuze zoals hierboven beschreven.

Momenteel is Yubu nog niet in staat scholieren hulp te bieden rondom de studiekeuzecheck. De studiekeuzecheck is een check voor aanvang van de studie om te kijken of je bij de studie past en de studie bij jou. De studiekeuzecheck wordt afgenomen door, en soms ook bij, de instellingen. Op dit moment weet Yubu niet goed wat zij met de studiekeuzechecks aan moeten. Wat het moeilijk maakt is dat de scholen zelf invulling mogen geven aan deze checks. Niet alle vormen zijn bekend bij Yubu. Er is geen eerder onderzoek geweest van bijvoorbeeld een andere afstudeerder bij Yubu naar de studiekeuzecheck. Om deze reden is onderzoek naar de studiekeuzecheck een geheel nieuw project binnen Yubu.

Yubu weet van de studiekeuzecheck af, maar weet niet goed hoe zij hierop moeten anticiperen. De opdrachtgever wil onderzoek naar de studiekeuzecheck, welke vormen van studiekeuzechecks er bestaan (dit weet Yubu niet), wat de regelgeving is etc. en antwoord op de vraag of Yubu kan en moet ondersteunen in het proces naar de studiekeuzecheck toe.

Om deze reden is de doelstelling dat er onderzoek komt naar de studiekeuzecheck en de regelgeving en dat er een advies wordt uitgebracht of Yubu kan/moet ondersteunen, en zo ja hoe Yubu kan ondersteunen.

De onderzoeksvraag zal de vorm hebben 'hoe kan Yubu ondersteunen in de voorbereiding op de studiekeuzecheck?'. Met deze vraag wordt de doelstelling beantwoord, namelijk of Yubu kan en moet ondersteunen en zo ja hoe.

Het is belangrijk dat scholieren weten wat zij kunnen en moeten verwachten van de studiekeuzecheck. Hier spelen middelbare scholen en instellingen al een rol in, maar het is mogelijk dat Yubu ook een rol kan spelen in deze informatievoorziening.

Op dit moment geeft 60% van de scholieren die stoppen met hun studie aan dat zij niet genoeg geactiveerd zijn, en dat zij meer energie in het kiezen van hun studie hadden moeten steken. 60% van de leerlingen is dus niet actief genoeg bezig geweest met hun studiekeuze waardoor zij verkeerd hebben gekozen (G. Meijer, persoonlijke communicatie, 10 februari 2016). Door betere voorbereiding op de studiekeuzecheck worden de verkeerde (studie)keuzes mogelijk verminderd omdat de scholier er eerder achter komt dat iets niet bij hem past. Dit omdat belangrijke motivatievragen niet, of niet volledig beantwoord kunnen worden.

Challenges door middel van de adviezen betreffende studiekeuzechecks zijn een mooie aanvulling op de opdrachten die Yubu al te bieden heeft. Op deze manier kan Yubu de scholieren van A tot Z begeleiden en voorbereiden bij het maken van hun studiekeuze.

Leeswijzer:

In hoofdstuk 1 (hierboven) wordt de aanleiding van de opdracht besproken en wat het vraagstuk van het onderzoek is. Hoofdstuk 2 wordt gewijd aan het theoretisch kader en de definitieve probleem- en doelstelling. In hoofdstuk 3 wordt de onderzoeksmethode belicht. De betrouwbaarheid en validiteit wordt uitgelegd en tevens zijn daar de meeste verantwoordingen voor het onderzoek te vinden. Hoofdstuk 4 beschrijft de resultaten uit het onderzoek. In hoofdstuk 5 zullen de conclusies volgen. In hoofdstuk 6 wordt de hoofdvraag beantwoord. In hoofdstuk 7 zal de discussie centraal staan, een reflectie op de conclusies, het onderzoeksproces en de onderzoeker. Hoofdstuk 8 gaat over de gegeven adviezen en de implementatie van een van deze adviezen.

2.0: Theoretisch kader

Er wordt onderzoek gedaan naar de verschillende vormen van studiekeuzechecks die door de instellingen (hbo & wo) worden gebruikt, en de regelgeving omtrent de studiekeuzecheck. Tevens wordt er in het onderzoek ook aandacht besteed aan gedragsdeterminanten en welke rol deze spelen in de studiekeuzecheck en de voorbereiding hierop. Aan de hand van dit onderzoek wordt er een advies uitgebracht of Yubu kan en moet ondersteunen bij de studiekeuzecheck, en zo ja hoe Yubu kan ondersteunen. Er is in de literatuur onderzocht wat er al bekend is over het onderwerp studiekeuzecheck en waar al eerder onderzoek naar is gedaan dat aansluiting heeft met het onderzoek. Onderwerpen die naar voren zullen komen zijn de Wet Kwaliteit in Verscheidenheid, de wet die er voor zorgt dat het studiesucces vergroot wordt door onder andere een studiekeuzecheck af te laten nemen, uitleg over de studiekeuzecheck, wat het is en wat er over bekend is, studiesucces, uitleg over het rendement dat door middel van de studiekeuzecheck wordt behaald maar ook de verminderde uitval en studie-switchen, puberbrein, uitleg over het functioneren van het brein van een puber en gedragsdeterminanten, uitleg over gedragsdeterminanten en waarom dit in het onderzoek verwerkt is. In bijlage 1 zijn een aantal stukken te vinden die hebben geholpen bij de beeldvorming over het onderwerp maar niet langer relevant zijn om in het literatuuronderzoek te plaatsen.

Wet Kwaliteit in Verscheidenheid:

In 2013 is de wet Kwaliteit in Verscheidenheid ingevoerd (Rijksoverheid, 2013). Dit omdat de kwaliteit van het hoger onderwijs vergroot moest worden, en de aansluiting studenten, instellingen, bedrijfsleven en de samenleving niet altijd optimaal was. Het studiesucces moest worden vergroot. Dit betekent dat er intensiever onderwijs aangeboden moet worden, en dat de instellingen meer ruimte krijgen om hun eigen keuzes te maken. Studenten kunnen volgens minister Bussemaker alleen een afgewogen keuze maken als zij een goed beeld hebben wat een instelling en opleiding hen te bieden heeft. Hierom zijn betere voorlichtingen en begeleiding cruciaal en een heel belangrijk onderdeel in deze wet (Rijksoverheid, 2013).

De overheid wil de studie-uitval verder terugdringen. Vier op de tien studenten in het hbo stopt voortijdig met de opleiding die zij volgen (Rijksoverheid, 2013). Op de universiteit is dit drie op de tien studenten. De wet is er op gericht om de juiste student op de juiste plaats te krijgen en een einde te maken aan de hoge uitval en het switchgedrag. Vanaf 2014 moeten studenten zich uiterlijk 1 mei aanmelden voor hun studie. Dan hebben zij recht op studiekeuzeactiviteiten zoals proef studeren of een gesprek bij de opleiding. Tevens zijn ze ook verplicht om aan deze activiteiten deel te nemen als de opleiding dat vraagt. Hierdoor kunnen hogescholen en universiteiten beter inspelen op de behoeften van studenten en de arbeidsmarkt.

Een van de manieren om het studiesucces te bevorderen is door middel van de studiekeuzecheck (Rijksoverheid, 2013). Een studiekeuzecheck is een toets om te kijken of de opleiding goed bij je past en of jij goed bij de opleiding past. Je hebt het recht op een studiekeuzecheck als je uiterlijk op 1 mei hebt aangemeld voor een opleiding aan de universiteit of hogeschool. Een hogeschool of universiteit kan je verplichten om een studiekeuzecheck te doen. Dit werkt ook vice versa, als jij graag een studiekeuzecheck wil doen dan moet de hogeschool of universiteit dit faciliteren. Een opleiding mag je weigeren in te schrijven als je niet hebt meegedaan aan een studiekeuzecheck.

Als je je past na 1 mei voor een opleiding aanmeldt heb je geen recht meer op een studiekeuzecheck (Rijksoverheid, zd). De uiterste aanmelddatum voor een studie met numerus fixus ligt op 15 mei. Als je jezelf voor 1 mei hebt aangemeld ben je toelaatbaar tot een andere studie als je uitloot. Een studiekeuzecheck is niet verplicht bij een numerus fixus. Er is een speciale toelatingsprocedure voor lotingsstudies. Je wordt direct toegelaten als je een acht of hoger gemiddeld op je eindexamen hebt gehaald. Hierna volgt de decentrale selectie, een selectie waarbij de scholen zelf de toelatingsvoorwaarden mogen bepalen. Als laatste volgt een gewogen loting ook wel centrale selectie genoemd. Hiervoor wordt je ingedeeld in een lotingsklasse. Deze vorm van loten wordt vanaf studiejaar 2017-2018 afgeschaft. Er zal dan enkel nog een decentrale loting plaatsvinden (Rijksoverheid, zd). Deze verandering zal ook effect op de studiekeuzecheck en de aanmelddatum hebben. Aan de hand van de resultaten van de studiekeuzecheck krijg je een advies. Er zijn drie potentiële adviesmogelijkheden namelijk; positief, positief maar je moet jezelf nog in iets verdiepen of negatief. Of het advies bindend is hangt bij de meeste scholen van het moment van inschrijving af. Voor 1 mei is het meestal een advies, na 1 mei wordt het een bindend advies. Hieronder meer uitleg over de studiekeuzecheck.

Studiekeuzechecks:

Zoals in het kopje Wet Kwaliteit in Verscheidenheid te lezen is, is de studiekeuzecheck ingevoerd om het studiesucces van studenten te verbeteren. Tevens staat er uitgelegd welke regelgeving aan de studiekeuzecheck is verbonden. Er wordt nu dieper ingegaan op de studiekeuzecheck zelf.

De studiekeuzecheck is een persoonlijke benadering voor studenten om zelfreflectie op gang te brengen en om verwachtingen met het daadwerkelijke programma van de studie te vergelijken (Bijsman & Harbers, 2014). De studiekeuzecheck kan op drie manieren helpen: Het bevestigen van de keuze, twijfels wegnemen tussen verschillende programma's en adviezen geven aan scholieren die het moeilijk gaan krijgen (Bijsman, 2014).

Het LSVb, landelijke studenten vakbond, geeft aan dat er veel verschillende vormen van studiekeuzechecks zijn, maar dat onderwijsinstellingen weinig kennis met elkaar uitwisselen. Van alle onderwijsinstellingen hanteert 92% een vragenlijst. 38% heeft geen mogelijkheid tot een opvolgend individueel gesprek, maar bieden dan (vaak) wel een groepsgesprek of proef studeren. 25% van de onderwijsinstellingen wijst een leerling bij een negatief advies niet door voor een gesprek. De mensen die wel een opvolgend individueel gesprek hebben, hebben vaak een gesprek met een docent of studieadviseur. De communicatie met de student omtrent de studiekeuzecheck, en het advies dat hieruit voortkomt wordt meestal gemaild (72%). Alle onderwijsinstellingen geven aan dat zij willen monitoren. Het monitoren door middel van een centrale werkgroep (90%) is het vaakst gekozen. Een centrale werkgroep coördineert de evaluatie en rapporteert dit. Verder houden zij de koppeling met de studieresultaten en verder verloop van de studie in de gaten. Er is geen eenduidige manier om klachten aan te geven omtrent het advies. Sommige scholen hebben helemaal geen officiële procedure voor klachtverwerking. Het LSVb vindt dit een ernstige zaak (van den Brink, 2014).

Het ISO, interstedelijk studenten overleg, heeft de eerste kwalitatieve evaluatie gedaan naar de studiekeuzecheck (Bloo, Feddema & Meijer, 2016). Uit de resultaten van het onderzoek van ISO blijkt dat een vragenlijst als studiekeuzecheck niet altijd als nuttig ervaren wordt.

Een persoonlijk gesprek (dat volgt na het invullen van de vragenlijst) is meestal met docenten van de desbetreffende opleiding (71%), hierna volgt een gesprek met studenten met 62%. Het gesprek wordt wel als positief ervaren. 52% van de studenten geeft aan dat de studiekeuzecheck voor een beter beeld van de opleiding heeft gezorgd. 58% gaf aan de indruk te hebben dat de studiekeuzecheck bedoeld was om de student te helpen. Een meerderheid van de studenten was het eens met de stelling dat de instelling goed gecommuniceerd heeft over wat je moest doen. Op de vraag of studenten opnieuw mee zouden doen antwoorden 41% met eens, 33% met neutraal en 26% met oneens (Bloo et al, 2016).

De studiekeuzecheck is als tool ontwikkeld om studenten te ondersteunen in het maken van de juiste keuze. Echter lijkt dit niet altijd zo te worden ervaren door studenten. Door het verplichte karakter van de studiekeuzecheck wordt het als selectiemethode gezien. Studenten willen graag beoordeeld worden op hun motivatie voor de opleiding in plaats van op hun kennis en kunnen (Bloo et al, 2016).

Er is kort uitgelegd wat de studiekeuzecheck is en waarbij de studiekeuzecheck kan helpen. Hiernaast legt Van den Brink (LSVb, 2014) in percentages uit hoe de studiekeuzecheck is vormgegeven. Het LSVb is overwegend negatief over de studiekeuzecheck. Tevens worden de resultaten aangehaald uit een vergelijkbaar onderzoek van het ISO. Uit dit onderzoek blijkt dat studenten de studiekeuzecheck anders ervaren dan waar deze voor is opgezet.

Studiesucces:

Zoals hiervoor uitgelegd heeft de overheid de Wet Kwaliteit in Verscheidenheid ingevoerd om het studiesucces te bevorderen. De studiekeuzecheck is een onderdeel om dit studiesucces te bevorderen. Met studiesucces wordt bedoeld het rendement dat door middel van de studiekeuzecheck wordt behaald maar ook verminderde uitval en studie-switchen.

De universiteit van Utrecht is een voorloper wat betreft de studiekeuzecheck. Zij zijn eerder dan verplicht (door de rijksoverheid) begonnen met de studiekeuzecheck (Wubbels, de Bakker & Wijngaards-de Meij, Z.D.). Uit het onderzoek blijkt dat de uitval na het eerste studiejaar flink is gedaald. Waar eerst nog een lichte daling van het percentage uitvallers te zien was na 1 februari, liep de uitval na het complete studiejaar terug van 30.9% naar 27.6%. Over alle studies van de universiteit zijn er meer studiepunten behaald. Zowel studenten als medewerkers herkennen het effect dat studiekeuzecheck heeft. De studenten die in september beginnen voelen zich eerder thuis. Op de universiteit van Utrecht haalt 72,4% van de studenten het eerste jaar. Een groot deel van de overige 27,6% studenten twijfelde na de studiekeuzecheck maar was toch begonnen met de studie. De studenten die toch begonnen zijn gaven aan dat zij de studiekeuzecheck tegen vonden vallen, maar dat zij dachten dat het in de praktijk wel mee zou vallen. De universiteit van Utrecht concludeert: Hoe eerder er wordt meegedaan aan studiekeuzecheck, hoe effectiever (Wubbels et al., Z.D.).

De reden achter uitval is vaak dat de verkeerde studie is gekozen. Er zijn hoge cijfers van uitval gevonden bij leerlingen die zich laat aanmelden. Binding is de sterkste voorspeller van de juiste keuze. 70% van de uitvallers geeft aan dat de opleiding uitval niet kon voorkomen. Er was minder uitval na een intakegesprek.

De conclusie hierom is dat een vervroegde aanmelding werkt, en dat er een studiekeuzecheck plaats moet vinden. 31% van de leerlingen zoekt bij twijfel of negatief advies extra informatie, advies of bijscholing (Warps, 2015).

De overheid beoogt met de studiekeuzecheck studie-uitval en studie-switchen te verminderen (Roks, 2014). 68% van de onderwijsinstellingen verwachtte voor de invoering van de studiekeuzecheck dat het een geschikt middel was om studie-uitval te beperken. 72% van de onderwijsinstellingen heeft de studiekeuzecheck intern ontwikkeld. 8% van de onderwijsinstellingen voert (een onderdeel van) de studiekeuzecheck (nog) niet online uit. 60% van de deelnemende onderwijsinstellingen is tevreden over de studiekeuzeadviezen die worden gegenereerd uit de studiekeuzecheck. 72% van de onderwijsinstellingen is tevreden over de studiekeuzecheck zelf. Opvallend is dat dit overeenkomt met het percentage dat de studiekeuzecheck intern ontwikkelt (Roks, 2014).

Uit de stukken komen enthousiaste geluiden naar voren. Universiteit Utrecht (Wubbels et al, ZD) is enthousiast over de studiekeuzecheck die de universiteit hanteert. Het uitvalpercentage is gedaald, en de studenten en interviewers zien het nut van de studiekeuzecheck in. Uit het onderzoek naar studiesucces van Warps (2015) geeft zij aan dat de vervroegde aanmelding, en het plaatsvinden van een studiekeuzecheck positieve effecten heeft op het studiesucces. Hiernaast geeft Roks (2014) in percentages weer hoe instellingen voor en na de invoering van de studiekeuzecheck naar de studiekeuzecheck kijken, en hoe deze is vormgegeven.

Puberbrein:

Met de studiekeuzecheck worden scholieren geholpen bij de bevestiging van hun studiekeuze. Afgevraagd kan worden of scholieren al over de capaciteiten beschikken om deze keuze te maken. Om deze reden is er voor gekozen om dieper in te gaan op het 'puberbrein' en de manier van denken en handelen van pubers.

Als de scholier op de middelbare school zijn of haar studiekeuze moet maken zitten zij in de meest turbulente fase van hun leven. De meeste scholieren zijn tussen de 16 en 18 jaar oud als zij een studie kiezen.

Wegwijzers ontbreken vaak bij het kiezen van een opleidingsrichting, een vervolgopleiding of bij het vinden van een baan. De samenleving laat jongeren van nu vooral hun eigen weg zoeken. Dit is geen desinteresse, maar juist het idee van loslaten. De keuze die wordt gemaakt is vaak een gevoel in plaats van een bewuste keuze. Deskundigen wijzen naar de te vroege, en daardoor niet effectieve, studie- en beroepskeuze. Nederland is vrijwel het enige land waarin jongeren al tussen hun 12^e en 14^e een richting kiezen. In Nederland staan kinderen al direct na de basisschool op een zevensprong (havo, vwo, speciale richting in het onderwijs, tweetalig etc.). Als de leerling eenmaal gewend is aan de middelbare school (of zelfs wanneer hij of zij dit nog niet is) moet er al weer een nieuwe keuze gemaakt worden voor een sector of profiel. Wie weet op zijn 14^e al wat hij wil worden? Het keuzeproces is een negatief afstreeplijstje; dit in elk geval niet (Nelis & van Sark, 2016).

Zonder goede voorbereiding komt ook die uitgestelde keuze nog te vroeg. Door het huidige schoolsysteem kan de scholier niet de ervaring opdoen die nodig is om een persoonlijke keuze te maken. Met oppervlakkige informatie en hun puberbrein dienen de scholieren hun keuze voor het leven te maken.

Door gebrek aan abstract denken en inzicht in de eigen identiteit kan de scholier geen goede keuze maken. Qua hersenontwikkeling zijn jongeren rond hun 15^e nog lang niet toe aan een keuze voor later. 'Later' is voor de scholier nog niet belangrijk. Ze hebben grote behoefte aan iemand die voor hun vooruitdenkt. Jongeren praten het meest met hun ouders over de keuzes (Nelis & van Sark, 2016).

Het opbouwen van zelfkennis en kennis van anderen is het grondbeginsel. Hierna kan de vraag 'Wie ben ik?' beantwoord worden. De meesten kunnen dit pas in hun 17^e tot 21^e levensjaar. Het antwoord op de vraag 'wie ben ik?' is nodig voor een goede studiekeuze. Er wordt gevraagd om een verandering in het eerste jaar van de vervolgopleiding. Het eerste jaar moet globaler en aan het einde van het jaar moet de keuze voor de daadwerkelijke studie gemaakt worden (university college). Echter, de kans dat dit gebeurt is minimaal (Nelis & van Sark, 2016).

Nelis & van Sark zijn van mening dat de studiekeuze in Nederland te vroeg komt en dat deze eigenlijk uitgesteld moet worden. De leerling heeft nog niet de zelfkennis die nodig is om een goed onderbouwde keuze te maken.

Gedragsdeterminanten:

Na het analyseren van diverse theorieën en het inbrengen van de centrale theorie tijdens intervisie is er besloten gebruik te maken van de methodiek over de gedragsdeterminanten in dit onderzoek (Brug, van Assema & Lechner, 2012). Waar andere theorieën zich focussen op het traject voor en tijdens de studiekeuze, focussen de gedragsdeterminanten zich voornamelijk op het traject dat na het kiezen van een studie volgt. De studiekeuzecheck wordt gedaan na het inschrijven voor een studie. Diverse gedragsdeterminanten kunnen invloed uit oefenen in het traject na het kiezen van een studie en naar de studiekeuzecheck toe. Door duidelijk te krijgen welke gedragsdeterminanten invloed hebben op de scholier, en op welke manier deze een rol spelen bij de studiekeuzecheck, kan worden ingespeeld en ondersteuning worden geboden in het traject naar de studiekeuzecheck toe. Hieronder zal dieper worden ingegaan op de gedragsdeterminanten en de verschillende vormen.

Er zijn een aantal determinanten die centraal staan in de verklaring van gedragsverandering. Je hebt (intra)persoonlijke determinanten die gelegen zijn in het individu, en extrapersoonlijke of omgevingsdeterminanten (Brug et al, 2012). In het theoretisch kader zal worden gefocust op uitleg over de (intra)persoonlijke determinanten. De uitleg over de omgevingsdeterminanten is te vinden in bijlage 2.

De persoonlijke determinanten zijn:

- Gedragsintentie.
- Attitude, uitkomstverwachtingen.
- Subjectieve norm en ervaren sociale invloed.
- Eigen-effectiviteitsverwachting of waargenomen gedragscontrole.
- Geanticipeerde spijt en morele verplichting.
- Risico-inschatting.
- Kennis en bewustzijn.
- Persoonlijkheidskenmerken.

Hieronder volgt een korte uitleg over wat alle persoonlijke determinanten inhouden.

Gedragsintentie:

De gedragsintentie is de mate waarin iemand van plan is om een bepaald gedrag uit te voeren. Voor het veranderen van gedrag moet je een positieve gedragsintentie hebben. Echter is een positieve gedragsintentie nog geen garantie dat de gedragsverandering ook daadwerkelijk plaatsvindt (Brug et al, 2012).

Attitude, uitkomstverwachtingen:

De houding ten opzichte van onderwerpen noemt men attitude. Attitudes zijn over het algemeen vrij stabiel en geven richting aan het gedrag. Echter zijn gedrag en attitude niet hetzelfde. Eerdere leerervaringen zijn de basis van attitudes over gedrag. Als je ooit bent beloond voor een bepaald gedrag dat zal je attitude positief zijn ten aanzien van dat gedrag. Ben je ooit gestraft voor een bepaald gedrag dan zal je attitude negatief zijn ten aanzien van dat gedrag. Logische redeneringen en verstandelijke overwegingen zijn samen met diepgewortelde gewoonten en irrationele overtuigingen de basis van attitudes (Brug et al, 2012).

Subjectieve norm en ervaren sociale invloed:

De sociale omgeving beïnvloedt ook de attitude. De subjectieve norm zijn de verwachtingen van belangrijke anderen. Als jij geen gehoor geeft aan de verwachtingen van de sociale omgeving kunnen er sancties volgen. Sociale steun en –druk zijn ook invloeden vanuit de sociale omgeving. Het voorbeeldgedrag dat men bij anderen zien wordt modelling genoemd. Sociale steun of –druk zijn directe invloeden. Sociale druk is een negatieve invloed op het gewenste gedrag, sociale steun is een positieve invloed op het gewenste gedrag. Modelling is het leren door het gedrag van anderen te observeren (Brug et al, 2012).

Eigen-effectiviteitsverwachting of waargenomen gedragscontrole:

Eigen-effectiviteitsverwachting is de verwachting van jezelf of je het gedrag uit kunt voeren. Deze determinant is samen met de attitude de belangrijkste voorspeller van veel gedragingen (Brug et al, 2012).

Geanticiperde spijt en morele verplichting:

De geanticiperde spijt zijn gevoelens van spijt of schuld die mensen verwachten te ervaren als ze een bepaald gedrag niet uitvoeren. Als mensen verwachten dat ze zich achteraf schuldig zullen voelen of spijt zullen hebben als men een gewenst gedrag nalaat (of een ongewenst gedrag juist wel uitvoert), zal de kans groter zijn dat men het gewenste gedrag zal uitvoeren (Brug et al, 2012).

Risico-inschatting:

De ervaren dreiging en de inschatting die mensen maken van hun eigen kans op dat risico (Brug et al, 2012).

Kennis en bewustzijn:

Overdracht van kennis. Informatievoorziening. Heel veel kennis hebben kan een trigger zijn om iets te doen, echter het daadwerkelijk uitvoeren blijft meestal achterwegen (Brug et al, 2012).

Persoonlijkheidskenmerken:

Van de determinant persoonlijkheidskenmerken wordt geen gebruik gemaakt in het onderzoek. Informatie over de persoonlijkheidskenmerken is ook te vinden in bijlage 2.

2.1: Probleem- en doelstelling

Onderstaand staan de probleem- en doelstelling die in het onderzoek centraal zullen staan beschreven.

Doelstelling opdracht:

Aan het einde van de afstudeerstage is er inzicht verkregen in de verschillende mogelijkheden van studiekeuzechecks op het hbo en wo (inventarisatie), en is de wijze van beoordelen en behandelen van de studiekeuzecheck vanuit verschillende instellingen bekend. Aan de hand van deze inventarisatie en interviews die worden afgenomen bij scholieren die in hun examenjaar havo/vwo zitten, eerstejaars studenten hbo en wo en bij personen die de studiekeuzecheck afnemen/beoordelen, worden er adviezen uitgebracht naar Yubu. Deze adviezen zullen gaan over hoe Yubu de scholieren handvatten kunnen geven ter voorbereiding op de studiekeuzechecks en hoe zij potentiële challenges voor studiekeuzechecks vorm kunnen geven. Deze adviezen worden uitgewerkt in challenges die op het platform ingezet kunnen worden. Welke adviezen precies geïmplementeerd worden, en de hoeveelheid hiervan, wordt besproken na de adviespresentatie.

Doelstelling opdrachtgever:

Aan het einde van de afstudeeropdracht is er onderzoek gedaan naar de studiekeuzechecks die op het hbo en wo worden afgenomen, waaruit een advies over de vormgeving van een challenge voortkomt. Deze opdrachten worden uitgewerkt, met als doel de leerlingen informeren over - en voorbereiden op - de studiekeuzecheck. Dit is een uniek verkooppunt voor Yubu.

Om er voor te zorgen dat beide doelstellingen door middel van de opdracht bereikt kunnen worden, zal er door middel van kwalitatief onderzoek antwoord worden gegeven op de volgende probleemstelling:

Hoe kan Yubu een positieve invloed hebben op de voorbereiding op de studiekeuzecheck van scholieren?

Deelvragen die bij deze doel- en probleemstelling horen, en uit het literatuuronderzoek voortstromen zijn:

1. Hoe is de studiekeuzecheck bij verschillende onderwijsinstellingen (hbo en wo) vormgegeven?
2. Hoe worden de scholieren aan de hand van deze studiekeuzechecks beoordeeld door onderwijsinstellingen?
3. In hoeverre kunnen gedragsdeterminanten bijdragen aan de voorbereiding op de studiekeuzecheck?
4. Wat is de attitude van scholieren (en eerstejaars) ten aanzien van een voorbereiding op de studiekeuzecheck?
5. Wat is de attitude van hogescholen/universiteiten ten aanzien van een voorbereiding op de studiekeuzecheck?
6. Wat voor een voorbereiding op de studiekeuzecheck willen scholieren graag zien?
7. Wat voor een voorbereiding op de studiekeuzecheck willen hogescholen/universiteiten graag zien?

3.0: Onderzoeksmethode

Als onderzoeksmethode wordt er gebruik gemaakt van kwalitatief onderzoek. Dit is onderzoek 'aan' mensen (Brinkman, 2011). Je stelt door waarneming vast wat zich in de werkelijkheid afspeelt (Baarda, Bakker, Fischer, Julsing, Peters, van der Velden & de Goede, 2013). Behoeftes zijn niet altijd te zien, je moet er naar vragen. Dit is ook de reden om voor kwalitatief onderzoek te kiezen. Er wordt naar een behoefte gekeken, namelijk of Yubu moet/kan ondersteunen bij de voorbereiding op de studiekeuzecheck of niet. Degene die deze behoefte kunnen hebben zijn de instellingen, de eerstejaars en scholieren.

De interviews worden bij 3 verschillende groepen respondenten afgenomen, namelijk scholieren die in hun examenjaar zitten en hun studiekeuze al hebben gemaakt, eerstejaars studenten die een studiekeuzecheck hebben gemaakt en mensen die de studiekeuzecheck afnemen of ontwikkelen. Er zijn meerdere redenen om voor deze drie groepen respondenten te kiezen. Enerzijds leveren de eerstejaars studenten en de scholieren die in hun examenjaar zitten nuttige informatie op. Deze respondenten hebben de studiekeuzecheck doorlopen en zijn dus ervaringsdeskundige, of moeten deze binnenkort doorlopen. Bij deze respondenten is dus te achterhalen of zij voorbereiding op de studiekeuzecheck (hadden) willen (hebben), en welke gedragsdeterminanten belangrijk zijn. De andere respondenten, de mensen die de studiekeuzecheck afnemen, zijn relevant om te kijken hoe de studiekeuzecheck in elkaar zit, en om te achterhalen wanneer een beoordeling positief dan wel negatief is. Hiernaast is het doel om te kijken hoe onderwijsinstellingen het ervaren als de scholieren een voorbereiding krijgen op de studiekeuzecheck. De respondenten zijn geworven door in het eigen netwerk en het netwerk van Yubu te zoeken. De scholieren komen van scholen af die komend schooljaar met Yubu gaan werken en waar toestemming was om tests af te nemen en vragen te stellen. De eerstejaars komen uit het eigen netwerk. Met de instellingen is het eerste contact per mail verlopen. Er zijn in totaal ongeveer tien scholieren benaderd. Van deze tien scholieren hebben zes scholieren meegewerkt. Redenen om niet mee te werken waren een tussenjaar na het examenjaar nemen of nog niet in het examenjaar zitten. Er zijn zes eerstejaars benaderd. Bij deze zes zijn ook interviews afgenomen, echter bleek na afloop dat bij een van de interviews de geluidsopname dusdanig slecht was dat deze niet gebruikt kon worden. Het totaal uitgewerkte interviews ligt hierom op vijf. Er zijn zeven instellingen benaderd. Hiervan hebben er vijf met een positief antwoord gereageerd op de mail. Met deze instellingen is een afspraak gemaakt voor een mondeling interview. De overige instellingen hebben niet geantwoord, of wilde niet deelnemen.

Er wordt gebruik gemaakt van de half-gestructureerd interview methode en de diepte-interview methode. De onderwerpen en belangrijkste vragen liggen vast in de interviews. Echter wordt er doorgevraagd op de antwoorden die worden gegeven, en liggen deze doorvragen vaak niet vast. De vraagvolgorde en formulering ligt niet vast en kan dus afwijken. De interviews zijn ook deels diepte-interviews omdat er ook persoonlijke en emotionele aspecten worden besproken (Baarda et al, 2013). Dit zijn de redenen waarom er voor deze methodes is gekozen. Het onderwerp dat centraal zal staan in de interviews is de studiekeuzecheck. Ook staan de belangrijkste vragen vast. Met de gedragsdeterminanten wordt er op de persoonlijke en emotionele aspecten gefocust. Deze twee methodes sluiten het beste aan met het idee dat op voorhand voor ogen was, namelijk een interview waarin van de volgorde afgewezen kan worden, maar waarbij de

vragen wel vaststaan. In deze vormen van interviews hebben de respondenten de vrijheid die zij nodig hebben om antwoord te geven op de vragen, en zijn resultaten makkelijker te analyseren.

Voordelen van de half gestructureerde interviewvorm zijn bijvoorbeeld dat de vragen vast staan, maar de doorvragen niet. Dit betekent dat er aan iedere respondent hetzelfde wordt gevraagd maar dat er met de doorvraag kan worden ingespeeld op het gegeven antwoord. Hiernaast staat ook de volgorde van de vragen niet vast, waardoor er ook met dit ingespeeld kan worden op de gegeven antwoorden. Een nadeel van deze methode is dat er goed opgelet moet worden of alle vragen wel behandeld worden. Doordat je vrij bent in het kiezen van de vraagvolgorde, en je inspeelt op de antwoorden die de respondent geeft, is het mogelijk dat een van de vragen wordt overgeslagen.

Een voordeel van het diepte-interview is dat omdat er langdurig op een onderwerp wordt gefocust er ook persoonlijke en emotionele aspecten aan bod komen. Dit is nodig om te kijken op welke gedragsdeterminanten gedragsverandering tot stand kan komen. Nadelen van het diepte interview zijn dat er te lang op een onderwerp gefocust kan worden waardoor andere onderwerpen minder belicht worden, de rode draad die verloren gaat in alle informatie die de respondent vertelt en dat overtuigingen van de interviewer een rol kunnen spelen in het gesprek.

Er is in de interviews rekening gehouden met de nadelen die aan de gekozen methode kunnen kleven. Bij ieder interview was er een lijst met alle vragen die kon worden afgestreept. Dit om te checken of alle vragen waren behandeld. Tevens zijn mensen afgekapt in het interview als de informatie die zijn vertelde niet relevant was voor het onderzoek. Er is ook veelvuldig samengevat om de rode draad te behouden. De samenvattingen werden altijd gecheckt om te kijken of alles goed begrepen is en er geen sprake is van eigen overtuigingen van de onderzoeker die een rol spelen in de interviews.

3.1: Betrouwbaarheid en validiteit

De onderzoeksgegevens worden betrouwbaarder als ze minder van toeval afhangen. Toevalligheden kunnen gelegen zijn in de onderzoeker, de dataverzamelmethode en de onderzoekssituatie (Baarda et al, 2013). De onderzoeker is zelf het onderzoeksinstrument. Er kunnen veel externe factoren bijdragen aan bijvoorbeeld een observatie waardoor deze niet altijd helemaal juist is. Hiernaast is de context belangrijk.

Om de betrouwbaarheid en de geldigheid (validiteit) van het onderzoek te verhogen zijn de volgende stappen gezet:

- Geluidsopnames: Tijdens alle interviews zijn er geluidsopnames gemaakt. Dit om eventuele informatie niet verloren te laten gaan, en de antwoorden zo goed mogelijk uit te werken. Hiernaast zijn er bepaalde quotes die belangrijk zijn om het gevoel of emotie van de geïnterviewde over te brengen. Deze kunnen dan letterlijk weer worden gegeven. De interviews werden meestal direct na het gesprek uitgewerkt om eventuele eigen meningen of zinsverdraaiingen te voorkomen.
- Anonimiteit verzekeren: Er is in de interviews aangegeven dat de resultaten anoniem verwerkt zullen worden. Dit om sociaal wenselijkheid tegen te gaan.
- Literatuuronderzoek: Om de geldigheid te bevorderen is er gebruik gemaakt van triangulatie. Er is geprobeerd om gebruik te maken van bestaande gegevens zoals bijvoorbeeld onderzoeksverslagen (zie het literatuuronderzoek).

Echter was er rond de tijd van de afname van de interviews weinig vergelijkbaar onderzoek gedaan over de studiekeuzecheck. Om deze reden is er gepoogd triangulatie te gebruiken, maar waren er te weinig gegevens om in de interviews gebruik van te maken.

- Collega's raadplegen: Tijdens het uitwerken van de resultaten is er meerdere malen aan andere afstudeerders gevraagd of zij mee wilden lezen en oordelen of er wel objectiviteit was.
- Samenvattingen, ideeën toetsen: Tijdens de interviews is er veel samengevat om te kijken of wat de scholieren en eerstejaars zeiden wel juist geïnterpreteerd werd. Ook zijn er enkele ideeën getoetst, zoals het wel of niet maken van een voorbereidende opdracht.

3.2 Interviews

De vragen die ontwikkeld zijn voor de half gestructureerde interviews zijn te vinden in de bijlage (bijlage 3). Er zijn voor de drie groepen respondenten verschillende vragen ontwikkeld. Dit omdat de vraagstelling voor iedere groep anders moet zijn om het beste antwoord te krijgen op de deelvragen. De vragen die aan de eerstejaars en scholieren zijn gevraagd lijken wel op elkaar. Dit omdat beide groepen de studiekeuzecheck (hebben) moeten doen. De vragen zijn ontwikkeld op basis van de deelvragen.

De vragen voor het interview zijn aan meerdere mensen voorgelegd. Er zijn hierom dus meerdere pilots afgenomen. Dit is gedaan bij: Communication and Multimedia Design studenten (drie) die tevens afstuderen bij Yubu, de afstudeerbegeleider op locatie en de afstudeerbegeleider vanuit Hogeschool Leiden. Met deze mensen zijn gesprekken geweest over de vragen, om te kijken of alle belangrijke punten gevraagd werden en om te kijken of alle belangrijke doorvragen aangegeven waren. Hieronder een overzicht van de aanpassingen.

CMD afstudeerders Yubu:

Vragen voor instellingen (hbo & wo) betreffende studiekeuzecheck:

De CMD'ers konden niet over de vragen die voor de instellingen zijn opgesteld oordelen omdat zij geen studiekeuzecheck hebben gehad/gemaakt. Na navraag blijkt dat geen enkele afstudeerder bij Yubu een studiekeuzecheck op hbo of wo heeft gevolgd/gemaakt. Er zijn op dat moment geen aanpassingen gemaakt aan de vragen voor de instellingen.

Vragen voor havo/vwo scholieren:

De eerste vraag die gesteld wordt is: 'Heb jij jouw studiekeuze al gemaakt?'. Doormiddel van de adviezen van de CMD'ers is er voor gekozen om twee verdiepende vragen onder deze vraag te zetten, namelijk: 'Hoe heb je je studiekeuze gemaakt?' en 'Hoe komt het dat je voor deze studie hebt gekozen?'. Hiernaast werd er gevraagd of er iets verwacht werd van Yubu of een ander studiekeuzeplatform. Hier is het voorbeeld van Qompas toegevoegd, aangezien dit de grootste concurrent van Yubu is.

Vragen voor eerstejaars hbo/wo studenten:

De eerste vraag was: 'Je hebt voor het begin van je studie de studiekeuzecheck gehad/gemaakt. Hoe zag deze er uit?'. Het advies van de CMD'ers was om hier meer naar het proces te vragen. De vraag is veranderd naar: 'Je hebt voor het begin van je studie de studiekeuzecheck gehad/gemaakt.

Wat voor een studiekeuzecheck heb jij gehad?'. Bij de tweede vraag, 'Was je verplicht om deel te nemen?' is de volgende doorvraag toegevoegd: 'Als het niet verplicht was, had je hem dan wel gemaakt?'. Op de vraag of de persoon zichzelf in het advies kon vinden is de doorvraag 'Hoe komt dit' toegevoegd. Bij vraag 7 is het woord gehad verandert in gebruikt. Hiernaast is de doorvraag 'Wat vond je van deze methode?' toegevoegd. Bij de vraag 'Wat had je graag (extra) willen weten?' is het woord van te voren toegevoegd. Bij de vraag of je jezelf (beter) had voorbereid als je de informatie had gehad is de doorvraag 'Had je dan een ander resultaat gehad?' toegevoegd. Een nieuwe vraag die toegevoegd is 'Vond je deze voorbereiding voldoende (achteraf gezien)?'. Als laatste is de vraag 'Wil je verder nog iets vertellen over informatie over de studiekeuzecheck en de voorbereiding hierop' verwijderd.

Afstudeerbegeleider:

Vragen voor instellingen (hbo & wo) betreffende studiekeuzecheck:

Er is een doorvraag toegevoegd, namelijk: 'Hoe zouden jullie dat vinden, als Yubu een voorbereiding ontwikkelt?'.

Vragen voor havo/vwo scholieren:

De doorvraag 'Welke LOB methode gebruik je, en wat vindt je van deze methode?' is toegevoegd. Hiernaast is er een toevoeging gemaakt waar de leerling algemene gegevens toe kan voegen zoals de klas en het niveau.

Vragen voor eerstejaars hbo/wo studenten:

Bij de vraag 'Heb je vooraf informatie gehad over de studiekeuzecheck?' is de doorvraag 'Heb je er naar gezocht? Was het makkelijk te vinden etc.' toegevoegd. Als laatste is de vraag 'Als je een tip mag geven aan examenkandidaten omtrent de studiekeuzecheck, wat zou deze tip dan zijn?' toegevoegd.

Inhoudelijk begeleider Hogeschool Leiden:

Uit feedback bleek dat het model dat in eerste instantie gekozen was niet aansloot bij het theoretisch kader. Om deze reden moesten de vragenlijsten aangepast worden voor de eerstejaars studenten en de scholieren op het hbo en wo. Alle vragen die te maken hebben met gedragsdeterminanten zijn toegevoegd. Deze zijn vervolgens door de afstudeerbegeleider op locatie getoetst om te kijken of deze niet te suggestief en sturend waren.

Afstudeerbegeleider:

Na feedback te hebben ontvangen vanuit school zijn de gedragsdeterminanten toegevoegd als centrale theorie. De vragen die zijn opgesteld om deze gedragsdeterminanten te meten zijn, zoals eerder aangegeven, getoetst om te kijken of deze niet te suggestief en sturend waren. Er zijn 'stel dat' vragen toegevoegd. Dit om er voor te zorgen dat de vraagstelling niet te negatief was.

3.3 Verantwoording interviewvragen:

Hieronder staat uitgelegd welke interviewvragen welke deelvragen beantwoorden.

Hbo/wo instellingen:

Deelvraag	Vraag in het interview
1. <i>Hoe is de studiekeuzecheck bij verschillende onderwijsinstellingen (hbo en wo) vormgegeven?</i>	1. Wat voor een studiekeuzecheck hanteren jullie? 2. Hoe is de studiekeuzecheck ontwikkeld? - Waarom hebben jullie voor deze vorm gekozen? - Wat willen jullie meten met de studiekeuzecheck (naast of een student bij de studie past, willen jullie nog een andere vaardigheid zien)?
2. <i>Hoe worden de scholieren aan de hand van deze studiekeuzechecks beoordeeld door onderwijsinstellingen?</i>	3. Is de uitslag bindend? 4. Ben je verplicht om deel te nemen aan de studiekeuzecheck? 5. Hoe beoordelen jullie de studiekeuzechecks? 6. Wat moet een student doen voor een positieve uitslag? 7. Wanneer is de uitslag negatief?
3. <i>In hoeverre kunnen gedragsdeterminanten bijdragen aan de voorbereiding op de studiekeuzecheck?</i>	X
4. <i>Wat is de attitude van scholieren (en eerstejaars) ten aanzien van een voorbereiding op de studiekeuzecheck?</i>	X
5. <i>Wat is de attitude van hogescholen/universiteiten ten aanzien van een voorbereiding op de studiekeuzecheck?</i>	8. Kun je je voorbereiden voor de studiekeuzecheck? - Zoja, hoe dan? - Hoe zouden jullie dat vinden, als Yubu een voorbereiding ontwikkelt?
6. <i>Wat voor een voorbereiding op de studiekeuzecheck willen scholieren graag zien?</i>	X
7. <i>Wat voor een voorbereiding op de</i>	9. Kun je je voorbereiden voor de studiekeuze

<i>studiekeuzecheck willen hogescholen/universiteiten graag zien?</i>	check? - Zoja, hoe dan? - Hoe zouden jullie dat vinden, als Yubu een voorbereiding ontwikkelt? - Hoe willen jullie dat de voorbereiding er uit komt te zien.?
---	--

De interviewvragen zijn te vinden in bijlage 3.

Eerstejaars studenten:

	Vraag in het interview
<i>1. Hoe is de studiekeuzecheck bij verschillende onderwijsinstellingen (hbo en wo) vormgegeven?</i>	1. Je hebt voor het begin van je studie de studiekeuzecheck gehad/gemaakt. Wat voor een studiekeuzecheck heb jij gehad? 2. Was je verplicht om deel te nemen aan de studiekeuzecheck? - Als het niet verplicht was, had je hem dan wel gemaakt? 3. Wil je verder nog iets kwijt over de studiekeuzecheck/het advies dat je hebt gekregen?
<i>2. Hoe worden de scholieren aan de hand van deze studiekeuzechecks beoordeeld door onderwijsinstellingen?</i>	4. Wat voor een advies heb je gekregen? 5. Kon je jezelf vinden in dit advies? - Hoe komt dit? 6. Bij een negatief advies: was er een mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen of in gesprek te gaan? 7. Wil je verder nog iets kwijt over de studiekeuzecheck/het advies dat je hebt gekregen?
<i>3. In hoeverre kunnen gedragsdeterminanten bijdragen aan de voorbereiding op de studiekeuzecheck?</i>	8. Heb je vooraf informatie gehad over de studiekeuzecheck? - Heb je er naar gezocht? Was het makkelijk te vinden etc. 9. Had je dit graag willen hebben (als het antwoord nee is op de vorige vraag)? 10. Wat had je graag (extra) van te voren willen weten? 11. Hoe sta jij op dit moment tegenover de studiekeuzecheck (Wat vindt jij van de studiekeuzecheck)? - Is dit nog hetzelfde als toen je hem moest maken? 12. Wisten je ouders van de studiekeuzecheck af? - Zoja, verwachtten ze dat jij de studiekeuzecheck ging maken? - Zijn er nog andere mensen die destijds

	verwachtte dat jij de studiekeuzecheck ging maken (mentor, vrienden, klasgenoten, familie)? 13. Dacht jij dat je de studiekeuzecheck kon maken, dat je de kwaliteiten beschikte die nodig waren? - Wat was je verwachting van de studiekeuzecheck? 14. Stel dat je de afspraak voor de studiekeuzecheck vergeten was, wat gebeurde er dan? - Welk gevoel ervaar je dan? 15. Stel dat je er voor had gekozen om de studiekeuzecheck niet te maken, of een negatief resultaat behaalde, had je dan nog kunnen en willen beginnen met deze studie?
4. <i>Wat is de attitude van scholieren (en eerstejaars) ten aanzien van een voorbereiding op de studiekeuzecheck?</i>	16. Denk je dat je jezelf (beter) had voorbereid als je deze informatie had gehad? - Had je een ander resultaat gehad als je jezelf beter had voorbereid aan de hand van de informatie die je had? 17. Hoe had je je voorbereid? 18. Vond je deze voorbereiding voldoende (achteraf gezien)? 19. Wat had je van je studiekeuzeplatform verwacht omtrent de studiekeuzecheck? - Stel er komt een voorbereiding vanuit het studiekeuzeplatform, had je deze gemaakt?
5. <i>Wat is de attitude van hogescholen/universiteiten ten aanzien van een voorbereiding op de studiekeuzecheck?</i>	X
6. <i>Wat voor een voorbereiding op de studiekeuzecheck willen scholieren graag zien?</i>	20. Wat voor een voorbereiding had je graag gehad? 21. Als je een tip mag geven aan examenkandidaten omtrent de studiekeuzecheck, wat zou deze tip dan zijn?
7. <i>Wat voor een voorbereiding op de studiekeuzecheck willen hogescholen/universiteiten graag zien?</i>	X

De interviewvragen zijn te vinden in bijlage 3.

Havo/vwo:

	Vraag in het interview
1. <i>Hoe is de studiekeuzecheck bij verschillende onderwijsinstellingen (hbo en wo) vormgegeven?</i>	X
2. <i>Hoe worden de scholieren aan de hand van deze studiekeuzechecks beoordeeld door onderwijsinstellingen?</i>	X
3. <i>In hoeverre kunnen gedragsdeterminanten bijdragen aan de voorbereiding op de studiekeuzecheck?</i>	1. Wat weet je over de voorbereiding over je studie, met name de studiekeuzecheck? 2. Ga je de studiekeuzecheck maken (ook als deze niet verplicht is)? - Waarom ga je deze maken (interne of externe motivatie)? 3. Hoe sta jij op dit moment tegenover de studiekeuzecheck (Wat vindt jij van de studiekeuzecheck)? 4. Weten je ouders van de studiekeuzecheck af? - Zoja, verwacht ze dat jij de studiekeuzecheck gaat maken? - Zijn er nog andere mensen die verwachten dat jij de studiekeuzecheck gaat maken (mentor, vrienden, klasgenoten, familie)? 5. Denk jij dat je de studiekeuzecheck kan maken, dat je de kwaliteiten beschikt die nodig zijn? - Wat is je verwachting van de studiekeuzecheck? 6. Stel dat je de afspraak voor de studiekeuzecheck vergeten bent, wat gebeurt er dan? - Welk gevoel ervaar je dan? 7. Stel dat je er voor kiest om de studiekeuzecheck niet te maken, of een negatief resultaat behaald, denk je dat je dan nog kunt en wil beginnen aan de studie? - Hoe zit dit met een positief advies?
4. <i>Wat is de attitude van scholieren (en eerstejaars) ten aanzien van een voorbereiding op de studiekeuzecheck?</i>	8. Nu je deze informatie hebt, is er iets wat je van Yubu (of een ander studiekeuzeplatform zoals Qompas) verwacht? 9. Wil je graag voorbereiding op de studiekeuzecheck?

5. <i>Wat is de attitude van hogescholen/universiteiten ten aanzien van een voorbereiding op de studiekeuzecheck?</i>	X
6. <i>Wat voor een voorbereiding op de studiekeuzecheck willen scholieren graag zien?</i>	10. Hoe wil je voorbereid worden? 11. Wat wil je graag zien? 12. Wanneer ben jij tevreden?
7. <i>Wat voor een voorbereiding op de studiekeuzecheck willen hogescholen/universiteiten graag zien?</i>	X

De interviewvragen zijn te vinden in bijlage 3.

3.4 Afnames proces:

De afnames van de interviews is overwegend goed verlopen. Er zijn geen noemenswaardige problemen naar voren gekomen die het onderzoek belemmerden.

De interviews zijn bij de scholen, instellingen of bij mensen thuis afgenomen. De respondenten waren dus een vertrouwde omgeving. De interviews zijn op rustige werktijden afgenomen, meestal in de ochtend of begin middag. De interviews die thuis zijn afgenomen zijn vaak in de avond afgenomen.

Voordat de geluidsopname gestart werd, werd er altijd uitgelegd wat de bedoeling was van het interview, hoe lang dit in beslag zou gaan nemen, dat de interviews anoniem verwerkt zouden worden en als de persoon een vreemdeling was een korte voorstelling. Er is altijd toestemming gevraagd om een geluidsopname op te nemen. Na het interview werd altijd uitgelegd hoe de interviews verwerkt zouden worden.

3.5 Ethiek:

Zoals al eerder aangegeven is er van de voren aangegeven dat alle resultaten anoniem verwerkt zouden worden. Sommige instellingen vroegen om een kopie van het onderzoek. Dit zal met de opdrachtgever besproken moeten worden. Als zij willen dat resultaten niet gedeeld worden met derden is het niet mogelijk om een kopie naar de instellingen te versturen. Dit is ook aangegeven bij de instellingen.

Mocht er een opdracht uit de studiekeuzecheck worden gedeeld, is er ook toestemming gevraagd of dit in het onderzoek verwerkt mocht worden. Vooraf was er rekening mee gehouden dat dit vaak vertrouwelijke informatie zou zijn. Er is hierom niet expliciet naar de invulling van de opdracht gevraagd.

4: Resultaten

De resultaten zijn naar voren gekomen uit de interviews. De uitwerking van de labels is te vinden in bijlage 5.

1. *Vormgeving studiekeuzecheck*

Er zijn verschillende vormen studiekeuzechecks. Er is aan de instellingen gevraagd welke vorm zij hanteren en aan de eerstejaars welke vorm zij moesten maken. Omdat tijdens de interviews bleek dat de scholieren ook wisten wat zij moesten doen, of hadden gedaan zijn hun antwoorden ook meegenomen bij deze vraag.

De twee antwoorden die het meest zijn gegeven (beide vier keer) zijn de huiswerkopdracht (gegeven door drie instellingen en een scholier) en een online vragenlijst (gegeven door een instelling en drie eerstejaars). Hierna volgen de matchingsdag (gegeven door twee instellingen en een scholier), het volgen van colleges (twee instellingen en een scholier), het maken van een huiswerkopdracht (twee instellingen en een scholier) en een toetsing (twee instellingen en een scholier), en het adviesgesprek (twee instellingen en een scholier) die beide drie keer naar voren zijn gekomen in de interviews. Het invullen van het matchingsformulier (veelal over motivatie of persoonlijkheid) komt twee keer voor (gegeven door een instelling en een scholier). Dit geldt ook voor het assessment (antwoord gegeven door twee scholieren). Overige opties, zoals het maken van een motivatiebrief (eerstejaars), rond de tafel gesprek (scholier), Leidse scan (eerstejaars), motivatietest (eerstejaars), gesprek met een derdejaars student (scholier), vragenlijst en gesprek over de competenties (eerstejaars), reflectiegesprek (eerstejaars), Nederlands toetsing (scholier) en een spraaktest (eerstejaars) komen maar een keer naar voren.

In bijlage 6 is een overzicht te vinden welke studiekeuzecheck of matching alle hogescholen en universiteit globaal hanteren. De invulling kan (licht) per studie verschillen. Deze informatie is naar voren gekomen tijdens de deskresearch en is terug te vinden op de websites van de instellingen.

2. *Beoordeling studiekeuzecheck*

Deze vraag is opnieuw aan twee groepen respondenten gesteld. Enerzijds de instellingen en anderzijds de eerstejaars. Ook bij deze vraag konden scholieren ook antwoord geven op de vraag. Om deze reden zijn hun antwoorden ook meegenomen in de uitwerking.

In de interviews wordt negen maal aangegeven dat je verplicht bent om deel te nemen aan de studiekeuzecheck. Dit antwoord wordt door alle eerstejaars en door vier instellingen gegeven. Zeven maal wordt aangegeven dat het advies niet bindend is, en dat het advies positief of negatief is (twee scholieren, twee eerstejaars en drie instellingen). Dat de score bepaald waar je op de lotingslijst komt te staan wordt drie keer geantwoord (twee eerstejaars en een instelling). De overige antwoorden, zoals het niet verplicht zijn om de studiekeuzecheck te maken (instelling), een advies dat bindend is (eerstejaars), een advies dat wordt gebaseerd op de score van een toets (instelling), het feit dat er geen harde censuur is (instelling), de student moet professionaliteit laten zien (instelling), bij een voldoende heb je een positief advies bij een onvoldoende heb je een negatief advies (instelling), antwoorden op de vragenlijst bepalen in welke rangorde je op de lotingslijst wordt geplaatst (instelling) en iedereen is toelaatbaar in een bepaalde volgorde worden (instelling) één maal aangegeven in de interviews.

3. Gedragsdeterminanten

Deze deelvraag is bij alle groepen respondenten uitgevraagd. Deze vraag richt zich op de studiekeuzecheck met als doel om te kijken welke gedragsdeterminanten een rol kunnen spelen in de voorbereiding. In bijlage 7 is een uitgebreidere uitwerking van deze deelvraag te vinden.

De gedragsdeterminanten die in het onderzoek aan bod zijn gekomen zijn:

- Kennis
- Risico inschatting & geanticipeerde spijt
- Eigen effectiviteitsverwachting
- Subjectieve norm
- Attitude
- Gedragsintentie

Kennis:

De kennis die de scholieren en eerstejaars hebben kan worden opgedeeld in: zelf verworven kennis, kennis aangereikt door de middelbare school, kennis vanuit de instelling en kennis vanuit een externe partij (ouders, LOB programma etc.).

Uit de resultaten (zie bijlage 5) blijkt dat de meeste informatie vanuit de instellingen komt. De kennis wordt in de meeste gevallen wel gegeven doormiddel van een brief of mail maar de scholieren en eerstejaars zijn overwegend negatief over de informatie, of hoeveelheid hiervan, die zij hebben gehad. Redenen die worden genoemd zijn onduidelijke websites van instellingen (scholier en eerstejaars), informatie die niet diepgaand genoeg is (eerstejaars) of woorden die de scholier niet kent. Echter blijkt ook dat de scholieren en studenten een lakse houding hebben. De meeste hebben niet actief gezocht door bijvoorbeeld contact op te nemen met de instelling. Drie eerstejaars geven expliciet aan dat zij zelf geen extra kennis hebben verworven. Echter was de studiekeuzecheck voor twee van deze eerstejaars niet bindend. Een van de eerstejaars geeft dit ook als reden op om geen extra informatie op te zoeken: 'Het is toch niet bindend en ik wist dat het eraan zat te komen'. Er komt een keer naar voren dat een scholier informatie van de decaan heeft gehad. Tevens geeft een van de scholieren dat zij geen informatie vanuit een externe partij had verwacht.

Risico inschatting/ geanticipeerde spijt:

De antwoorden kunnen worden opgedeeld in gevoelens, acties en consequenties.

Twee scholieren begrijpen niet waarom je de matching niet zou maken. De overige scholieren en eerstejaars zouden zich dom of boos voelen. Een van de scholieren zegt: 'Zo dan had je jezelf voor je kop geslagen denk ik!'. Anderen geven aan het jammer te vinden als ze de afspraak vergeten. Scholieren en eerstejaars zouden alsnog proberen de opdracht in te leveren of de afspraak te verzetten mochten zij deze vergeten (twee om drie). De meeste scholieren en eerstejaars weten niet wat de consequenties zijn als zij de opdracht of afspraak vergeten (een om vier). Een van de eerstejaars geeft aan dat zij meteen was uitgeloot.

De scholieren zouden negatieve gevoelens ervaren als zij de opdracht/afpraak vergeten. Dit is goed, omdat dit betekent dat de kans groter is dat zij de opdracht of afspraak dan uitvoeren. Echter zijn de leerlingen zich niet bewust wat er gebeurt als je deze vergeet, iets wat ook met kennis te maken heeft.

Eigen effectiviteitsverwachting:

De antwoorden die zijn gegeven kunnen worden opgedeeld in positieve eigen effectiviteitsverwachting, dat de scholier verwacht dat de studiekeuzecheck met een positief resultaat wordt doorlopen, en negatieve effectiviteitsverwachting, dat de scholier verwacht dat de studiekeuzecheck met een negatief resultaat wordt doorlopen.

Er zijn slechts 3 eerstejaars die twijfelden over hun kwaliteiten. Dit zijn echter wel 'bijzondere' studenten. Twee van deze eerstejaars zijn studiestoppers geweest, de andere komt van het mbo af. Alle scholieren, en twee eerstejaars verwachten dat zij de studiekeuzecheck met een positief resultaat kunnen doorlopen.

Subjectieve norm:

De antwoorden kunnen worden opgedeeld in niet verplicht voelen, verplicht voelen, ouders weten van de studiekeuzecheck af, ouders weten niet van de studiekeuzecheck af, ouders hebben geholpen en ouders wisten in eerste instantie niet wat een studiekeuzecheck is.

De meeste studenten voelen zich niet verplicht om de studiekeuzecheck te maken (drie scholieren en een eerstejaars). Een van de scholieren zegt over haar ouders het volgende: 'Als ik naar de clown academie was gegaan hadden ze dat ook goed gevonden'. Van de ouders die van de studiekeuzecheck af wisten (drie, twee scholieren en een eerstejaars), verplichte maar één stel de scholier of eerstejaars om de studiekeuzecheck te maken (eerstejaars). Dit geldt ook voor de ouders die hebben geholpen. Sommige ouders niet wisten wat de studiekeuzecheck was (bij een scholier en twee eerstejaars).

Attitude:

Scholieren en eerstejaars:

De antwoorden die zijn gegeven vallen op te delen in positieve attitude, een positieve houding tegenover de studiekeuzecheck, een gematigde attitude, een neutrale houding tegenover de studiekeuzecheck en een negatieve attitude, een negatieve houding tegenover de studiekeuzecheck.

De negatieve attitudes hebben bij de scholieren en eerstejaars de overhand. Degene die positief tegenover de studiekeuzecheck staan hebben vaak wel een 'maar'. Een voorbeeld hiervan is dat de eerstejaars die positief tegenover de studiekeuzecheck staat maar het wel gek vindt dat als je je voor 1 mei inschrijft en je een negatief advies krijgt je wel nog steeds mag beginnen. Degene die negatief tegenover de studiekeuzecheck staan geven aan dat de studiekeuzecheck geen indruk heeft gemaakt (eerstejaars), dat hij te moeilijk was (scholier) en dat er meer ruimte nodig was om uitleg te geven om extra activiteiten naast de middelbare school aan te geven (twee scholieren). Nog een andere scholier zegt: 'Ze hebben vaak wel gelijk als ze zeggen dat iets niet bij je past, maar ik ben bokkig'.

Instellingen:

De antwoorden die zijn gegeven kunnen worden opgedeeld in een positieve attitude, een gematigde attitude en een negatieve attitude.

De meeste instellingen staan positief tegenover de studiekeuzecheck (drie). Echter vragen twee instellingen zich af of de studiekeuzecheck wel een goed instrument is vanwege de fase waarin de scholieren die student worden inzitten. Een van de instellingen zegt hierover het volgende: 'De urgentie wordt niet gevoeld omdat er nog zoveel andere hobbels zijn'. Twee andere instellingen geven aan dat zij vinden dat scholieren wel fouten mogen maken omdat je ook van fouten leert. Het maken van een foutieve studiekeuze is wat de studiekeuzecheck nu probeert te reduceren. Nog een van de instellingen geeft aan dat de term matching een betere benaming is dan de term studiekeuzecheck.

Gedragssintentie:

De antwoorden die zijn gegeven kunnen worden opgedeeld in niet verplicht wel maken, niet verplicht niet maken, negatief advies wel beginnen en negatief advies niet beginnen.

Het wel of niet maken van de studiekeuzecheck is verdeeld over de respondenten (zes om vijf). Redenen om de check wel te maken zijn het twijfelen tussen hbo en wo (scholier), het vaststellen van iemands niveau (scholier), de school heeft aangegeven dat het belangrijk is (scholier) en dat de minder leuke aspecten van de studie ook weer worden gegeven (eerstejaars). Redenen om de check niet te maken als deze niet verplicht is zijn het zeker weten dat je deze studie wil doen (eerstejaars), de toegevoegde waarde niet inzien (eerstejaars) of het willen beginnen aan een studie (zowel scholieren als eerstejaars).

De meningen of je moet beginnen bij een negatief advies zijn meer verdeeld. De meeste scholieren (vijf) of eerstejaars (drie) beginnen bij een negatief advies wel. Redenen die worden genoemd zijn dat de studiekeuzecheck een momentopname is (scholier), dat de scholieren het tegendeel willen bewijzen (vier keer genoemd!) en het willen beginnen. Redenen om niet te beginnen zijn het feit dat je niet toelaatbaar bent (in een geval van een loting) of dat je een slecht gevoel er bij hebt/de school een slechte eerste indruk van jou heeft (beide eerstejaars).

4. Attitude scholieren & eerstejaars ten aanzien van een voorbereiding

Deze vraag is aan de eerstejaars en scholieren gesteld met als doel om te kijken hoe zij tegenover een voorbereidende opdracht voor de studiekeuzecheck staan.

Met vijf keer is het meest gegeven antwoord uit de interviews dat er geen voorbereiding vanuit het LOB platform wordt verwacht (vier scholieren en een eerstejaars). Hierna volgen de antwoorden, beide vier keer gegeven: 'De student had het nut van een voorbereiding op de studiekeuzecheck niet ingezien' (eerstejaars) en 'De scholier vindt het beter als er niet geoefend wordt, zo zie je wat een persoon echt kan' (twee scholieren, twee eerstejaars). Hierna volgen de antwoorden die twee keer naar voren zijn gekomen uit de interviews, namelijk: 'De scholier had zich willen voorbereiden op de studiekeuzecheck als dit een optie was' (scholieren), 'De student had een voorbereiding alleen gemaakt als het moest of als het moeilijk was om bij een opleiding in te loten' (eerstejaars) en 'De student had de voorbereidende opdracht niet gemaakt' (eerstejaars).

Overige antwoorden, zoals bijvoorbeeld 'De scholier pakt informatie beter op als het door een persoon wordt uitgelegd in plaats van af een computerscherm' zijn een keer gegeven door een scholier.

5. Attitude instellingen ten aanzien van een voorbereiding

Deze vraag is aan de instellingen gesteld met als doel om te kijken hoe zij tegenover een voorbereidende opdracht voor de studiekeuzecheck staan.

In de interviews komt er vier keer naar voren dat de instelling positief tegenover een voorbereiding staat. Eén instelling is sceptisch voor een voorbereiding of een tool hiervoor. Dit heeft niet met een voorbereiding te maken, maar het niveau waar de scholieren op zitten; 'Hebben scholieren wel de benodigde zelfkennis en zelfreflectie voor de studiekeuzecheck?'. Een antwoord wat door twee instellingen wordt gegeven is: 'Het is belangrijk om in de communicatie er rekening mee te houden dat scholieren zenuwachtig kunnen zijn, er is geen goed of slecht aangezien er altijd aspecten en/of kwaliteiten aanwezig zijn die bij de opleiding passen'.

6. Gewenste voorbereiding scholieren en eerstejaars

Deze vraag is aan de eerstejaars en scholieren gesteld met als doel om te kijken wat voor een voorbereidende opdracht zij willen zien.

Uit de interviews blijkt dat de behoeftes uiteen lopen. De antwoorden die 3 keer naar voren kwamen zijn: 'Motivatie schrijven' (twee scholieren en een eerstejaars) en 'School vragen of zij willen helpen door bijvoorbeeld te checken op spelling' (een scholier en twee eerstejaars). Dit is gelabeld als schrijfvaardigheden. Hierna volgen, beide twee keer geantwoord, 'Met mensen praten die hun studiekeuze al hebben gemaakt over doorslaggevend punten' (twee scholieren) en 'Geen voorbereiding' (twee eerstejaars). Overige antwoorden, zoals bijvoorbeeld 'Een niet verplichte 'introductie' over wat je kunt verwachten als je naar het hbo/wo gaat. Dat je leert hoe het werkt en in elkaar zit. Nieuwe woorden uitleggen' (eerstejaars) en 'Oefenen met aspecten die in een presentatie belangrijk zijn zoals houding, stem en uitstraling' (eerstejaars) zijn een keer gegeven.

7. Gewenste voorbereiding instellingen

Deze vraag is aan de instellingen gesteld met als doel om te kijken wat voor een voorbereidende opdracht zij willen zien.

Iedere instelling heeft hierop een andere invulling. Er zijn hierom alleen maar antwoorden die slechts een keer naar voren zijn gekomen in de interviews. De antwoorden zijn: 'Scholieren moeten met eerstejaars in gesprek gaan die de studie doen die jij wil kiezen. Je kunt dan je verwachtingen testen bij de eerstejaars', 'Scholieren moeten worden geholpen bij wat de opleiding inhoudt en dit laten vertalen (door de scholier) waarom dit bij de scholier past (reflectie). Als zij dit kunnen dan zijn zij beter in staat om dit aan anderen te verwoorden, wat goed is voor het uiteindelijke resultaat op de studiekeuzecheck' en 'Een (soort van) escaperoom, om wetenschappelijk beredeneren te triggeren doormiddel van reflecties en het toepassen van het geleerde in de praktijk'. Deze drie antwoorden zijn allemaal als reflectiemethode gelabeld. Hiernaast zijn ook de antwoorden: 'Het geven van presentaties', 'Het nadenken over de motivatie en deze opschrijven. Ook moet de motivatie met de ouders worden besproken', 'Een beroepskeuzetest. Een test over voorkeuren voor een bepaalde richting', 'Er moeten andersoortige voorlichtingsactiviteiten moeten komen.

De scholieren die in 6 vwo zitten kunnen zich alleen in het najaar nog oriënteren, de voorlichting in maart is voor 5 vwo'ers. Er moet al in 4 vwo begonnen met de studiekeuze, en in 5 vwo moet je jezelf oriënteren en een studie moet kiezen' en 'Geen voorbereiding' gegeven. Hiernaast zijn instellingen van mening dat gamification een positieve invloed heeft op de doelgroep en dat challenges hen meer aanspreekt. Er zit meer uitdaging in om mee bezig te zijn.

5: Conclusies

Er zijn meerdere conclusies die uit de interviews getrokken kunnen worden. De conclusies komen voort uit de resultaten die hierboven zijn beschreven. Onderstaand wordt er antwoord gegeven op de deelvragen van het onderzoek.

1. Hoe is de studiekeuzecheck bij verschillende onderwijsinstellingen (hbo en wo) vormgegeven?

Uit de antwoorden van scholieren, eerstejaars en instellingen uit de interviews kan geconcludeerd worden dat de meest gebruikte vormen van de studiekeuzecheck een online vragenlijst en een huiswerkopdracht zijn. Hierna volgen de matchingsdag, het volgen van colleges, het maken van een huiswerkopdracht, en een toetsing en het adviesgesprek. Of je thuis de studiekeuzecheck kan maken of dat je naar locatie moet reizen is ongeveer evenredig verdeeld.

De eerder geciteerde stukken uit het theoretisch kader wijten zich niet aan de diverse methodes die instellingen hanteren. Er kan om deze reden geen koppeling worden gemaakt met het theoretisch kader.

2. Hoe worden de scholieren aan de hand van deze studiekeuzechecks beoordeeld door onderwijsinstellingen?

Uit de antwoorden van de scholieren, eerstejaars en instellingen uit de interviews kan geconcludeerd worden dat je op bijna iedere instelling verplicht bent om deel te nemen aan de studiekeuzecheck. Dit is ook in het theoretisch kader terug te vinden onder het kopje Wet Kwaliteit in Verscheidenheid. Hierin wordt uitgelegd dat studenten verplicht zijn om aan studiekeuzeactiviteiten deel te nemen als de opleiding dit vraagt.

Tevens kan er geconcludeerd worden dat je op de meeste instellingen een positief dan wel negatief studieadvies krijgt. Ook dit komt naar voren in het theoretisch kader onder het kopje Wet Kwaliteit in Verscheidenheid. Er staat beschreven dat er drie potentiële adviesmogelijkheden zijn namelijk; positief, positief maar je moet jezelf nog in iets verdiepen of negatief. De score op de studiekeuzecheck kan echter ook bepalen waar je op de lotingslijst komt te staan. Het theoretisch kader zegt hierover dat een studiekeuzecheck niet verplicht is bij een numerus fixus. Sommige opleidingen hanteren dit echter wel.

Er zijn twee manieren waarop je beoordeeld kan worden. Manier één is met een positief of negatief advies. Manier twee is dat een score bepaalt waar je op de lotingslijst komt te staan. Iedere instelling/studie baseert de beoordeling op andere aspecten. Sommige opleidingen hanteren geen harde censuur. De beoordeling verschilt hierdoor per onderwijsinstelling/opleiding erg. Er valt geen eenduidig antwoord te geven op deze deelvraag.

3. In hoeverre kunnen gedragsdeterminanten bijdragen aan de voorbereiding op de studiekeuzecheck?

Gedragsdeterminant kennis:

Uit de resultaten kan geconcludeerd worden dat de kennis op dit moment negatief is. Dit blijkt uit de antwoorden die gegeven worden door de scholieren en eerstejaars in de interviews. Met negatieve kennis wordt bedoeld dat de scholieren en eerstejaars niet tevreden zijn over de informatie, of hoeveelheid hiervan, die zij ontvangen. De kennis kan verbeterd worden omdat dit voor een betere voorbereiding kan zorgen. Kennis kan hierom een rol spelen in de voorbereiding op de studiekeuzecheck. In het theoretisch kader onder het kopje gedragsdeterminanten staat beschreven dat heel veel kennis een trigger kan zijn om iets te doen. Kanttekening hierbij is dat het daadwerkelijk uitvoeren vaak niet gebeurt. Het aanleveren van kennis kan dus de trigger zijn om de studiekeuzecheck te doen. Echter moeten de leerlingen wel geactiveerd worden om de daadwerkelijke stap te zetten.

Gedragsdeterminant risico inschatting & geanticipeerde spijt:

Uit de resultaten kan geconcludeerd worden dat de meeste scholieren (en eerstejaars) niet goed weten wat de consequenties zijn als zij de studiekeuzecheck niet invullen of deze vergeten. Er moet duidelijker gecommuniceerd worden over de consequenties mocht een afspraak of opdracht vergeten worden. Als deze consequenties duidelijker zijn, en de scholieren zich realiseren dat als zij de studiekeuzecheck niet doen/maken zij geweigerd worden, zullen de hoeveelheid negatieve gevoelens toenemen als de check niet wordt gemaakt. Zoals in het theoretisch kader onder het kopje gedragsdeterminanten te lezen is, is dit goed. Als mensen denken dat zij achteraf negatieve gevoelens ervaren omdat zij het gewenste gedrag nalaten is de kans dat zij het gewenste gedrag uitvoeren groter. Om deze reden kunnen geanticipeerde spijt (ik voel me .. als ik de studiekeuzecheck vergeet) en risico-inschatting (als ik de studiekeuzecheck vergeet kan ik niet beginnen aan mijn studie) een rol spelen in de voorbereiding op de studiekeuzecheck als er meer informatie komt over de consequenties.

Gedragsdeterminant eigen effectiviteitsverwachting:

Uit de resultaten kan geconcludeerd worden dat scholieren en eerstejaars denken dat zij de kwaliteiten hebben die nodig zijn om de studiekeuzecheck met een goed resultaat te doorlopen. Er zijn drie eerstejaars die over hun kwaliteiten twijfelden. Aangezien alle scholieren denken dat zij de kwaliteiten beschikken die nodig zijn om de studiekeuzecheck met een positief resultaat te doorlopen hoeft er geen extra aandacht te worden besteed aan de eigen effectiviteitsverwachting.

Gedragsdeterminant subjectieve norm:

Uit de resultaten kan geconcludeerd worden dat de scholieren en eerstejaars zich niet gedwongen voelen om de studiekeuzecheck te maken. Zoals in het theoretisch kader onder het kopje gedragsdeterminanten valt te lezen betekent dit dat er voornamelijk sociale steun uit de omgeving van de scholieren en eerstejaars komt. Dit is een positieve invloed op het gewenste gedrag, namelijk de studiekeuzecheck maken. Tevens kan er uit de resultaten worden geconcludeerd dat de meeste ouders niet (goed) weten wat de studiekeuzecheck inhoudt. Om deze reden moet er meer informatie voor de ouders komen over de studiekeuzecheck.

Het moet alleen wel de keuze van de scholier zijn om de ouders op de hoogte te brengen of niet. Het is niet goed als de student dingen moet doen terwijl hij/zij dit niet wil (sociale druk). De subjectieve norm kan een rol spelen door de ouders meer informatie te geven over de studiekeuzecheck, zodat zij bijvoorbeeld de scholier kunnen helpen (sociale steun). Dit moet wel de keuze van de scholier zijn. Er moet bij de ouders onderzocht worden of er behoefte is aan aanvullende informatie over de studiekeuzecheck.

Omdat de ouders van de scholier vaak niet van de studiekeuzecheck afweten en niet goed weten wat het is kan de subjectieve norm een rol spelen in de voorbereiding op de studiekeuzecheck.

Gedragsdeterminant attitude:

Scholieren en eerstejaars:

Uit de antwoorden van de interviews kan geconcludeerd worden dat er veelal negatieve attitudes tegenover de studiekeuzecheck zijn. Zoals in het theoretisch kader onder het kopje gedragsdeterminanten is te lezen, is de houding tegenover de studiekeuzecheck negatief. De redenen die scholieren en eerstejaars noemen waarom zij negatief tegenover de studiekeuzecheck staan, zijn voornamelijk antwoorden waaraan instellingen iets kunnen veranderen. Ook de overheid kan iets aan deze negatieve attitudes doen. De attitude moet verbeterd worden, maar het is de vraag of Yubu hier wel iets in kan betekenen.

Tevens is het mogelijk dat het beeld dat de overheid van de studiekeuzecheck heeft niet overeenkomt met die van de scholier of eerstejaars. In de interviews is meermaals naar voren gekomen dat scholieren of eerstejaars de studiekeuzecheck als 'selectiemethode' zien in plaats van als een 'machtingsmethode'. Dit komt ook naar voren in het onderzoek van het ISO. In het theoretisch kader onder het kopje studiekeuzechecks is te lezen dat ook uit hun onderzoek blijkt dat door het verplichte karakter van de studiekeuzecheck deze wordt gezien als een selectiemethode. Dit kan betekenen dat de overheid en de scholieren een andere definitie van de studiekeuzecheck hebben.

Omdat de antwoorden met betrekking tot attitude van de scholieren voornamelijk betrekking hebben op zaken waar de overheid of instellingen iets aan kunnen doen betekend dit dat attitude geen rol hoeft te spelen in de voorbereiding op de studiekeuzecheck.

Instellingen:

Bij de instellingen zijn er duidelijk twee stromen te zien. Enerzijds de instellingen die achter hun studiekeuzecheck staan en anderzijds de vraag of scholieren al wel kunnen kiezen. De punten die worden genoemd zijn antwoorden waar de overheid iets mee moet doen. De attitude is minder negatief dan bij de scholieren, echter zijn er nog wel een aantal negatieve houdingen tegenover de studiekeuzecheck. Echter is de vraag hoeveel Yubu aan de attitude van de instellingen kan veranderen, en of deze een rol moeten spelen in een eventuele challenge.

Omdat de antwoorden met betrekking tot attitude van de instellingen voornamelijk betrekking hebben op zaken waar de overheid iets aan kan doen betekend dit dat attitude geen rol hoeft te spelen in de voorbereiding op de studiekeuzecheck.

Gedragsdeterminant gedragsintentie:

Deze vragen zijn aan de scholieren en eerstejaars gesteld. Ook bij de determinant gedragsintentie zijn twee stromingen te zien. Enerzijds de personen die de studiekeuzecheck zouden maken als deze niet verplicht was, anderzijds de mensen die deze niet zouden maken als deze niet verplicht was. Wel is duidelijk te zien dat het merendeel van de respondenten alsnog zouden beginnen bij een niet bindend negatief advies. Dit is een van de conclusies uit het onderzoek. Zoals in het theoretisch kader onder het kopje gedragsdeterminanten is te lezen, is de gedragsintentie de mate waarin iemand van plan is om een bepaald gedrag, in dit geval de studiekeuzecheck maken, uit te voeren. Uit de resultaten blijkt dat dit niet bij iedere scholier of eerstejaars het geval is, wat betekend dat niet iedere scholier of eerstejaars een positieve gedragsintentie heeft. Opnieuw zijn dit antwoorden waar de overheid iets mee moet doen. Het is de vraag of Yubu iets met deze antwoorden moet of kan doen in de voorbereiding.

De antwoorden die bij de gedragsintentie zijn gegeven zijn ook met name antwoorden waar de overheid iets aan kan doen. Om deze reden hoeft de determinant gedragsintentie geen rol hoeft te spelen in de voorbereiding op de studiekeuzecheck.

4. Wat is de attitude van scholieren (en eerstejaars) ten aanzien van een voorbereiding op de studiekeuzecheck?

Er kan geconcludeerd worden dat de scholieren en eerstejaars een negatieve attitude hebben tegenover een voorbereiding op de studiekeuzecheck. Dit betekend dat de houding tegenover een voorbereidende opdracht negatief is. De helft van de respondenten hadden geen informatie vanuit het studieloopbaanplatform verwacht. Sommigen zien het nut van een voorbereiding niet in, en zeggen zelfs dat het misschien beter is als er niet geoefend wordt. Anderen geven aan dat zij de voorbereidende opdracht hadden gemaakt als het moest, of als het moeilijk was om in te loten voor een bepaalde opleiding. Een eerstejaars student maakt de opmerking 'Achteraf had het misschien handig geweest.'.

Degenen die zich hadden willen voorbereiden geven aan dat zij informatie vanuit de instelling hadden verwacht om dit te doen. Sommige scholieren zijn ook blij met hoe het nu gaat en wordt uitgelegd. Omdat er geen onderzoek is gedaan naar de voorbereiding op de studiekeuzecheck vallen de antwoorden niet te onderbouwen vanuit theorie.

De attitude van scholieren (en eerstejaars) tegenover de voorbereiding is negatief. Om deze reden hoeft er, als er naar het perspectief van de scholieren en eerstejaars gekeken wordt, geen voorbereidende opdracht te komen.

5. Wat is de attitude van hogescholen/universiteiten ten aanzien van een voorbereiding op de studiekeuzecheck?

Er kan geconcludeerd worden dat de meeste instellingen waarmee is gesproken positief tegenover een voorbereiding staan. Echter verschillen de meningen over de invulling van de voorbereiding. Omdat er geen onderzoek is gedaan naar de voorbereiding op de studiekeuzecheck vallen de antwoorden niet te onderbouwen vanuit theorie.

De attitude van de instellingen tegenover een voorbereiding zijn overwegend positief. Om deze reden, als er naar het perspectief van de instellingen wordt gekeken, kan er een voorbereidende opdracht komen.

6. Wat voor een voorbereiding op de studiekeuzecheck willen scholieren graag zien?

Interessant is dat hoewel de scholieren of eerstejaars negatief tegenover een voorbereiding staan, zij bijna allemaal wel een voorbeeld kunnen noemen wat zij prettig zouden vinden qua voorbereiding.

Er kan geconcludeerd worden dat bijna iedere scholier iets anders prettig zou vinden qua voorbereiding. Tevens kan er geconcludeerd worden dat de scholieren meer informatie willen over de studiekeuzecheck.

Een voorbereidende opdracht waarin meer informatie wordt gegeven over de studiekeuzecheck is iets wat de scholieren en eerstejaars graag zouden willen zien.

Omdat er geen onderzoek is gedaan naar de voorbereiding op de studiekeuzecheck vallen de antwoorden niet te onderbouwen vanuit theorie.

7. Wat voor een voorbereiding op de studiekeuzecheck willen hogescholen/universiteiten graag zien?

Er kan geconcludeerd worden dat iedere instelling een andere 'ideale' voorbereiding voor ogen heeft.

Een reflectie komt het meest naar voren in de interviews. Er kan hierom geconcludeerd worden dat instellingen het liefst een voorbereiding met een reflectie willen.

Omdat er geen onderzoek is gedaan naar de voorbereiding op de studiekeuzecheck vallen de antwoorden niet te onderbouwen vanuit theorie.

6: Beantwoorden hoofdvraag

De probleemstelling was: Hoe kan Yubu een positieve invloed hebben op de voorbereiding op de studiekeuzecheck van scholieren?

Uit de interviews met scholieren, eerstejaars en instellingen blijkt dat de kennis en dus de informatievoorziening verbeterd kan worden. Scholieren vinden de informatie die zij krijgen vaak niet diepgaand genoeg, begrijpen niet alles of vinden de website onduidelijk. Hiernaast weten zij vaak niet wat er gebeurd als de opdracht te laat of niet wordt ingeleverd. Zij zijn dus niet bekend met de consequenties. De ouders weten vaak ook niet wat een studiekeuzecheck is. Op deze terreinen kan Yubu een positieve invloed hebben op de voorbereiding van de studiekeuzecheck.

Scholieren staan negatief tegenover een voorbereiding vanuit een LOB programma. Instellingen daarentegen staan wel positief tegenover een voorbereiding op de studiekeuzecheck. Deze resultaten spreken elkaar tegen.

Hoewel scholieren en eerstejaars aangeven dat zij een voorbereiding niet zouden maken komen zij wel met veel verschillende voorbeelden. De meeste antwoorden gaan over informatiebehoeften terwijl de meeste scholieren/eerstejaars aangeven dat zij voorbereiding willen met betrekking tot schrijfvaardigheden.

Ook de antwoorden van de instellingen lopen erg uiteen. Echter komt een vorm van reflectie wel het meest naar voren in de antwoorden.

Samengevat: De hoofdvraag 'Hoe kan Yubu een positieve invloed hebben op de voorbereiding op de studiekeuzecheck van scholieren?' kan worden beantwoord door meer aandacht te besteden aan de onderdelen kennis, geanticipeerde spijt en risico-inschatting, en de subjectieve norm. Kennis kan bijvoorbeeld inhouden dat er meer informatie wordt gegeven over de studiekeuzecheck. Geanticipeerde spijt en risico-inschatting kan bijvoorbeeld naar voren komen door de consequenties duidelijk te communiceren van het niet, of te laat, maken van de studiekeuzecheck. De scholier de optie geven om de ouders op de hoogte te brengen over de studiekeuzecheck is een voorbeeld van de subjectieve norm, wat uiteindelijk tot meer sociale steun kan leiden. Tevens is het een optie om een reflectie toe te voegen in Yubu. Hiermee wordt al geoefend met reflectievaardigheden die later in de studie gebruikt worden, maar wordt ook de scholier getriggerd om over keuzes na te denken en deze te onderbouwen. Door de reflectie is de scholier uiteindelijk beter in staat om de uiteindelijke keuze te verantwoorden. Tevens is het een idee om scholieren te laten oefenen met vaardigheden die later nuttig kunnen zijn in hun studie zoals bijvoorbeeld presentatievaardigheden.

7: Discussie

In het onderzoek zijn een aantal dingen die ter discussie kunnen staan.

Verscheidenheid antwoorden:

De scholieren, eerstejaars en instellingen hebben zeer diverse gedachtegangen over de studiekeuzecheck. Dit blijkt uit de resultaten en de conclusies uit de interviews. Omdat de antwoorden, en de wensen, van de scholieren, eerstejaars en instellingen ver uit elkaar liggen is het moeilijk om een advies te geven. Yubu kan vanuit meerdere perspectieven naar de antwoorden kijken. Het is hierom een lang en moeilijk proces geweest om alle mogelijkheden te bekijken, te kijken wat opties voor Yubu zijn en dit goed onderbouwd te krijgen.

Wel kwamen de resultaten en conclusies die per groep, dus scholieren, eerstejaars en instellingen apart, zijn gegeven erg overeen. Dit betekent dat er weinig tot geen tegenstrijdige antwoorden in de groepen zelf te vinden zijn. Mogelijk had dit anders geweest als er een grotere groep personen geïnterviewd was.

Interviewvragen instellingen:

In de interviews met de instellingen zijn er andere vragen gesteld dan in de interviews met de scholieren en eerstejaars. Er was al geïnterviewd terwijl het plan van aanpak nog niet met een voldoende beoordeeld was. Dit moest om nog meer vertraging te voorkomen. Toen alle interviews met de instellingen waren afgenomen kwam er opnieuw feedback en is het centrale model aangepast. Om deze reden zitten er verschillen tussen de interview vragen van de instellingen en van de scholieren en eerstejaars en zijn bijvoorbeeld de gedragsdeterminanten niet uitgevraagd bij de instellingen. In het vervolg moet eerst het plan van aanpak in orde zijn voordat er wordt begonnen aan het afnemen van interviews.

Eerstejaars interviews:

Tijdens het uitwerken van de interviews van de eerstejaars bleek dat alle studenten met hun vorige studie zijn gestopt of van het mbo af kwamen. Er is niet met een student gesproken die direct na de havo of vwo is doorgestroomd. Een aantal interviews zijn afgezegd waardoor er een selecte groep is ontstaan. Er was onvoldoende tijd in de planning om deze interviews te verplaatsen. Het was beter geweest om een meer diverse groep eerstejaars te spreken, om zo het beste beeld te krijgen van de wensen van de doelgroep. In het vervolg moet er beter worden opgelet wat de achtergrond van deze groep is.

Ook zijn alle eerstejaars studenten waarmee gesproken is Hbo'ers. Er was een interview met een Wo'er, alleen de geluidsopname was zo dusdanig slecht dat deze niet uitgewerkt kon worden. De studenten die onderwijs volgen op het Wo waren minder bereid om deel te nemen aan de interviews. Dit blijkt achteraf te komen door deadlines en de naderende (laatste) tentamenweek. Ook op dit punt moet er beter rekening worden gehouden met de achtergrond van de respondenten. Een diverse groep had beter geweest voor de resultaten.

Nog een opmerkelijk resultaat is het volgende. Aan het begin van de gesprekken is altijd aangegeven dat er over de studiekeuzecheck gesproken ging worden.

Vier respondenten, scholieren en eerstejaars, zijn over hun decentrale selectie begonnen. Na onderzoek op het internet blijkt dat twee van deze scholieren/eerstejaars een studiekeuzecheck hebben moeten maken. Bij nog één was het antwoord van de instelling wat apart. Zij gaven aan dat de matching verwerkt was in de decentrale selectie en dat het een methode was voor de instelling om te kijken of de scholier bij de instelling paste. De laatste scholier hoefde geen studiekeuzecheck te doen. Dit kan betekenen dat de scholieren niet het verschil weten tussen een studiekeuzecheck/matching en een decentrale selectie. Echter moet hier meer onderzoek naar worden gedaan om dit te bevestigen of te ontkrachten.

Deelvragen:

Een van de deelvragen moest worden aangepast omdat er tijdens het uitwerken van de resultaten geen antwoord op gegeven kon worden. Het gaat hier om deelvraag 3, degene die over de gedragsdeterminanten gaat. De vraag is van 'Hoe kunnen de gedragsdeterminanten bijdragen aan de voorbereiding op de studiekeuzecheck' naar 'In hoeverre kunnen de gedragsdeterminanten bijdragen aan de voorbereiding op de studiekeuzecheck' veranderd.

Betrouwbaarheid & validiteit:

Er kunnen geen harde uitspraken worden gedaan aangezien er niet met iedere instelling of een student van een instelling is gesproken. Het kan dus zo zijn dat er bijvoorbeeld nog andere vormen van vormgeving zijn die niet in de interviews zijn besproken. In het vervolg moet er een groter onderzoek komen waarbij er met alle instellingen en scholieren van alle niveaus en verschillende vormen onderwijs gesproken wordt.

Onderzoeker:

Uit feedback blijkt dat de onderzoeker soms boos kan reageren en moeite heeft om goedbedoelde adviezen en feedback te accepteren/toe te passen waardoor irritaties zijn ontstaan. Er moet in het vervolg meer open worden gestaan en eventuele andere perspectieven of gedachtegangen moeten worden geaccepteerd. Dit kan door goed te luisteren en aangeven als je je ergens niet prettig bij voelt of iets niet begrijpt.

Vervolgonderzoek:

Er moet meer onderzoek komen of scholieren een 'echte' voorbereiding willen in de zin van oefenen. Omdat de scholieren hier negatief tegenover staan is het belangrijk om eerst te kijken wat het effect van extra informatie geven is. Tevens moet er onderzocht worden of ouders open staan voor meer informatie over de studiekeuzecheck, de leerlingen het verschil tussen de studiekeuzecheck en een decentrale selectie wel weten en hoe de leerlingen de studiekeuzecheck ervaren (als matchmethode of als selectiemethode). Ook moet er meer onderzoek komen naar Yubu, het effect van Yubu en hoe de leerlingen Yubu als hulpmiddel (bij de studiekeuzecheck) ervaren. Er moet naast scholieren die met Qompas en Dedecaan.net werken ook met Yubu scholieren gesproken worden. Dit om een beter beeld te krijgen van de verschillen tussen de platformen en mogelijk ook andere behoeftes van scholieren. Er is in dit onderzoek met geen enkele scholier gesproken die Yubu gebruikt, er zijn nog geen scholieren in hun examenjaar die Yubu gebruiken. Mogelijk hadden er al verschillen in de antwoorden gezeten als er naast scholieren die Qompas en Dedecaan.net (grootste concurrenten van Yubu) gebruiken ook met scholieren die Yubu gebruiken was gesproken.

8: Advies

1. Kennis challenge ontwikkelen:

De scholieren en eerstejaars geven in de interviews aan dat hun kennis negatief is, dat zij de consequenties niet kennen en dat hun ouders te weinig weten over de studiekeuzecheck. Dit heeft allemaal met informatievoorziening te maken. De scholieren willen meer informatie. Deze informatie moet aan hen gegeven worden; moeilijke woorden zoals assessment uitleggen, het aangeven van consequenties en een optie geven om de ouders te voorzien van informatie.

Het is de doelstelling van Yubu dat in jaar 5 (havo) en jaar 6 (vwo) nog gebruik wordt gemaakt van het Yubu-platform. Dat een van de methodes van de concurrenten in het examenjaar gebruikt wordt komt bij geen enkel interview met scholieren naar voren. De meeste scholieren en eerstejaars zijn ook niet enthousiast over hun LOB-programma. Om deze reden is het begrijpelijk dat scholieren geen opdracht over de studiekeuzecheck verwachten op het platform omdat het toch niet gebruikt wordt. Om deze reden is het belangrijkste advies om eerst te kijken wat het effect van extra informatie geven is om vervolgens verder te kijken naar andere hulpbehoeftes.

De informatiebehoefte en consequenties kunnen op een leuke en ongedwongen manier worden gegeven aan de scholier. Dit kan bijvoorbeeld door een leuk videocollege. Een andere optie is een quiz waarin de scholier stellingen goed moet beantwoorden. Hieraan kunnen 'levens' worden verbonden, zodat de scholier niet lukraak deze opdracht kan maken. Tevens moet het de keuze van de scholier zijn om de ouders te voorzien van de informatie over de studiekeuzecheck. Mogelijk wil de scholier helemaal niet dat de ouders daar vanaf weten. Op deze manier houdt je ook de verantwoordelijkheid bij de scholier in plaats van dat Yubu deze op zich neemt.

2. Reflectieopdracht:

Tevens is het een optie om een reflectie toe te voegen in Yubu. Hiermee wordt al geoefend met reflectievaardigheden die later in de studie gebruikt worden, maar wordt ook de scholier getriggerd om over keuzes na te denken en deze te onderbouwen. Door de reflectie is de scholier uiteindelijk beter in staat om de uiteindelijke keuze te verantwoorden.

Een optie is om een opdracht te bedenken waarbij de scholier met een eerstejaars of hogere jaars van de studie die hij/zij wil gaan doen in gesprek gaat. In dit gesprek kunnen de ideeën en opvattingen die de scholier van de studie heeft worden getest. Tevens kunnen er een aantal standaardvragen worden bedacht die als voorbeeld kunnen dienen voor de scholier. Achteraf kan de scholier op het gesprek reflecteren. Waren er dingen die de scholier nog niet wist en hoe denkt hij/zij nu over deze studie? Dit kan aan de hand van vragen die moeten worden ingevuld, maar kan bijvoorbeeld ook aan de hand van een reflectiemethode. De reflectie kan met de ouders of met medescholieren worden gedeeld, waardoor er feedback op het stuk gegeven kan worden.

3. Vaardigheden oefenen

Ook is het een idee om scholieren te laten oefenen met vaardigheden die later nuttig kunnen zijn in hun studie zoals bijvoorbeeld presentatievaardigheden. Om al een aantal presentatievaardigheden aan te leren is het mogelijk dat scholieren zelfverzekerder zijn over deze vaardigheden. Dit kan een voordeel zijn voor de scholieren, omdat er in sommige opleidingen vaak presentaties gegeven moeten worden.

9.0: Implementatie

In dit hoofdstuk wordt het advies uitwerkt en verantwoord. Ook komt er een uitwerking van wie er wanneer verantwoordelijk is voor wat, de kosten en baten en de tijdsinvestering die nodig is. Als laatste wordt er een evaluatiemethode aangedragen en follow-up acties weergegeven.

9.1: Gekozen advies

In samenspraak met de opdrachtgever is er voor gekozen om beide opdrachten uit te werken. Dit betekent dat zowel de opdracht die met de kennis van de scholieren en de consequenties van het niet of te laat maken van de studiekeuzecheck, als de opdracht waarmee of –in de ouders worden geïnformeerd, worden uitgewerkt. De opdrachten gaan over de gedragsdeterminanten kennis, geanticipeerde spijt en risico-inschatting en de subjectieve norm.

9.2: Uitwerking implementatie advies

Er zijn vanuit de opdrachtgever een aantal criteria waar de opdrachten aan moeten voldoen. De opdracht moet activerend zijn, het moet aansluiten bij de belevingswereld, het moet leuk en begrijpelijk zijn, het moet kort en krachtig zijn en er moet een leerdoel aangekoppeld worden (zie ook bijlage 8).

Met deze criteria in het achterhoofd is er gebrainstormd over mogelijk vormen van de opdracht. Er is op papier opgeschreven waarom er wel en niet voor deze opdracht gekozen moet worden. Deze papieren uitwerking van de uiteindelijk gekozen opdracht is te vinden in bijlage 9.

De vormen van de opdracht over de kennis en consequenties die zijn bedacht zijn; een video-college, een quiz, een uitdaging waarin de scholier zelf op zoek gaat naar informatie, een samenwerkingsopdracht en een tekst. De tekst en het video-college vielen snel af omdat deze beide niet activerend zijn. Voor de ene moet je luisteren, voor de andere moet je lezen. Bij de uitdaging en de samenwerkingsopdracht rees de vraag wie dit moet controleren. Tevens, uit het onderzoek blijkt dat de websites van de instellingen niet altijd als duidelijk worden ervaren. Voor de uitdaging ben je grotendeels afhankelijk van de website. De uiteindelijke keuze is hierom op de quiz gevallen.

In de quiz krijgt de scholier stellingen te zien. Deze kunnen waar of niet waar zijn. De scholier moet dit juist beoordelen. Hiernaast zijn er 'levens' verbonden aan de opdracht. Vergelijk dit met een leven dat je in een game hebt. Als je te vaak fout antwoord ben je 'dood' en sluit de opdracht automatisch af. Je krijgt dan de tip om meer in te lezen in het onderwerp om vervolgens de opdracht opnieuw te beginnen. Het moet niet de bedoeling zijn dat steeds dezelfde vragen worden gesteld, en dat de scholier uiteindelijk het algoritme kent in plaats van zelf zijn verstand gebruikt. De opdracht bestaat uit minimaal 10 vragen en maximaal 15 vragen. Er zijn in totaal 20 stellingen, dit kan nog worden uitgebreid. Bij ieder fout gegeven antwoord verlies je een leven, je hebt er in totaal 3. Als de opdracht met een goed resultaat wordt doorlopen krijg je nog een 'tippagina' waar allemaal handige tips op komen te staan. Een voorbeeld van zo een tip is: 'Als je de studiekeuzecheck hebt ontvangen of moet maken doe dit dan zo snel mogelijk. Van uitstel komt afstel.'

Het leerdoel dat aan deze opdracht verbonden is, is: 'Aan het einde van deze challenge weet de scholier beter wat de studiekeuzecheck is en wat hij of zij kan verwachten'. Na de challenge weet de scholier niet alles. Hij of zij zal voor de gekozen instelling en opleiding verder naar informatie moeten zoeken. Echter weet de scholier na de challenge wel de grondbeginselen van de studiekeuzecheck. Je bent maximaal 10 minuten kwijt voor het maken van deze challenge. Hierbij is de tijd die je achteraf nog in informatie opzoeken moet steken niet meegerekend. Voor de uitwerking van het concept zie bijlage 9.

Ook voor de opdracht voor de ouders wordt gebruik gemaakt van dezelfde criteria vanuit de opdrachtgever. Hiernaast moet de opdracht aan andere criteria voldoen voor zowel de ouder als de scholier. Voor de ouders is het belangrijk dat het te begrijpen is en dat zij aan het einde van de opdracht de term en 'constructie' van de studiekeuzecheck begrijpen. Hiernaast moeten zij de consequenties kennen. De opdracht mag niet te veel tijd in beslag nemen en de ouders moeten na de opdracht weten hoe zij hun kind kunnen ondersteunen (zie ook bijlage 10 en 11). Voor de scholieren zijn de criteria dat het geen verplichting moet worden om de studiekeuzecheck te maken, dat de scholier het initiatief moet hebben, dat het leuk moet zijn, dat het moet helpen om het duidelijker te maken en dat de scholier moet weten waar hij of zij nog ondersteuning bij wil (zie ook bijlage 10 en 11). Bij de opdrachten zijn meerdere bezwaren. Niet alle ouders zijn hoger opgeleid waardoor een interview over vergelijkingen en veranderingen moeilijk is. Bij andere opdrachten zoals een brief, geluidsopname of video naar de ouders kan de scholier dingen vergeten of moet hij duidelijke kaders hebben. Er is ook een optie om de scholier toestemming te laten geven om informatie naar de ouders op te sturen, en dat hij zelf kan bepalen of hij wil dat de ouders (meer) over de studiekeuzecheck weten of niet. Echter is dit niet activerend. Een andere optie is dat Yubu informatie naar de ouders opstuurt. Echter gaat dit achter de scholier om en heeft de scholier hierom niet de verantwoordelijkheid. Het bleek heel moeilijk te zijn om een opdracht te bedenken over de studiekeuzecheck waarbij er controle over de informatie was maar waarbij de scholier wel zelf de verantwoordelijkheid had en de opdracht activerend was. Om deze reden is er een globalere opdracht bedacht waarbij de scholier samen met zijn of haar ouders op onderzoek gaat.

In de opdracht moet de scholier samen met zijn of haar ouders op zoek gaan naar informatie. De vraag die aan hen wordt gesteld is: 'Wat moet je doen als je de studiekeuze hebt gemaakt?'. De koppeling met de ouders is dat zij de expertrol hebben. Hiernaast betalen de meeste ouders voor de studie, een reden waarom zij ook extra informatie nog hebben. Zij moeten ook weten waar zij aan beginnen. Sommige scholieren kiezen er liever voor om de opdracht zelfstandig uit te voeren. Hierover meer bij de verantwoording. Bij de opdracht worden een aantal aanwijzingen gegeven waar de scholier mee aan de slag moet. Aanwijzingen kunnen zijn dat zij op de website van de overheid en de instelling waarvoor zij hebben gekozen moeten zoeken naar informatie over de inschrijving. De studiekeuzecheck komt op de meeste websites van de instellingen naar voren. Dit is (vermoedelijk) de eerste kennismaking met de studiekeuzecheck voor de ouders en scholieren. De scholier kan een kleine samenvatting maken van alle informatie die hij of zij nodig denkt te hebben of nuttig vindt. Zo kan de scholier het nog eens nalezen als hij of zij hier behoefte aan heeft. Na het maken van deze opdracht kan de scholier de quiz gaan maken om te kijken of hij of zij de kennis beschikt die nodig is. Tevens is het belangrijk dat de scholier nadenkt waar hij of zij hulp bij nodig denkt te hebben. Zo weet de middelbare school en zijn of haar ouders hoe zij kunnen ondersteunen.

Het leerdoel dat aan de opdracht verbonden kan worden is: 'Aan het einde van de opdracht heeft de leerling (en zijn of haar ouders) beter zicht op alle stappen die moeten worden doorlopen na het maken van de studiekeuze'. Deze opdracht neemt ongeveer 20 minuten in beslag. Voor de uitwerking van het concept zie bijlage 12.

9.3: Verantwoording advies

Zoals in de aanleiding aangegeven ontwikkeld Yubu opdrachten die challenges worden genoemd. Deze challenges hebben vaak de vorm van een spel, maar kunnen bijvoorbeeld ook een test of informatievoorziening zijn. Door middel van serious games, games waarin de leerling met een daadwerkelijk probleem (de studiekeuze) aan de slag gaat, probeert Yubu de leerling te activeren zodat zij aan de slag gaan met het zoeken naar een vervolgstudie of de juiste profielkeuze. Het probleem hoeft niet per se in de game te zijn verwerkt (dus direct over de studiekeuze te gaan), het kan ook een metafoor of onderwerp zijn dat bijdraagt aan het oplossen van het probleem. Het uiteindelijke doel is om dit probleem, het kiezen van een studie die bij je past, op te lossen. Het doel van de game zelf is niet (alleen) vermaak, maar ook communicatie, inzicht verwerven en onderwijzen. Het idee van 'levens' verwerken in een challenge pas hierom bij het concept.

Opdracht kennis en consequenties:

Uit onderzoek van Davids blijkt dat spelers die oneindig veel levens tot hun beschikking hebben risico's minder ernstig inschatten dan spelers die drie levens tot hun beschikking hebben (Davids, zd). Het is belangrijk dat de scholieren de risico's juist inzien waardoor levens aan opdrachten verbinden nuttig lijkt. Levens in een game lijken erg op straffen en bekrachtigen. Bekrachtigen is ook wel belonen. Een compliment is een voorbeeld van een positieve bekrachtiging. De straf zou zijn dat je je moet verdiepen in extra informatie omdat je niet genoeg kennis hebt om in een keer de opdracht af te ronden. Echter is dit wel een positieve straf, de kans dat de opdracht nog een keer niet behaald wordt is kleiner (Zimbardo, Johnson & McCann, 2009).

Een quiz is een goede manier om te testen of scholieren de benodigde kennis beschikken. In een quiz komt de belangrijkste inhoud naar voren en is tevens een check om te kijken hoe het met de benodigde kennis is gesteld (Kaufman & Ploegmakers, 2010). Er kan ook meteen gekeken worden of het leerdoel wordt behaald.

Opdracht ouders:

Zoals eerder aangegeven hebben ouders de expertrol wat betreft een studie kiezen (in de meeste gevallen). Hiernaast betalen de meeste ouders voor de studie. Niet alleen de scholieren, maar ook hun ouders zitten in het proces 'wat pas het beste bij mij/mijn kind'. Sommige scholieren betrekken hun ouders in het gehele proces. Echter blijkt uit de interviews dat de meeste ouders niet van de studiekeuzecheck afweten. Om deze reden is de samenwerkingsopdracht voor de ouders opgezet zodat zij 'leren' wat er allemaal moet gebeuren na het kiezen van de studie. Echter kiezen sommige scholieren er liever voor om de opdracht zelfstandig te maken. Dit kan meerdere redenen hebben. Voorbeelden kunnen zijn dat de ouders andere interessegebieden hebben of niet hoger opgeleid zijn, er broers of zussen zijn die al studeren of omdat de band met de ouders minder goed is. Voor de scholieren die de opdracht liever zelfstandig maken moet er ook de ruimte zijn om dit te doen, echter de koppeling naar de ouders toe moet blijven bestaan.

Dit kan door aan de scholier te vragen om zijn bevindingen uit te schrijven. Dit kan naar de ouders worden gestuurd, met een optie om een reactie te geven/feedback te geven. De opdracht blijft hierdoor qua inhoud hetzelfde alleen de uitvoering is anders.

In de opdrachten is het ook belangrijk om met de span of transfer rekening te houden. De span of transfer geeft aan hoe groot het verschil is tussen de leersituatie in de training en de werksituatie. Hoe kleiner de span of transfer, hoe beter. Dit betekent namelijk dat het gemakkelijker is voor de deelnemers om het geleerde toe te passen in de praktijk. Een kleinere span of transfer geeft dus een grotere kans op daadwerkelijke gedragsverandering in de praktijk. Hoger opgeleide deelnemers hebben door hun grotere abstractievermogen een grotere span of transfer dan lager opgeleiden (Blankestijn, 2013). Wanneer de deelnemer geen eigenaar wordt van zijn eigen leerproces, zal er geen transfer naar de praktijk plaatsvinden.

Dit is ook toepasbaar op de opdrachten die zijn ontwikkeld. De scholier moet de kennis die hij of zij opdoet in de opdracht over kennis meenemen naar de praktijk. Als de scholier niets meeneemt uit de opdracht betekent dit dat hij of zij geen eigenaar is van het eigen leerproces. Om deze reden is het ook belangrijk dat de leerling opschrijft wat hij moet onthouden bij de opdracht die voor de ouders is bedoeld. Op deze manier onthoudt hij of zij het beter en wordt het sneller meegenomen naar de praktijk. De scholier maakt in principe een actieplanning voor zichzelf.

Kaufman en Ploegmakers hebben een aantal transfer bevorderende maatregelen beschreven. In het boek is dit op een training gericht, maar het is ook door Yubu toepasbaar. Een voorbeeld is wekelijks op te laten schrijven wat de leerling heeft geleerd. Daarnaast kunnen de vragen 'waar en wanneer ga ik dit toepassen?', 'wat is een reden om het geleerde niet toe te passen (smoes)?' en 'wat wil ik nog extra weten om geleerde toe te passen?'. Hiernaast is het verstandig om terug te blikken op het geleerde en te evalueren of het is toegepast (en hoe). Tevens is het een mogelijkheid om de mentor of leerkracht ook een rol te laten spelen in de transfer bevorderende maatregelen door bijvoorbeeld een gesprek te houden over het geleerde en het toepassen hiervan, en stil te staan bij successen en mislukkingen. Hieronder is een tabel te zien waarin de transfer bevorderende maatregelen beschreven staan.

Checklist transfer bevorderende maatregelen		
Voorafgaand aan de training	Tijdens de training	Na afloop van de training
Trainer: - Analyseer de werkomgeving van de toekomstige deelnemers. - Faciliteer het maken van afspraken tussen de deelnemer en zijn manager over te bereiken doelen. - Organiseer een bespreking met de leidinggevenden van de deelnemers.	Trainer: - Laat deelnemers met grote regelmaat in 1 minuut hun leeropbrengsten tot dan toe noteren. - Maak tijd voor het maken van een actieplan 'Waar ga ik het geleerde toepassen?'	Trainer: - Organiseer een follow-up bijeenkomst. - Laat een logboek bijhouden over de ervaringen met de implementatie in de praktijk.
Organisatie: - Benoem een werkproject waarin de deelnemer voorafgaand aan de training ervaring op kan doen over het te leren thema. - Informeer andere medewerkers/collega's.	Organisatie: - Geef als leidinggevende aandacht aan de deelnemer tijdens de training (aanwezigheid bij aftrap, borrel). - Verzorg als leidinggevende zelf een deel van de opleiding.	Organisatie: - Organiseer een terugkomgesprek. - Bespreek het logboek met de deelnemer en ga na welke toepassingsmogelijkheden er zijn. - Zorg voor oefenprojecten. - Bespreek successen en mislukkingen.

Uit: (Kaufman & Ploegmakers, 2010), pagina 99.

9.4: Wie wat wanneer

In de onderstaande planning staat beschreven wie op welk moment wat uitvoert. Hiernaast staat aangegeven wie de verantwoordelijke is en wie betrokkenen zijn. Ook de (ingeschatte) tijdsinvestering staat aangegeven.

Activiteit	Verantwoordelijke	Betrokkenen	Tijdsinvestering
Uitdenken concept opdrachten met betrekking op de studiekeuzecheck.	Afstudeerstagiaire	Content ontwikkelaar	2 dagen, vanaf 20 juni.
Verantwoorden concept opdrachten met betrekking op de studiekeuzecheck.	Afstudeerstagiaire	-Hogeschool Leiden -Content ontwikkelaar	2 dagen, vanaf 22 juni.
Conceptopdracht verder uitdenken, over vormgeving nadenken.	-Afstudeerstagiaire* -Content ontwikkelaar	Content ontwikkelaar	2 dagen, vanaf 4 juli.
Uitwerken concept, vormgeving schetsen.	-Afstudeerstagiaire* -Content ontwikkelaar	Content ontwikkelaar	2 dagen, vanaf 6 juli.
Presenteren conceptopdracht en schetsen.	-Afstudeerstagiaire* -Content ontwikkelaar	-Content ontwikkelaar -Content manager	< 1 dag, vanaf 8 juli.
Uitwerken opdrachten met betrekking op de studiekeuzecheck.	-Grafisch ontwerper Of -Programmeur	-Afstudeerstagiaire* -Content ontwikkelaar	1 dag per scherm, vanaf 11 juli.
Zomervakantie scholen			
Pilot opdrachten bij doelgroep.	-Afstudeerstagiaire* -Content ontwikkelaar	-Doelgroep (middelbare scholieren)	1 dag, vanaf 5 september.
Feedback pilot doorvoeren.	-Afstudeerstagiaire* -Content ontwikkelaar	-Grafisch ontwerper of programmeur -Content ontwikkelaar	2 dagen, vanaf 6 september.
Officieel op platform aanbieden opdrachten.	-Programmeur	-Geheel Yubu -Doelgroep	2 dagen per scherm, vanaf 1 augustus.

* - De diensten van de afstudeerstagiaire zijn na het voltooien van de scriptie aangeboden aan Yubu om de opdrachten met betrekking tot de studiekeuzecheck te voltooien. Het is aan Yubu om te bepalen of zij in dit voorstel ingaan of niet.

9.5 Kosten en baten

Hieronder worden de kosten en baten beschreven die nodig zijn of ontvangen worden voor het ontwikkelen van de opdrachten.

Voor het ontwikkelen van de opdracht worden geen additionele kosten verwacht. Yubu moet rekening houden met zijn maandelijkse vaste lasten betreffende personeel, reiskosten(vergoeding) etc.

Echter kan als opmerking worden gegeven dat er wel extra tijd in de ontwikkeling van de opdrachten moet worden gestoken op grafisch gebied wat betekent dat er extra kosten worden gemaakt.

Baten zijn meer naamsbekendheid, dat leerlingen beter worden ondersteund en dat ouders bij de opdrachten worden betrokken. Dit kan tot een positieve mond tot mond reclame leiden vanuit zowel de leerling als ouder.

9.6 Evaluatie

De uiteindelijke werking van de opdrachten moet worden bepaald door Yubu. De leerdoelen die zijn opgesteld zijn: 'Aan het einde van deze challenge weet de scholier beter wat de studiekeuzecheck is en wat hij of zij kan verwachten' & 'Aan het einde van de opdracht heeft de leerling (en zijn of haar ouders) beter zicht op alle stappen die moeten worden doorlopen na het maken van de studiekeuze'. Er moet worden bepaald of deze leerdoelen worden behaald. Een mooie methode om dit te doen aan de hand van de PDCA-cyclus. PDCA staat voor plan, do, check, act. In het onderdeel plan ben je bezig met het bedenken van een plan dat je uit wil voeren. In do voer de het plan uit. Bij check kijk je of het gewenste resultaat wordt behaald. Bij act pas je, waar nodig, dingen aan waarna je de cyclus nogmaals kunt doorlopen. In de ontwikkeling van de opdrachten wordt feitelijk ook de PDCA-cyclus doorlopen. Plan is het uitdenken van de opdrachten, do is het ontwikkelen van de opdrachten, check is de pilot die nog plaats moet vinden en act is de veranderingen die worden doorgevoerd aan de hand van de ontvangen feedback.

Als je gaat evalueren of de leerdoelen worden behaald ben je bezig met het onderdeel check. Mochten de leerdoelen niet behaald worden in de opdracht dan moet er gekeken worden waarom niet. Sluiten de leerdoelen niet goed aan bij de opdracht en moet het leerdoel dus worden aangepast, of moet de opdracht net iets anders worden ingestoken. Het is belangrijk dat er aandacht wordt besteed aan een evaluatie om er zeker van de zijn dat de opdracht effect en nut heeft. Vanuit de evaluatie kan ook naar verdere behoeftes worden gekeken.

Yubu kan evalueren of de leerdoelen in de challenge worden behaald door de scholieren bijvoorbeeld de opdracht een cijfer te laten geven en hen in één zin samen te laten vatten waarom zij vinden dat het leerdoel is behaald of niet. Hierdoor krijg je directe input van de scholier en kan je, waar nodig, de challenge aanpassen.

9.6: Follow-up acties

Tijdens het onderzoek blijkt dat het onderwerp studiekeuzecheck nog veel haken en ogen heeft. Het onderzoek is aan meerdere kanten 'ingehaald'. Zo stond recent op de website van NOS dat de tweede kamer landelijke eisen aan de studiekeuzecheck wil gaan verbinden en dat de aansluiting van de vakken die op de middelbare school worden gegeven en het hoger onderwijs duidelijker moet worden gemaakt (NOS, 2016). Om deze reden is het heel belangrijk dat de nieuwe ontwikkelingen in de gaten worden gehouden. Niet alleen voor de studiekeuzecheck maar ook voor bijvoorbeeld deze aansluitingen. Er zullen wat veranderingen moeten komen Yubu om te voldoen aan deze mogelijke nieuwe eisen.

10: Bibliografie

- Alblas, G. & Wijsman, E. (2009). *Gedrag in organisaties*. Groningen/Houten: Noordhoff.
- Baarda, B., Bakker, B., Fischer, T., Julsing, M., Peters, V., van der Velde, T. & de Goede, T. (2013). *Basisboek Kwalitatief Onderzoek*. Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers.
- Bijsmans, P. & Harbers, P. (2014). 'The Use of Matching as a Study Choice Aid by Maastricht University's Bachelor in European Studies: Facilitating Transition to Higher Education?', *Journal of Contemporary European Research*. 10 (4), pp. 456-471.
- Blankestijn, S. (2013). *Trainen met hart en ziel*. Amsterdam: Boom/Nelissen.
- Bloo, S., Feddema, H. & Meijer, M. (2016). *Dichterbij de laatste stap; Het studentenperspectief op de studiekeuzecheck toegelicht*. Verkregen van vereniging hogescholen website:
http://www.verenighogescholen.nl/system/knowledge_base/attachments/files/000/000/548/original/1516_Dichterbij_de_laatste_stap_-_SKC.pdf?1462779514.
- Brinkman, J. (2011). *Cijfers spreken*. Groningen: Noordhoff Uitgevers BV.
- Brug, J., van Assema, P. & Lechner, L. (2012). *Gezondheidsvoorlichting en gedragsverandering*. Assen: Van Gorcum.
- Davids, R. (z.d.). *De invloed van onsterfelijkheid in games op risicoperceptie en -intentie* (Bachelor thesis, Universiteit Twente). Verkregen van: <http://essay.utwente.nl/64062/>.
- Feldman, R. S. (2012). *Ontwikkelingspsychologie*. Amsterdam: Pearson.
- Kaufman, L. & Ploegmakers, J. (2010). *Het geheim van de trainer*. Amsterdam: Pearson.
- Knippenberg, H. (2015). *Verkenning LOB-cv, verkenning en inventarisatie naar de ontwikkeling en implementatie van het LOB-cv binnen vo en hbo*. Verkregen van: https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:ZeF6F3QiuMJ:https://www.hogeschoolrotterdam.nl/contentassets/f1abacb17d8040eca80ba076e1832679/vo-ho_verkenning-lob-cv.pdf+&cd=1&hl=en&ct=clnk&gl=nl.
- Nelis, H. & van Sark, Y. (2016). *Puberbrein binenstebuiten*. Utrecht/Antwerpen: Kosmos Uitgevers B.V.
- NOS. (2016, 24 juni). Binnenland, politiek: Actieplan tegen uitval hoger onderwijs. NOS. Verkregen van <http://nos.nl/artikel/2113255-actieplan-tegen-uitval-hoger-onderwijs.html>.
- Rijksoverheid (zd). *Studiekeuze en toelating*. Verkregen op 14 april 2016, van: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/hoger-onderwijs/inhoud/studiekeuze-en-toelating>.
- Rijksoverheid (2013). *Wetsvoorstel Wet Kwaliteit in Verscheidenheid aanvaard*. Verkregen op 14 april 2016, van: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2013/07/10/wetsvoorstel-kwaliteit-in-verscheidenheid-aanvaard>.
- Roks, M. (2014). *Tevredenheidsonderzoek studiekeuzecheck*. Verkregen via Evelyne Meens, persoonlijke communicatie, op 18 februari 2016.

Van den Brink, T. (2014). *De studiekeuzecheck. Een inventarisatie in opdracht van LSVb*. Verkregen van: http://www.lsvb.nl/index.php?option=com_k2&Itemid=295&id=85_625458ec95e18c49f383caf1650b3737&lang=nl&task=download&view=item.

Verbruggen, M. & Vansteenkiste, S. (2015). 'Werkloosheid dynamisch bekeken.', *Over.Werk*. 2, pp. 57-64.

Warps, J. (2013). *LOB en studiesucces*. Verkregen op LOV-VO website: <http://www.lob-vo.nl/kennisbank/instrumenten-voor-scholen/onderzoek-lob-en-studiesucces>.

Warps, J. (2015). *Vervroegde aanmelding, matching en studiekeuzecheck*. Verkregen van: http://vsnu.nl/files/documenten/Nieuwsberichten/Presentatie_VSNU-Matching_3-12-2015.pdf.

Wubbels, T., de Bakker, M. & Wijngaards-de Meij, L. (z.d.). 'Op zoek naar de perfecte match tussen studie en student.'. *Thema*. Pp. 43-45.

Zimbardo, P.G., Johnson, R.L. & McCann, V.(2009). *Psychologie een inleiding*. Amsterdam: Pearson.

11: Bijlagen

Bijlage 1: Afgevalen literatuur

Loopbaanoriëntatie en -begeleiding en uiteindelijk studiesucces:

Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) vindt plaats op de middelbare school. Scholen zijn verplicht om hier aandacht aan te besteden. LOB ondersteunt de leerlingen onder andere op het gebied van loopbaankeuzes zoals het kiezen van een profiel of een studie.

Er is door Warps (2013) gekeken naar de opbrengst van loopbaanoriëntatie & -begeleiding (LOB). Een van de onderdelen die in het onderzoek is meegenomen is studiesucces. Binding van studenten blijkt een sterke voorspeller van studiesucces. Onder binding verstaat de onderzoeker de overtuiging van studenten dat zij de juiste studie hebben gekozen en dat hun studie en de bijbehorende beroepen optimaal aansluiten bij hun interesse en hun capaciteiten (Warps, 2013).

Warps (2013) stelt dat om studiesucces te bevorderen er een aantal punten belangrijk zijn voor scholen tijdens LOB:

1. Niet pas de laatste twee jaar LOB, maar een of twee jaar daarvoor.
2. Leerlingen individuele gesprekken aanbieden in het kader van studiekeuzebegeleiding, bij voorkeur meerdere gesprekken.
3. Geef een algemene voorlichting over het hoger onderwijs, studiefinanciering (nu het leenstelsel), opleidingen en beroepen.
4. Betrek de ouders bij de studiekeuze.
5. Laat leerlingen hun motivatie voor hun studiekeuze toelichten.
6. Besteed aandacht aan vervolgcities die leerlingen kunnen ondernemen om zich zelfstandig te oriënteren.

Het verschil tussen wel en niet aanbieden van de afzonderlijke activiteiten blijkt telkens enkele procenten uitval te schelen. Dit verschilt van 4% tot 10%. Het betrekken van de ouders, en de nadruk leggen op vervolgcities voor zelfstandige oriëntaties zorgen beide voor 4% verschil in de uitval. 10% verschil tussen groepen is te vinden bij groepen die voeg of laat zijn begonnen met LOB. In het onderzoek komt de vraag of studie uitval nog sterker kan worden tegengegaan als er meerdere LOB activiteiten worden gecombineerd. Hoe meer activiteiten studenten kregen aangeboden, hoe vaker zij succesvol een studiekeuze kiezen. De meeste studenten krijgen op dit moment vier van de zes activiteiten aangeboden. De uitval van de onderzoeksgroep is 28%. Als je alle activiteiten met geen enkele activiteit vergelijkt wordt het 19% uitval tegenover 46% uitval. Echter is dit niet representatief aangezien de groep die niets heeft gehad maar 3% van de responsgroep is. Wel geeft dit weer hoe meer LOB activiteiten betreffende studiekeuze de leerling op de middelbare school heeft gehad, hoe kleiner de kans is dat deze leerling een verkeerde studiekeuze maakt. In dit onderzoek is er op binding gefocust. Warps (2013) laat weten dat hoe meer LOB (loopbaan oriëntatie en -begeleiding) hoe beter de scholier een studie kan kiezen en deze blijft volgen.

In Rotterdam is een initiatief gestart vanuit meerdere middelbare en hogescholen om de LOB van het middelbare onderwijs beter aan het laten sluiten op het hbo. De projectleider van dit onderzoek is Knippenberg (2015). LOB vindt op zowel het vo (voortgezet onderwijs) als het hbo plaats. Op het vo heeft dit de vorm van loopbaan oriëntatie en -begeleiding, op het hbo als studieloopbaan coaching of -begeleiding. Er is

geen verbinding tussen LOB op het wo en hbo. Op het hbo wordt opnieuw begonnen met het verzamelen van informatie, terwijl er al veel aanwezig of bekend is. Om deze reden is het initiatief 'Samen werken aan een betere aansluiting' gestart. Het doel was om samen (wo en hbo instellingen) een instrument te ontwikkelen met toegevoegde waarde voor beide. Het instrument wordt LOB-cv genoemd (Knippenberg, 2015).

Jaarlijks stromen er vanuit het VO duizenden leerlingen in bij Hogeschool Rotterdam, Hogeschool InHolland, Codarts Hogeschool voor de Kunsten en Thomas More Hogeschool. Velen van hen vallen binnen een jaar uit of wisselen van opleiding. 40% van de studenten die in het eerste jaar hbo start, stopt of switcht (Knippenberg, 2015).

Tijdens het ontwikkelen van het instrument wordt er rekening gehouden met de Wet Kwaliteit in Verscheidenheid. Deze wet moet een einde maken aan hoge uitval en switchgedrag onder studenten. De twee belangrijkste redenen voor uitval in het eerste jaar zijn het maken van een verkeerde studiekeuze en het hebben van andere verwachtingen. In de studiekeuzecheck staan de studiekeuze en verwachtingen centraal. Daarmee vormt de studiekeuzecheck het sluitstuk van het LOB-proces dat is doorlopen door de scholier. Een echte verbinding tussen het LOB op het vo, de studiekeuzecheck en de studieloopbaan coaching ontbreekt echter nog. Op het vo is er een LOB-programma of methode waarin de decaan of mentor een begeleidende rol speelt. Vaak moet een scholier een LOB-portfolio opbouwen. Dit portfolio heeft geen rol in de studiekeuzecheck. Hierdoor gaat veel nuttige informatie verloren, wordt informatie dubbel gevraagd en blijven vaardigheden en talenten onbenoemd. Reden om zich te richten op een concreet instrument dat meer (kwalitatieve) input kan leveren voor de studiekeuzecheck en tegelijkertijd voor de aanmelder een middel om zich goed voor te bereiden op de studiekeuzecheck en de start van zijn/haar studie (Knippenberg, 2015). Dit is ook waar de scriptie zich op gaat richten.

Het LOB-cv wordt door de aanmelder zelf op een digitaal onafhankelijk platform aangemaakt en beschikbaar gesteld aan de intake van het hbo. De aanmelder beheert zelf zijn/haar eigen LOB-cv en bepaalt zelf wat hij/zij wil laten zien. Het hbo geeft via het platform aan welke basis informatie essentieel wordt geacht om een efficiënt studiekeuzegesprek te voeren of intake activiteit te ondernemen (Knippenberg, 2015).

Het LOB dossier bevat de volgende onderdelen:

1. Persoonlijke informatie.
2. Relevante vaardigheden en kwaliteiten.
3. Motivatie en drijfveren.
4. Studiekeuzeprocessen en oriëntatie activiteiten.
5. Verwachtingen en beeld van de gekozen studie.
6. Aanvullingen.

Elk onderdeel bevat een aantal vragen of items die de aanmelder kan invullen. Er kunnen ook certificaten van proefstuderen, cijferlijsten en een profielwerkstuk worden toegevoegd aan deze informatie. Informatie uit de LOB-instrumenten die momenteel veel gebruikt worden (Qompas, dedecanet.net) kan worden ingelezen in het LOB-cv (Knippenberg 2015). Het LOB-cv is een voorbereiding op de studiekeuzecheck.

Sollicitatievaardigheden:

De studiekeuzecheck lijkt in sommige gevallen erg op een sollicitatiegesprek. Je moet laten zien dat jij over de juiste kwaliteiten beschikt om aan een studie te mogen beginnen. Om deze reden is er ook op literatuur gefocust die over sollicitatievaardigheden gaan. Bij een sollicitatie stuur je eerst je cv op en schrijf je een sollicitatiebrief. Soms moet je ook een aanvullende vragenlijst invullen. Het belangrijkste selectiemiddel is het sollicitatiegesprek (Alblas & Wijsman, 2009).

In het sollicitatiegesprek ben je met 2 dingen bezig:

1. Het verkrijgen van informatie van de sollicitant om een voorspelling te kunnen doen over de geschiktheid.
2. Het geven van informatie over de aard van de organisatie en de functie-eisen die men aan de persoon stelt.

De belangrijkste vraag is of de kandidaat voldoet aan de eisen. Of de kandidaat aan de vakspecifieke eisen voldoet blijkt vaak al uit de sollicitatiebrief. In het sollicitatiegesprek komen minder harde criteria, zoals bijvoorbeeld persoonlijke en contactuele eigenschappen, ter sprake. Zal de persoon goed kunnen samenwerken, flexibel genoeg zijn, passen in de manier waarop men met elkaar omgaat, voldoende inzet vertonen etc. Sollicitatiegesprekken duren meestal niet zo lang. Om deze reden is het niet eenvoudig om een waarheidsgetrouw beeld te krijgen van de kandidaat. Wat personen zeggen hoeft niet altijd waarheidsgetrouw te zijn. De voorspellende waarde van een sollicitatiegesprek is daarom niet altijd even groot. Eerste indrukken zijn niet altijd juist (Alblas & Wijsman, 2009).

De verwachting is dat werklozen hun zoekgedrag optimaliseren en leren welke gedragingen het meest succesvol zijn (welke sollicitatievaardigheden zijn het beste). Hiernaast verwacht men dat de zoeksucceskansen verhogen naarmate dit leereffect toeneemt (Verbruggen, Vansteenkiste, 2015). Zoals hierboven aangegeven is er een mogelijk leereffect. Naarmate men wat langer werkloos is, verbetert men mogelijk het zoekproces en de sollicitatievaardigheden (schrijven cv, sollicitatiebrief), wat de toename van het aantal uitnodigingen kan verklaren (Verbruggen, 2015).

Er zijn 3 zoekstrategieën. Exploratieve, gefocuste en willekeurige zoekstrategie.

1. Exploratief: Toegewijd zoeken en gemotiveerd opzoek naar een nieuwe baan. Exploreren daarbij doordacht de verschillende opties.
2. Gefocust: Duidelijke jobs voor ogen en wijkt hier niet van af.
3. Willekeurig: Geen specifieke jobs voor ogen; solliciteren op verschillende soorten jobs en bekijken daarbij eerder reactief welke sollicitaties beter verliepen.

De willekeurige strategie is gerelateerd aan lagere succeschansen. Exploratieve en gefocuste strategie hebben een hoge succeskans (Verbruggen, 2015). Dit kan ook overeenkomen met de zoekstrategieën die toegepast kunnen worden bij het zoeken naar een studie. Je kunt heel precies weten wat je wil en gericht zoeken, maar je kunt ook geen idee hebben welke studie je wilt gaan doen en juist willekeurig zoeken.

Prestatiemotivatie:

De prestatiemotivatie is ook een belangrijk onderdeel in de studiekeuzecheck. Willen de scholieren het goed doen? Prestatiemotivatie is eigenlijk de prestatiedrang van iemand. Dit kan interne of externe motivatie zijn. Externe motivatie zijn bijvoorbeeld de behoefte aan erkenning, roem, complimenten, geld of andere prikkels om goed te presteren. Interne motivatie is de bevrediging die je krijgt als je een uitdaging tot een goed einde weet te brengen of als we een doel dat veel voor je betekend weet te behalen (Zimbardo, Johnson & McCann, 2009).

Murray en McClelland zijn de eerste onderzoekers die onderzoek hebben gedaan naar de prestatiedrang. Hun definitie van prestatiedrang is: Een geestelijke toestand die een psychologische behoefte veroorzaakt om een moeilijk maar aantrekkelijk doel te bereiken. Een grote prestatiedrang wordt gekenmerkt door: meer volharding bij het uitvoeren van moeilijke taken, halen hogere cijfers, hebben vaker een hoger IQ, kiezen beroepen waarin competitie een belangrijke factor is, nemen vaker de leidersrol op zich. maken sneller carrière en zijn vaker succesvol. Prestatiedrang kan op twee manieren worden bevredigd: via beheersing en via prestatie. Beheersing is kennis en expertise verwerven en vaardigheden ontwikkelen. Je krijgt voldoening uit het beheersen van stof of vaardigheden. Prestatiegericht wordt gekenmerkt door een competitieve gerichtheid, het beter willen presteren dan andere studenten of collega's (Zimbardo, Johnson & McCann, 2009).

Bijlage 2: Uitleg persoonlijkheidskenmerken en omgevingsdeterminanten.

Persoonlijkheidskenmerken

Persoonlijkheidstrekken kunnen (indirect) het gedrag beïnvloeden. Een bekende manier om persoonlijkheidstrekken te beschrijven is de Big Five. Onderstaand staat de Big Five weergegeven.

- Extravert versus Introvert (extraversion)
- Vertrouwend versus Achterdochtig (agreeableness)
- Zelfverzekerd versus Temperamentvol (neuroticism)
- Nieuwsgierig versus Ongeïnteresseerd (openness to experience)
- Georganiseerd versus Chaotisch (conscientiousness)

Hoe beïnvloed dit gedrag? De linken tussen deze persoonlijkheidskenmerken (traits) verlopen volgens Ajzen (2005) naar gedrag van heel algemene karaktertrekken, via bepaalde specifiekere gedragstendensen tot uiteindelijk specifieke gedragsdisposities. Vb. extravert gaat naar sociaal/praatgraag gaat naar gemakkelijker steun vragen, goed in groepen functioneren (Brug et al, 2012).

Nu volgt een uitleg over de omgevingsdeterminanten:

De omgevingsdeterminanten zijn:

- Fysieke omgeving.
- Sociale omgeving.
- Economische omgeving.
- Politieke omgeving.

Omgevingsdeterminanten zijn factoren die buiten de persoon om gedrag kunnen beïnvloeden (Brug et al, 2012).

Er zijn vier typen omgevingsdeterminanten (Brug et al, 2012).

1. Fysieke omgeving.

De fysieke omgeving zijn de beschikbare middelen of mogelijkheden om gewenst of ongewenst gedrag te vertonen. Een voorbeeld van de fysieke omgeving is de beschikbaarheid van fruit in huis.

2. Sociaal-culturele omgeving.

De sociaal-culturele omgeving is de sociale en culturele context waarin het gedrag wordt uitgevoerd. Tot de sociaal-culturele omgeving behoort de sociale invloed maar ook hechtheid binnen een vriendengroep, opvoedingsstijl en culturele of godsdienstafhankelijke factoren.

3. Economische omgeving.

De economische omgeving zijn de kosten die verbonden zijn aan het gewenste (of ongewenste) gedrag. Denk aan de kosten voor het stoppen met een studie.

4. Politieke omgeving.

De politieke omgeving verwijst naar de regels en wetgeving die het gedrag kunnen beïnvloeden. Een voorbeeld is het rookverbod in de horeca.

De verschillende typen invloeden bevinden zich op een ander niveau. Er is een drietal niveaus te onderscheiden (Brug et al, 2012):

1. Microniveau: Verwijst naar de specifieke plek waar het gedrag wordt uitgevoerd. Voorbeeld: school, werkplek of sportschool. Het gedrag van de directe omgeving speelt een belangrijke rol.
2. Mesoniveau: Betreft de familie en nabije omgeving. Invloeden op het mesoniveau zijn niet direct gericht op het gedrag, maar bieden eerder een context waarin het gedrag gemakkelijker of juist minder gemakkelijk kan plaatsvinden.
3. Macroniveau: Het breedste systeem dat gedrag kan beïnvloeden. Denk aan economische ingrepen, culturele normen en waarden en politieke of industriële acties.

In het onderzoek zelf wordt er niet naar de omgevingsdeterminanten gekeken. Waar wel naar gekeken wordt zijn de determinanten gedragsintentie, attitude, subjectieve norm, eigen-effectiviteitsverwachting, geanticipeerde spijt, risico-inschatting en kennis.

Bijlage 3: Interviewvragen

1. Vragen semigestructureerd interview hbo/wo instellingen

Vragen interviews hbo en wo instellingen betreffende studiekeuzecheck.

1. *Wat voor een studiekeuzecheck hanteren jullie?*
2. *Is de uitslag bindend?*
3. *Ben je verplicht om deel te nemen aan de studiekeuzecheck?*
4. *Hoe is de studiekeuzecheck ontwikkeld?*
 - *Waarom hebben jullie voor deze vorm gekozen?*
 - *Wat willen jullie meten met de studiekeuzecheck (naast of een student bij de studie past, willen jullie nog een andere vaardigheid zien)?*
5. *Hoe beoordelen jullie de studiekeuzechecks?*
6. *Wat moet een student doen voor een positieve uitslag?*
7. *Wanneer is de uitslag negatief?*
8. *Wat doen jullie met het advies dat wordt gegeven? (wordt deze gebruikt tijdens slb etc).*
9. *Hoelang is het advies geldig? (HvA 2 jaar geldig bij positief, 1 jaar geldig bij negatief advies)*
10. *Kun je je voorbereiden voor de studiekeuze check?*
 - *Zoja, hoe dan?*
 - *Hoe zouden jullie dat vinden, als Yubu een voorbereiding ontwikkeld*
 - *Hoe willen jullie dat de voorbereiding er uit komt te zien.*

2. Vragen semigestructureerd interview eerstejaars studenten.

Vragen eerstejaars:

1. *Je hebt voor het begin van je studie de studiekeuzecheck gehad/gemaakt. Wat voor een studiekeuzecheck heb jij gehad?*
2. *Was je verplicht om deel te nemen aan de studiekeuzecheck?*
 - *Als het niet verplicht was, had je hem dan wel gemaakt?*
3. *Wat voor een advies heb je gekregen?*
4. *Kon je jezelf vinden in dit advies?*
 - *Hoe komt dit?*
5. *Bij een negatief advies: was er een mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen of in gesprek te gaan?*
6. *Wil je verder nog iets kwijt over de studiekeuzecheck/het advies dat je hebt gekregen?*
7. *Welke LOB methode heb jij gebruikt op de middelbare school (Qompas, Yubu etc)?*
 - *Wat vond je van deze methode?*
8. *Heb je vooraf informatie gehad over de studiekeuzecheck?*
 - *Heb je er naar gezocht? Was het makkelijk te vinden etc*
9. *Had je dit graag willen hebben (als het antwoord nee is op de vorige vraag)?*
10. *Wat had je graag (extra) van te voren willen weten?*
11. *Denk je dat je jezelf (beter) had voorbereid als je deze informatie had gehad?*

- *Had je een ander resultaat gehad als je jezelf beter had voorbereid aan de hand van de informatie die je had?*
- 12. *Hoe had je je voorbereid?*
- 13. *Vond je deze voorbereiding voldoende (achteraf gezien)?*
- 14. *Wat had je van je studiekeuzeplatform verwacht omtrent de studiekeuzecheck?*
 - *Stel er komt een voorbereiding vanuit het studiekeuzeplatform, had je deze gemaakt?*
- 15. *Wat voor een voorbereiding had je graag gehad?*
- 16. *Als je een tip mag geven aan examenkandidaten omtrent de studiekeuzecheck, wat zou deze tip dan zijn?*
- 17. *Hoe sta jij op dit moment tegenover de studiekeuzecheck (Wat vindt jij van de studiekeuzecheck)?*
 - *Is dit nog hetzelfde als toen je hem moest maken?*
- 18. *Wisten je ouders van de studiekeuzecheck af?*
 - *Zoja, verwachtten ze dat jij de studiekeuzecheck ging maken?*
 - *Zijn er nog andere mensen die destijds verwachtte dat jij de studiekeuzecheck ging maken (mentor, vrienden, klasgenoten, familie)?*
- 19. *Dacht jij dat je de studiekeuzecheck kon maken, dat je de kwaliteiten beschikte die nodig waren?*
 - *Wat was je verwachting van de studiekeuzecheck?*
- 20. *Stel dat je de afspraak voor de studiekeuzecheck vergeten was, wat gebeurde er dan?*
 - *Welk gevoel ervaar je dan?*
- 21. *Stel dat je er voor had gekozen om de studiekeuzecheck niet te maken, of een negatief resultaat behaalde, had je dan nog kunnen en willen beginnen met deze studie?*

3. Vragen semigestructureerd interview havo/vwo

Vragen scholieren havo/vwo

1. *Heb jij jouw studiekeuze al gemaakt?*
 - *Hoe heb je deze keuze gemaakt?*
 - *Hoe ben je tot deze keuze gekomen?*
 - o *Welke LOB methode gebruik je, en wat vindt je van deze methode?*
2. *Weet je al op welke school je deze studie wil gaan volgen?*
3. *Wat weet je over de voorbereiding over je studie, met name de studiekeuzecheck?*

Mocht een leerling niets van de studiekeuzecheck af weten, dan wordt dit nu uitgelegd

4. *Nu je deze informatie hebt, is er iets wat je van Yubu (of een ander studiekeuzeplatform zoals Qompas) verwacht?*
5. *Wil je graag voorbereiding op de studiekeuzecheck?*
6. *Hoe wil je voorbereid worden?*
7. *Wat wil je graag zien?*
8. *Wanneer ben jij tevreden?*
9. *Ga je de studiekeuzecheck maken (ook als deze niet verplicht is)?*
 - *Waarom ga je deze maken (interne of externe motivatie)?*

10. Hoe sta jij op dit moment tegenover de studiekeuzecheck (Wat vindt jij van de studiekeuzecheck)?
11. Weten je ouders van de studiekeuzecheck af?
 - Zoja, verwacht ze dat jij de studiekeuzecheck gaat maken?
 - Zijn er nog andere mensen die verwachten dat jij de studiekeuzecheck gaat maken (mentor, vrienden, klasgenoten, familie)?
12. Denk jij dat je de studiekeuzecheck kan maken, dat je de kwaliteiten beschikt die nodig zijn?
 - Wat is je verwachting van de studiekeuzecheck?
13. Stel dat je de afspraak voor de studiekeuzecheck vergeten bent, wat gebeurt er dan?
 - Welk gevoel ervaar je dan?
14. Stel dat je er voor kiest om de studiekeuzecheck niet te maken, of een negatief resultaat behaald, denk je dat je dan nog kunt en wil beginnen aan de studie?
 - Hoe zit dit met een positief advies?

Algemene gegevens: klas leerling, niveau:

.....

Bijlage 4: Verantwoording interviewvragen

Hbo/wo instellingen:

Deelvraag	Vraag in het interview
3. <i>Hoe is de studiekeuzecheck bij verschillende onderwijsinstellingen (hbo en wo) vormgegeven?</i>	10. Wat voor een studiekeuzecheck hanteren jullie? 11. Hoe is de studiekeuzecheck ontwikkeld? - Waarom hebben jullie voor deze vorm gekozen? - Wat willen jullie meten met de studiekeuzecheck (naast of een student bij de studie past, willen jullie nog een andere vaardigheid zien)?
4. <i>Hoe worden de scholieren aan de hand van deze studiekeuzechecks beoordeeld door onderwijsinstellingen?</i>	12. Is de uitslag bindend? 13. Ben je verplicht om deel te nemen aan de studiekeuzecheck? 14. Hoe beoordelen jullie de studiekeuzechecks? 15. Wat moet een student doen voor een positieve uitslag? 16. Wanneer is de uitslag negatief?
8. <i>In hoeverre kunnen gedragsdeterminanten bijdragen aan de voorbereiding op de studiekeuzecheck?</i>	X
9. <i>Wat is de attitude van scholieren (en eerstejaars) ten aanzien van een voorbereiding op de studiekeuzecheck?</i>	X
10. <i>Wat is de attitude van hogescholen/universiteiten ten aanzien van een voorbereiding op de studiekeuzecheck?</i>	17. Kun je je voorbereiden voor de studiekeuzecheck? - Zoja, hoe dan? - Hoe zouden jullie dat vinden, als Yubu een voorbereiding ontwikkelt?
11. <i>Wat voor een voorbereiding op de studiekeuzecheck willen scholieren graag zien?</i>	X
12. <i>Wat voor een voorbereiding op de studiekeuzecheck willen</i>	18. Kun je je voorbereiden voor de studiekeuzecheck? - Zoja, hoe dan?

<i>hogescholen/universiteiten graag zien?</i>	- Hoe zouden jullie dat vinden, als Yubu een voorbereiding ontwikkelt? - Hoe willen jullie dat de voorbereiding er uit komt te zien.?
---	--

De interviewvragen zijn te vinden in bijlage 3.

Eerstejaars studenten:

	Vraag in het interview
7. <i>Hoe is de studiekeuzecheck bij verschillende onderwijsinstellingen (hbo en wo) vormgegeven?</i>	22. Je hebt voor het begin van je studie de studiekeuzecheck gehad/gemaakt. Wat voor een studiekeuzecheck heb jij gehad? 23. Was je verplicht om deel te nemen aan de studiekeuzecheck? - Als het niet verplicht was, had je hem dan wel gemaakt? 24. Wil je verder nog iets kwijt over de studiekeuzecheck/het advies dat je hebt gekregen?
8. <i>Hoe worden de scholieren aan de hand van deze studiekeuzechecks beoordeeld door onderwijsinstellingen?</i>	25. Wat voor een advies heb je gekregen? 26. Kon je jezelf vinden in dit advies? - Hoe komt dit? 27. Bij een negatief advies: was er een mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen of in gesprek te gaan? 28. Wil je verder nog iets kwijt over de studiekeuzecheck/het advies dat je hebt gekregen?
9. <i>In hoeverre kunnen gedragsdeterminanten bijdragen aan de voorbereiding op de studiekeuzecheck?</i>	29. Heb je vooraf informatie gehad over de studiekeuzecheck? - Heb je er naar gezocht? Was het makkelijk te vinden etc. 30. Had je dit graag willen hebben (als het antwoord nee is op de vorige vraag)? 31. Wat had je graag (extra) van te voren willen weten? 32. Hoe sta jij op dit moment tegenover de studiekeuzecheck (Wat vindt jij van de studiekeuzecheck)? - Is dit nog hetzelfde als toen je hem moest maken? 33. Wisten je ouders van de studiekeuzecheck af? - Zoja, verwachtten ze dat jij de studiekeuzecheck ging maken? - Zijn er nog andere mensen die destijds verwachtte dat jij de studiekeuzecheck ging

	maken (mentor, vrienden, klasgenoten, familie)? 34. Dacht jij dat je de studiekeuzecheck kon maken, dat je de kwaliteiten beschikte die nodig waren? - Wat was je verwachting van de studiekeuzecheck? 35. Stel dat je de afspraak voor de studiekeuzecheck vergeten was, wat gebeurde er dan? - Welk gevoel ervaar je dan? 36. Stel dat je er voor had gekozen om de studiekeuzecheck niet te maken, of een negatief resultaat behaalde, had je dan nog kunnen en willen beginnen met deze studie?
10. Wat is de attitude van scholieren (en eerstejaars) ten aanzien van een voorbereiding op de studiekeuzecheck?	37. Denk je dat je jezelf (beter) had voorbereid als je deze informatie had gehad? - Had je een ander resultaat gehad als je jezelf beter had voorbereid aan de hand van de informatie die je had? 38. Hoe had je je voorbereid? 39. Vond je deze voorbereiding voldoende (achteraf gezien)? 40. Wat had je van je studiekeuzeplatform verwacht omtrent de studiekeuzecheck? - Stel er komt een voorbereiding vanuit het studiekeuzeplatform, had je deze gemaakt?
11. Wat is de attitude van hogescholen/universiteiten ten aanzien van een voorbereiding op de studiekeuzecheck?	X
12. Wat voor een voorbereiding op de studiekeuzecheck willen scholieren graag zien?	41. Wat voor een voorbereiding had je graag gehad? 42. Als je een tip mag geven aan examenkandidaten omtrent de studiekeuzecheck, wat zou deze tip dan zijn?
8. Wat voor een voorbereiding op de studiekeuzecheck willen hogescholen/universiteiten graag zien?	X

De interviewvragen zijn te vinden in bijlage 3.

Havo/vwo:

	Vraag in het interview
3. <i>Hoe is de studiekeuzecheck bij verschillende onderwijsinstellingen (hbo en wo) vormgegeven?</i>	X
4. <i>Hoe worden de scholieren aan de hand van deze studiekeuzechecks beoordeeld door onderwijsinstellingen?</i>	X
8. <i>In hoeverre kunnen gedragsdeterminanten bijdragen aan de voorbereiding op de studiekeuzecheck?</i>	13. Wat weet je over de voorbereiding over je studie, met name de studiekeuzecheck? 14. Ga je de studiekeuzecheck maken (ook als deze niet verplicht is)? - Waarom ga je deze maken (interne of externe motivatie)? 15. Hoe sta jij op dit moment tegenover de studiekeuzecheck (Wat vindt jij van de studiekeuzecheck)? 16. Weten je ouders van de studiekeuzecheck af? - Zoja, verwacht ze dat jij de studiekeuzecheck gaat maken? - Zijn er nog andere mensen die verwachten dat jij de studiekeuzecheck gaat maken (mentor, vrienden, klasgenoten, familie)? 17. Denk jij dat je de studiekeuzecheck kan maken, dat je de kwaliteiten beschikt die nodig zijn? - Wat is je verwachting van de studiekeuzecheck? 18. Stel dat je de afspraak voor de studiekeuzecheck vergeten bent, wat gebeurt er dan? - Welk gevoel ervaar je dan? 19. Stel dat je er voor kiest om de studiekeuzecheck niet te maken, of een negatief resultaat behaald, denk je dat je dan nog kunt en wil beginnen aan de studie? - Hoe zit dit met een positief advies?
9. <i>Wat is de attitude van scholieren (en eerstejaars) ten aanzien van een voorbereiding op de studiekeuzecheck?</i>	20. Nu je deze informatie hebt, is er iets wat je van Yubu (of een ander studiekeuzeplatform zoals Qompas) verwacht? 21. Wil je graag voorbereiding op de studiekeuzecheck?
10. <i>Wat is de attitude van</i>	X

<i>hogescholen/universiteiten ten aanzien van een voorbereiding op de studiekeuzecheck?</i>	
11. <i>Wat voor een voorbereiding op de studiekeuzecheck willen scholieren graag zien?</i>	22. Hoe wil je voorbereid worden? 23. Wat wil je graag zien? 24. Wanneer ben jij tevreden?
12. <i>Wat voor een voorbereiding op de studiekeuzecheck willen hogescholen/universiteiten graag zien?</i>	X

De interviewvragen zijn te vinden in bijlage 3.

Bijlage 5: Labelen

In dit overzicht is niet het gehele proces van labelen weergegeven. Dit vanwege het aantal pagina's dat dit met zich meebrengt en het feit dat niet alles relevant en recent is.

1. Hoe is de studiekeuzecheck bij verschillende onderwijsinstellingen (hbo en wo) vormgegeven?

	Antwoord	Aantal maal geantwoord
Label: Vormgeving studiekeuzecheck	- Huiswerkopdracht	4x
	- Matchingsformulier (motivatie)	2x
	- Matchingsdag (hoor- en werkcollege gevolgd door een toets)	3x
	- Adviesgesprek	3x
	- Assessment	2x
	- Rond de tafel gesprek	1x
	- Online vragenlijst	4x
	- Leidsche scan -> een persoonlijkheidstest om te kijken of je goed bij de opleiding past, een motivatiegedeelte dat geschreven moet worden over twee vakken en twee beroepen. Aangeven of je naar de open dag en meeloopdag was geweest en of je de reality check hebt gemaakt	1x
	- Motivatietest	1x
	- Gesprek met een derdejaars student.	1x
	- Motivatiebrief	1x
	- Vragenlijst over competenties.	1x
	- Gesprek over de competenties.	1x
	- Reflectiegesprek	1x
	- Nederlands toetsing inclusief persoonlijkheids- en interesse vragen.	1x
	- Spraaktest	1x

2. Hoe worden de scholieren aan de hand van deze studiekeuzechecks beoordeeld door onderwijsinstellingen?

	Antwoord	Aantal maal geantwoord
--	----------	------------------------------

Label: Beoordeling
studiekeuzecheck

- Er is een positief of negatief advies.	4x
- Het advies is niet bindend.	7x
- Het advies wordt gebaseerd op de toetsing, het gesprek over het matchingsformulier en de huiswerkopdracht die je hebt gemaakt.	1x
- Je bent verplicht om deel te nemen aan de matching.	4x
- De uitslag is bindend.	6x
- De score en het moment van inleveren bepaald waar je op de lotingslijst komt te staan	2x
- Er is geen harde censuur	1x
- De student moet professionaliteit uitstralen.	1x
- Bij een voldoende is het advies positief, bij een onvoldoende is het advies negatief.	1x
- Op basis van de antwoorden die zijn gegeven op de vragenlijst wordt er gekeken in welke rangorde studenten op de toelatingslijst gezet worden.	1x
- Iedereen is toelaatbaar maar in een bepaalde volgorde.	1x
- Je bent niet verplicht om deel te nemen aan de studiekeuzecheck	1x

3. *Hoe dragen gedragsdeterminanten zoals kennis, risico-inschatting, geanticipeerde spijt, eigen effectiviteitsverwachting, subjectieve norm, attitude en gedragsintentie bij aan de voorbereiding op de studiekeuzecheck?*

Antwoord (positief of negatief)

Groen = positief

Rood = negatief

Aantal maal geantwoord.

Oranje = gematigd

Gedragdeterminant Kennis	- Uitleg over de studiekeuzecheck is gegeven door de decaan 1x - Er is informatie vanuit de instelling gekomen over de studiekeuzecheck 3x - Er stond geen informatie over de studiekeuzecheck op de LOB methode die is gebruikt door de scholier/student. 1x - Er stond weinig informatie over de studiekeuzecheck op de website. 2x - De scholier had meer informatie willen hebben (vanuit de instelling) 4x - De student heeft niet specifiek naar informatie gezocht. 3x - De informatie die de student heeft ontvangen was niet heel diepgaand. 2x - De student verwachtte geen extra informatie. 2x - De scholier had zich beter voorbereid bij extra informatie. 1x - De student was goed voorbereid. 1x - Informatie was goed op de website te vinden. 2x
Gedragdeterminant risico-inschatting/geanticipeerde spijt	- Er zit geen nadeel aan het maken van de matching. 2x - Als je de matching niet doet weet je niet zeker of iets bij je past of niet. 2x - Het kost tegenwoordig heel veel geld, het is geldverspilling als je verkeerd kiest. 1x - De leerling weet niet goed wat er had gebeurd als hij/zij de afspraak was 4x

Gedragdeterminant eigen effectiviteitsverwachting	vergeten.	
	- De leerling zou balen/boos zijn als hij/zij de afspraak vergeten was.	6x
	- Als je de afspraak vergeet ben je niet gemotiveerd genoeg.	1x
	- De leerling zou kijken of het nog op een andere dag mogelijk is om de studiekeuzecheck te doen/het alsnog ingeleverd kan worden.	4x
	- De student denkt dat de instelling je blijft herinneren dat je de studiekeuzecheck nog moet doen.	1x
	- De scholier/student denkt dat hij/zij de kwaliteiten beschikt om de studiekeuzecheck met een goed resultaat te doorlopen.	9x
	- Na de check twijfelt de scholier/student over de gegeven antwoorden.	1x
	- De scholier/student vindt het lastig dat je de norm niet weet, je weet niet wat je in moet vullen.	1x
	- De scholier/student geeft aan niet over alle kwaliteiten te beschikken.	1x
	- De scholier/student is onzeker over zijn/haar kunnen.	3x
Gedragdeterminant subjectieve norm	- De scholier/student voelt zich gedwongen om de juiste studie te kiezen.	1x
	- De student/scholier weet niet wat hij/zij naast de eerste favoriete studie wil doen.	1x
	- De ouders van de	3x

Gedragdeterminant Attitude	scholier/student weten van de studiekeuzecheck af.	
	- De ouders/vrienden van de scholier/student wisten in eerste instantie niet wat de studiekeuzecheck was.	2x
	- De student/scholier voelt zich niet verplicht door iemand om de studiekeuzecheck te maken.	5x
	- De ouders van de scholier/student weten niet dat er een studiekeuzecheck gemaakt moet worden.	3x
	- Er wordt van de scholier/student verwacht dat de studiekeuzecheck gemaakt wordt.	2x
	- De ouders hebben geholpen bij het maken van de studiekeuzecheck.	3x
	- De student/scholier heeft de studiekeuzecheck zelfstandig gedaan.	1x
	Scholieren & eerstejaars:	
	- Negatief commentaar over de studie wuif je weg, positief commentaar bevestigt je keuze	1x
	- De instelling heeft vaak wel gelijk als ze zeggen dat je ergens niet bij past maar ik ben 'bokkig'	1x
	- De student/scholier is zenuwachtig als je op het resultaat moet wachten	2x
	- De student/scholier begrijpt waarom de studiekeuzecheck wordt afgenomen	4x
	- De student/scholier vindt de	1x

studiekeuzecheck
een
momentopname.

- De scholier/student vond de studiekeuzecheck te moeilijk. 1x
- De student denkt dat er minder gefocust moet worden op kennis en meer op motivatie. 1x
- De student/scholier vindt het jammer dat je naast de standaard vragen niets extra's in kunt vullen. 1x
- De student denkt dat de studiekeuzecheck meer voor de instelling was dan voor haar. 2x
- De student heeft niets aan de studiekeuzecheck gehad. 2x
- De student/scholier zou een onderdeel van de studiekeuzecheck aan willen passen. 2x
- De student heeft de studiekeuzecheck als 'nep' ervaren. 1x
- De student staat positief tegenover de studiekeuzecheck. 1x
- De student vindt het gek dat als je je voor 1 mei hebt ingeschreven en een negatief advies krijgt je gewoon mag beginnen. Waarom doe je het dan? 1x

Instellingen:

- Wij ervaren het als zakendoen als de student de studiekeuzecheck komt maken, terwijl het voor de scholier nog een observatie is. 1x
- Er is geen urgentie 2x

Gedragsdeterminant
gedragsintentie

in het kiezen van een studie, er zijn nog heel veel andere hobbels die moeten worden genomen (examens etc.)	
- Een groot deel gaat heel laconiek om met het maken van de opdracht en het maken van afspraken.	2x
- De keuze voor deze vorm van matching is duidelijk.	1x
- Het is belangrijk dat scholieren geholpen worden bij hun studiekeuze en dat zij 'gedwongen' worden tot nadenken.	2x
- Scholieren moeten fouten mogen maken.	2x
- Kunnen scholieren al kiezen?	2x
- Een leerling moet de matching heel serieus nemen.	1x
-
- Als de matching niet verplicht was dan had de scholier deze nog steeds gemaakt.	5x
- De student trekt zich 75% van het advies aan.	1x
- De scholier maakt na de matching een lijstje met voors- en tegens voor het hbo en wo.	1x
- De scholier/student had bij een negatief advies (en niet bindend) alsnog begonnen	7x
- Als de studiekeuzecheck niet verplicht had geweest dan had de student deze niet gemaakt	5x
- Als de instelling had aangegeven dat het verstandig was om de studiekeuzecheck te maken dan had	3x

	de scholier/student dit gedaan.	
-	De student zou bij een negatief advies in gesprek gaan.	1x
-	De student had bij een negatief advies niet begonnen met de studie	1x

4. *Wat is de attitude van scholieren (en eerstejaars) ten aanzien van een voorbereiding op de studiekeuzecheck?*

	Antwoord (positief/negatief/gematigd)	Aantal maal geantwoord
Attitude scholieren (en eerstejaars) ten aanzien van een voorbereiding	- De scholier had geen voorbereiding vanuit het LOB platform verwacht. - De scholier pakt informatie beter op als het door een persoon wordt uitgelegd in plaats vanaf een computerscherm. - De scholier had meer informatie over de studiekeuzecheck willen hebben vanuit de Hbo-instelling. - De scholier vindt het beter als er niet geoefend wordt, zo zie je wat een persoon echt kan. - De scholier had zich willen voorbereiden op de studiekeuzecheck als dit een optie was. - De student had een voorbereiding alleen gemaakt als het moest of als het moeilijk was om bij een opleiding in te loten. - De student had het nut van een voorbereiding op de studiekeuzecheck niet ingezien. - De student denkt dat het achteraf gezien wel handig had geweest als er een	5x 1x 1x 4x 2x 2x 4x 1x

dergelijke opdracht was.	
- De student had de voorbereidende opdracht niet gemaakt.	2x
- De student geeft dat een dergelijke voorbereiding voor mensen met faalangst nuttig kan zijn.	1x

5. *Wat is de attitude van hogescholen/universiteiten ten aanzien van een voorbereiding op de studiekeuzecheck?*

	Antwoord (positief/negatief)	Aantal maal geantwoord
Attitude instellingen te aanzien van een voorbereiding	- Sceptisch voor een voorbereiding of een tool hiervoor.	1x
	- Staan positief tegenover een voorbereiding.	4x
	- Het is belangrijk om in de communicatie er rekening mee te houden dat scholieren zenuwachtig kunnen zijn, er is geen goed of slecht.	2x
	- Het helpen in het denkproces en het studenten optimaal in laten zien waarom zij bij een opleiding passen.	1x
	- Hebben scholieren wel de benodigde zelfkennis en zelfreflectie voor de studiekeuzecheck?	1x

6. *Wat voor een voorbereiding op de studiekeuzecheck willen scholieren graag zien?*

Antwoord
 Blauw = schrijfvaardigheden.
 Geel = gespreksvaardigheden
 Roze = kennis
 Bruin = informatiebehoefte

Wat voor een voorbereiding willen scholieren zien	- Motivatie schrijven	3x
	- Toets maken	1x
	- School vragen of zij	3x

	willen helpen door bijvoorbeeld te checken op spelling	
-	Met mensen praten die hun studiekeuze al hebben gemaakt over doorslaggevende punten	2x
-	Met de decaan in gesprek.	1x
-	Informatie die makkelijk op het internet te vinden is.	1x
-	Een half a4 met wat er gevraagd wordt in de studiekeuzecheck en richtlijnen voor de studiekeuzecheck te ontvangen.	1x
-	Een niet verplichte 'introductie' gezien over wat je kunt verwachten als je naar het hbo/wo gaat. Dat je leert hoe het werkt en in elkaar zit. Nieuwe woorden uitleggen.	1x
-	Oefenen met aspecten die in een presentatie belangrijk zijn zoals houding, stem en uitstraling.	1x
-	Meer trainen op het gesprek, om bijvoorbeeld met de mentor te gaan zitten om een motivatiegesprek te houden en hoe de mentor jou zou beoordelen.	1x
-	Geen voorbereiding.	2x
-	Slikken met de lippen van elkaar.	1x

7. Wat voor een voorbereiding op de studiekeuzecheck willen hogescholen/universiteiten graag zien?

Antwoord

Bruin = reflectie

Roze = motivatie

Aantal maal geantwoord

Groen = presentatie
 Blauw = tests

Wat voor een voorbereiding willen instellingen zien	- Geen voorbereiding 1x - Een (soort van) escaperoom, om wetenschappelijk beredeneren te triggeren doormiddel van reflecties en het toepassen van het geleerde in de praktijk. 1x - Het geven van presentaties 1x - Scholieren moeten worden geholpen bij wat de opleiding inhoud en dit laten vertalen (door de scholier) waarom dit bij de scholier past (reflectie). Als zij dit kunnen dan zijn zij beter in staat om dit aan anderen te verwoorden, wat goed is voor het uiteindelijke resultaat op de studiekeuzecheck. 1x - Leuk dat jullie veel met gamification werken. Challenges spreken meer aan bij de doelgroep, meer uitdaging om er mee bezig te zijn. 1x - Het nadenken over de motivatie en deze opschrijven. Ook moet de motivatie met de ouders worden besproken. 1x - Er moeten andersoortige voorlichtingsactiviteiten moeten komen. De scholieren die in 6 VWO zitten kunnen zich alleen in het najaar nog oriënteren, de voorlichting in maart is voor 5 vwo'ers. Er moet al in 4 vwo begonnen met de studiekeuze, en in 5 vwo moet je jezelf
---	---

oriënteren en een studie moet kiezen.

- Een beroepskeuzetest. Een test over voorkeuren voor een bepaalde richting. 1x

- Scholieren moeten met eerstejaars in gesprek gaan die de studie doen die jij wil kiezen. Je kunt dan je verwachtingen testen bij de eerstejaars. 1x

Bijlage 6: Overzicht studiekeuzecheck per instelling

studiekeuzecheck

Hâ@ BÂB pã00Â@Bâ@@@Z<#888 (oa

- **HvA (hogeschool van Amsterdam)**
 - per opleiding staat beschreven waar de studiecheck concreet uit bestaat. verplicht. 2 jaar geldig (positief). negatief 1 jaar
 - globaal: online vragenlijst en huiswerkopdracht op de dag zelf → college, praktijkopdracht, toets of presentatie (beoordeling) ← basis van studiekeuzeadvies. niet bindend
- **Fontys**: digitale vragenlijst contactmoment met de opleiding → resultaten vooropleiding, persoonlijke kenmerken, vaardigheden en motivatie van de keuze. verplicht. voltijd. niet bindend
- **InHolland**: ^{voor 1 mei, niet bindend} vragenlijst → huidige studie situatie, studie-activiteiten, motivatie en capaciteiten. hiernaast proefles of praktijkopdracht op locatie. persoonlijk gesprek is mogelijk. verplicht
- **Windesheim**: online vragenlijst, daarna contact met de opleiding of vervolgactiviteit. niet bindend. verplicht
- **Zuyd hogeschool**: contactmoment voor 1 mei niet bindend na 1 mei verplicht. voor 1 mei niet verplicht.
- **TU Delft**: niet voor industrieel ontwerpen, lucht en ruimtevaart en klinische technologie. vragenlijst → motivatie oriëntatie, verwachtingen, beeld van de opleiding, hoogte van je cijfers. ook mogelijk studiekeuzecheckdag → (groeps) gesprekken intakegesprek voor 1 mei. na 1 mei geen studiekeuze, mag wel beginnen. niet verplicht
- **TU Eindhoven**: online vragenlijst, proefcollege (repre ervaring), gesprek met coach van de opleiding. ^{voor 1 mei, verplicht.} niet bindend.
- **De Haagse Hogeschool**: bij te grote twijfel een gesprek anders ^{online check} voltijdstudie (HBO - rechten, ivk of BO dual). verplicht, niet bindend. deadline 31 mei (+/-)
- **Quans hogeschool**: intake → capaciteiten, competenties en verwachtingen. digitaal intake-assessment, motivatieopdracht, gesprek met docent of studie loopbaan begeleider, groeps gesprek vaak taaltest Engels (bijles mogelijk). verdere invulling verschilt per opleiding. bijna altijd verplicht → voltijd. niet bindend. ^{opbrengsten (geen coösciuiting)} niet bindend
- **Saxion**: intake → voorbereidende digitale vragenlijst, intake-gesprek en meteen een persoonlijk advies. past de opleiding, motivatie, juiste beeld opleiding / werkverd. ^{na 1 mei, bindend} verplicht. niet bindend
- **Hanze Hogeschool Groningen**: inhoud verschilt per opleiding. ^{na 1 mei, verplicht} online onderzoek, mogelijkheid voor matchingsgesprek. niet bindend
- **Erasmus universiteit Rotterdam**: online vragenlijst → interesses, capaciteiten en verwachtingen. studiekeuzecheck activiteit. per opleiding weergegeven. niet bindend. voor 1 mei. verplicht
- **Hogeschool Leiden**: reality check → per opleiding. niet verplicht. niet bindend. ^{moeten worden gebruikt. 1 mei. nu niet}
- **Katholieke Pabo Zwolle**: toelatings toetsen aardrijkskunde, geschiedenis en natuur en techniek. ^{voor 1 mei. studiekeuze activiteiten} niet verplicht

Koninklijke academie van beeldende kunsten:

toetsing verschilt per opleiding, portfolio, motivatie onder woorden brengen. bindend, kosten €25,-. verplicht. ^{na 1 mei bindend}

Marnix academie: verplicht, minimaal 1 dagdeel een basisschool

bezoeken/verslag maken, presentatie: wie of wat inspireert jou
vragen beantwoorden over toegezonden tekst. studiekeuze gesprek.
negotier → gesprek met de decaan. ak, gs en nent

WHL Hogeschool: verplicht, voor 1 mei. Digitale vragenlijst.
niet bindend ^{bindend, v.w.o. geen toelatingstoets}

WHTV: studiekeuze activiteiten. verschillen per studie

Stenden Hogeschool: online vragenlijst. niet bindend. niet verplicht

Thomas more Hogeschool: toelatingstoetsen, individueel gesprek,
teken toets. niet verplicht. mogelijkheid w.s.c. ^{(ak, gs nent) alken toelatingstoetsen bindend}

Amsterdam business school: in Engels, wiskunde toets
(voornamelijk wiskunde B), interview → motivatie en verwachtingen
1 mei. bindend (?). verplicht voor 1 mei

Euro Port Business School: intake-assessment, motivatie
bindend (?) verplicht.

Hogeschool Tio: ^{niet verplicht, niet bindend (?)} bezoek open dag, proef-studeren of meelopen,
persoonlijk of financieel gesprek. ook na 1 mei. ~~on~~ onvoldoende
aansluiting voor opleiding. intakegesprek en assessment à €80,-

Protestantse Theologische Universiteit: ^{college + tentamen = niet bindend} voor 1 mei. matchingsdag
Theologische universiteit opelboorn: voor 1 mei. vragenlijst en
gesprek met de studiekeuze adviseur. niet bindend. na 1 mei
wel bindend. verplicht

Theologische universiteit kampen: voor 1 mei. studieadviesgesprek
→ intake. niet verplicht, niet bindend.

Rijksuniversiteit Groningen: 1 mei (voor). 'matching'. verschilt per
opleiding, waarschijnlijk wel in Groningen. intakeformulier over
verwachtingen en motivatie. activiteit van studie. verplicht
universiteit Leiden: 'matching'. digitale vragenlijst. vragen over je
studiekeuze en jezelf (motivatie, cijfers, oriëntatie). gesprek is mogelijk
niet bindend. voor 1 mei. ~~verplicht~~ verplicht.

universiteit Maastricht: 'matching'. interview, vragenlijst (online).
verdere invulling verschilt per programma. voor 1 mei niet bindend.
verplicht

universiteit twente: 'matching'. voor sommige opleidingen verplicht.
voor 1 mei. invulling verschilt per opleiding. niet bindend

universiteit Utrecht: 'matching'. voor 1 mei. verplicht. digitaal
matchingsformulier → motivatie. lesstof en opdrachten, werkcollege
of practicum + toets. niet bindend

Uva: 'matching'. verplicht. aantal dagen meelopen + toets. voor 1
mei. niet bindend

- **Vilentum Hogeschool**: vragenlijst, bij twijfel studieadviesgesprek
- **radboud universiteit**: vragenlijst, gesprek is mogelijk → mogelijkheden en verwachtingen, niet bindend, verplicht. voor 1 mei verplicht.
- **Hogeschool Rotterdam**: verschilt per opleiding, niet bindend, wel na 1 mei
- **HZ university of applied sciences**: studiekeuze gesprek → verwachtingen en talenten, interesses, verschilt per opleiding, vragenlijst na deadline bindend, verplicht.
- **Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten**: alleen cultureel erfgoed, na 1 mei verplicht, geen garantie tot toelating, online test en gesprek
- **Hogeschool Ede**: niet verplicht, voorlichtingsactiviteiten (experience day, meeloopdag en open dag), studiekeuze gesprek → vragen beantwoorden voor 1 mei
- **Oriestar ~~raad~~ educatief**: na 1 mei bindend, studiekeuze-checkdag, informatie krijgen en geven, beschikbaarheid, studievaardigheid, vakkenris, reflectie op beeld 'ideale student' en motivatiebrief, verplicht
- **Hogeschool viaa**: alleen bij HBO-v niet, verplicht, test met vragen over jezelf, beeld over de opleiding, capaciteiten, motivatie en studiegedrag, gesprek (individueel of groep), niet bindend
- **IAS hogeschool**: open dag / oriëntatiedag, motivatieformulier, Bij vragen adviesgesprek, voor 1 mei, verplicht, niet bindend
- **Hogeschool De Kempe**: voor 1 mei, Brede intake na 1 mei, advies wordt besluit, ^{landelijke} toelatingstoetsen (ok, gs en nt), rekenstoets, verplicht, niet bindend
- **Hogeschool IPABO**: verplicht, online vragenlijst, praktijkopdracht dag waarop je met andere studenten een opdracht uitvoert (onderzoek) werkop de basisschool en rol van de leraar, discussie en presenteren, Nederlands en rekenen/wiskunde toets, niet bindend, behalve na 1 mei
- **Hogeschool Utrecht**: 'matching', digitale intake en een ^u vragenlijst met opleidingsspecifieke vragen, matchingsdag, intakegesprek, voor 1 mei, verplicht, niet bindend
- **Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN)**: verplicht, online vragenlijst → oriëntatie, motivatie, capaciteiten en persoonlijkheid, afspraak → verschilt per opleiding (invulling van), niet bindend
- **Hogeschool van Hall-Larenstein**: online vragenlijst, Bij negatief studiekeuzeadviesgesprek, alken bindend als je je na 1 mei hebt aangemeld, verplicht
- **Hogeschool Den Haag**: tweede vreemde taal, na ingeschreven en aan voorwaarden te hebben voldaan, selectiedag → motivatie en affiniteit, Bindend studieadvies
- **Izeringe Hogeschool**: verplicht, informatie en toetsen, reken en taalvaardigheid, Engels, studie en schrijfvaardigheid, uitnodiging op basisschool, studiekeuzegesprek, na 1 mei bindend

universiteit voor humanistiek
voor 1 mei. online vragenlijst.
niet verplicht. Proefstuderen (lesstof + toets)
vragenlijst 2. niet bindend. studiekeuze-
gesprek is een mogelijkheid. algeheel niet
verplicht.

startpeople

Tilburg University:
Inruiling verschilt per opleiding
(intake, vragenlijst, inhoudelijke activiteit).
niet bindend. verplicht

startpeople

wageningen universiteit

voor 1 mei. verplicht. online
vragenlijst. verschilt per opleiding.
algeheel thema = motivatie. ook open
dag of meeloopdag hebben bijgewaacht
na 1 mei bindend

startpeople

vrije universiteit amsterdam
'matching' vragenlijst. activiteit
(verschilt per opleiding) + colleges volgen
studie stof bestuderen en/of toets
voor 1 mei. niet bindend, na 1 mei wel
verplicht

startpeople

Bijlage 7: Uitgebreidere uitwerking deelvraag 3

5. In hoeverre kunnen gedragsdeterminanten bijdragen aan de voorbereiding op de studiekeuzecheck?

Deze deelvraag is bij alle groepen respondenten uitgevraagd. Deze vraag richt zich op de studiekeuzecheck met als doel om te kijken welke gedragsdeterminanten een rol kunnen spelen in de voorbereiding.

De gedragsdeterminanten die in het onderzoek aan bod zijn gekomen zijn:

- Kennis
- Risico inschatting & geanticipeerde spijt
- Eigen effectiviteitsverwachting
- Subjectieve norm
- Attitude
- Gedragsintentie

Kennis:

De kennis die de scholieren en eerstejaars hebben kan worden opgedeeld in: zelf verworven kennis, kennis aangereikt door de middelbare school, kennis vanuit de instelling en kennis vanuit een externe partij (ouders, LOB programma etc.).

Zelf verworven kennis:

Drie eerstejaars geven aan niet informatie te hebben opgezocht. Een van de redenen die wordt genoemd is het feit dat de studiekeuzecheck niet bij deze persoon leefde.

Een middel dat vaak wordt gebruikt om informatie te verkrijgen is de website van de instelling. Meninge verschillen of de website duidelijk is of niet. Voorbeelden kunnen zijn: Er is weinig over de studiekeuzecheck op de website te vinden. Een ander spreekt dit tegen door aan te geven dat informatie juist wel goed op internet te vinden is. Dit kan ook als kennis vanuit de instelling gezien worden.

Kennis aangereikt door de middelbare school:

Een scholier geeft aan dat de studiekeuzecheck door de decaan is uitgelegd. Dit heeft de scholier als prettig ervaren.

Kennis vanuit de instelling:

De meeste scholieren en eerstejaars hebben informatie vanuit de instelling gehad. Dit is vaak in de vorm van een brief of mail. Een van de scholieren gaf aan dat er woorden instonden die de scholier niet begreep. Tevens staat er niet duidelijk vermeld met wie het gesprek plaats zou vinden. Een eerstejaars vult hierbij aan dat de informatie niet heel diepgaand was. Echter verwachtte zij geen extra informatie, de studiekeuzecheck was voor deze eerstejaars niet bindend.

De scholieren willen graag extra informatie. Zij verwachten dat dit uit de instelling moet komen. Een van de eerstejaars geeft aan dat zij de studiekeuzecheck eerder had

gemaakt als ze de informatie had gehad. Ze geeft aan dat het wel verteld is, maar dat het niet na valt te zoeken op het internet.

Kennis vanuit een externe partij:

Een van de scholieren geeft aan dat er geen informatie over de studiekeuzecheck op het LOB platform stond. Dit had de scholier ook niet verwacht, het LOB platform is niet veel gebruikt door de scholier.

Samenvatting:

Uit de resultaten (zie bijlage 5) blijkt dat de meeste informatie vanuit de instellingen komt. De kennis wordt in de meeste gevallen wel gegeven doormiddel van een brief of mail maar de scholieren en eerstejaars zijn overwegend negatief over de informatie, of hoeveelheid hiervan, die zij hebben gehad. Redenen die worden genoemd zijn onduidelijke websites van instellingen, informatie die niet diepgaand genoeg is of woorden die de scholier/student niet kent. Echter blijkt ook dat de scholieren en studenten een lakse houding hebben. De meeste hebben niet actief gezocht door bijvoorbeeld contact op te nemen met de instelling. Er komt een keer naar voren dat de scholieren en eerstejaars informatie van de decaan hebben gehad. Dit geldt ook voor kennis vanuit een externe partij.

Risico inschatting/ geanticiperde spijt:

De antwoorden kunnen worden opgedeeld in gevoelens, acties en consequenties.

Gevoelens:

Er zijn heel veel verschillende reacties gegeven op de vraag hoe de scholier of eerstejaars zich zou voelen als hij/zij de studiekeuzecheck was vergeten.

Een van de scholieren geeft aan dat er geen nadeel zit aan het maken van de studiekeuzecheck. Als reden om de studiekeuzecheck te maken noemt zij het feit dat een verkeerde keuze tegenwoordig heel veel geld kost. Een andere scholier beaamt dit door te zeggen dat zij zich niet zo slim zou voelen als zij niet deelneemt aan de studiekeuzecheck. Beide scholieren zien het als een antwoord krijgen of ze moeten beginnen met een studie of niet.

Een andere scholier geeft aan dat hij niet na wil denken over de gevoelens die hij zou ervaren als hij de studiekeuzecheck niet had gemaakt. Hij geeft aan dat hij een maand van te voren al zenuwachtig was. Nog een andere scholier denkt dat het iets zegt over de motivatie die je hebt.

De laatste twee scholieren geven aan dat ze zich 'voor hun kop zouden slaan'. Een van de scholieren geeft aan dat haar ouders boos hadden geweest en dat ze erg teleurgesteld in zichzelf zou. De ander zou heel erg boos op zichzelf zijn. 'Als je zoiets vergeet dan is dat echt een grote fout zeg maar'.

De eerstejaars geven ongeveer gelijke antwoorden. Een van de eerstejaars had het jammer gevonden als ze de studiekeuzecheck was vergeten. Het had geen goede eerste indruk geweest. De ander zou zich boos voelen omdat het een domme actie is. Echter kan zij zich er wel bij neerleggen omdat zij alles in haar macht had gedaan om alsnog mee te mogen doen met de loting.

Nog een eerstejaars zegt: 'Ik zou daar een paar slapeloze nachten van hebben'. Als hij de vragenlijst vergeten was dan zou hij meteen het gevoel hebben dat hij niet welkom was op zijn studie en dat hij meteen afgewezen zou zijn.

Acties:

De acties die de scholieren of eerstejaars hadden ondernomen als zij de studiekeuzecheck waren vergeten verschillen ook.

Een van de scholieren geeft aan dat zij een tussenjaar had genomen. Ze geeft aan dat zij de school ging 'spammen' met de vraag of zij alsnog kan beginnen. De ander geeft aan dat zij nog zou proberen om te smeken of er nog een andere mogelijkheid is.

De eerstejaars geven aan dat zij nog wel had geprobeerd alsnog de check te versturen en contact zoeken met de servicedesk, zij denkt dat zij contact had opgenomen om een inhaalmoment af te spreken en dat zij er alles aan ging doen om alsnog die afspraak te maken.

Consequenties:

'Maar als je dus niet op komt dagen krijg je dan niet een tweede kans?' is de eerste reactie van een scholier. De andere scholier geeft aan dat vergeten geen woord is voor haar. Ze vindt het niet kunnen als je niet op komt dagen. Nog een scholier weet niet goed wat er had gebeurd als hij de afspraak vergeten was.

Een van de eerstejaars geeft aan dat ze niet precies weet wat er was gebeurd als ze de vragenlijst vergeten was. Zij denkt dat de hogeschool heel veel mailtjes had gestuurd om te blijven herinneren dat je nog de studiekeuzecheck in moest vullen. Nog een eerstejaars geeft ook aan dat hij niet goed weet wat er had gebeurd als hij de studiekeuzecheck niet had gemaakt. Nog twee andere eerstejaars geven aan dat zij niet goed weten wat er had gebeurd als zij de afspraak vergeten waren.

Een andere eerstejaars geeft aan dat zij was uitgeloot als zij was vergeten de testjes te maken.

Samenvatting:

Twee scholieren begrijpen niet waarom je de matching niet zou maken. De overige scholieren en eerstejaars zouden zich dom of boos voelen. Anderen geven aan het jammer te vinden als ze de afspraak vergeten. Scholieren en eerstejaars zouden alsnog proberen de opdracht in te leveren of de afspraak te verzetten mochten zij deze vergeten. De meeste scholieren en eerstejaars weten niet wat de consequenties zijn als zij de opdracht of afspraak vergeten.

De scholieren zouden negatieve gevoelens ervaren als zij de opdracht/afspraak vergeten. Dit is goed, omdat dit betekent dat de kans groter is dat zij de opdracht of afspraak dan uitvoeren. Echter zijn de leerlingen zich niet bewust wat er gebeurd als je deze vergeet, iets wat ook met kennis te maken heeft.

Eigen effectiviteitsverwachting:

De antwoorden die zijn gegeven kunnen worden opgedeeld in positieve eigen effectiviteitsverwachting, dat de scholier verwacht dat de studiekeuzecheck met een positief resultaat wordt doorlopen, en negatieve effectiviteitsverwachting, dat de scholier verwacht dat de studiekeuzecheck met een negatief resultaat wordt doorlopen.

Positieve eigen effectiviteitsverwachting:

Alle scholieren (6) geven aan de kwaliteiten te beschikken die nodig zijn om de studiekeuzecheck met een goed resultaat te doorlopen. Er moest bijvoorbeeld een huiswerkopdracht gemaakt worden waarvan de moeilijkheidsgraad uiteindelijk meeviel.

Een kanttekening die een van de scholieren geeft is dat hij achteraf twijfelt over de antwoorden die hij heeft gegeven.

Ook twee eerstejaars gaven aan dat zij op het moment dachten dat zij de kwaliteiten beschikten die nodig waren om de studiekeuzecheck met een positief resultaat te doorlopen. Een van hen geeft aan dat zij het wel lastig vond dat zij de norm niet wist, en dat je dus niet weet hoe je hem in moest vullen. Dit begrijpt zij wel, je bent op deze manier zo eerlijk mogelijk. De ander geeft aan dat zij niet alle kwaliteiten beschikt maar dat ze hier aan werkt.

Negatieve eigen effectiviteitsverwachting:

Drie eerstejaars twijfelden op het moment van het maken van de studiekeuzecheck over hun kwaliteiten. Redenen die worden genoemd zijn het onzeker zijn of je het niveau aankunt, of je wel de juiste kennis beschikt en onzekerheid. Achteraf zijn bij alle drie de eerstejaars de twijfels weg.

Samenvatting:

Er zijn slechts 3 eerstejaars die twijfelden over hun kwaliteiten. Dit zijn echter wel 'bijzondere' studenten. Twee van deze eerstejaars zijn studiestoppers geweest, de andere komt van het mbo af. Alle scholieren verwachten dat zij de studiekeuzecheck met een positief resultaat kunnen doorlopen.

Subjectieve norm:

De antwoorden kunnen worden opgedeeld in niet verplicht voelen, verplicht voelen, ouders weten van de studiekeuzecheck af, ouders weten niet van de studiekeuzecheck af, ouders hebben geholpen en ouders wisten in eerste instantie niet wat een studiekeuzecheck is.

Niet verplicht voelen:

Vier scholieren geven aan dat zij zichzelf niet verplicht voelen om de studiekeuzecheck te maken. Redenen die worden genoemd zijn dat de studiekeuzecheck voor jezelf is, dat de ouders geen druk leggen achter het studeren en dat bijna niemand het er over heeft (minder druk/belang dan bij toelating).

Verplicht voelen:

Een van de scholieren geeft aan dat zij zich gedwongen voelt om de goede studie te kiezen. Dit komt mede doordat verkeerd kiezen veel geld kost. Twee eerstejaars voelden zich verplicht om de studiekeuzecheck te maken. Dit had met het verplichte karakter van de studiekeuzecheck te maken en het feit dat de ouders van de studiekeuzecheck af wisten.

Ouders weten van de studiekeuzecheck af:

Van twee scholieren en van een eerstejaars wisten de ouders van de studiekeuzecheck af. De eerste scholier geeft aan dat de ouders haar steunen en zich geen zorgen maken over de matching. De scholier geeft aan dat ze het niet van de daken af heeft geschreeuwd dat zij matching heeft. 'Zo bijzonder is het nu niet, ik zou het wel doen als ik ben toegelaten'. De tweede scholier geeft aan dat haar ouders alles wisten. Haar ouders hebben haar tevens naar de instelling gebracht voor de studiekeuzecheck.

Een van de eerstejaars geeft aan dat haar ouders van de Leidse scan afwisten.

Ouders weten niet van de studiekeuzecheck af:

Een eerstejaars geeft aan dat haar ouders niet van de studiekeuzecheck af weten. Ze zou dit ook niet vertellen behalve als het handig is (zoals het wegbrengen naar de instelling).

Twee eerstejaars geven ook aan dat de ouders niet van de studiekeuzecheck afweten. Een van de eerstejaars geeft aan dat als het een brief was de ouders wel van de studiekeuzecheck af hadden geweten omdat deze dan op de tafel zou liggen. De andere ouders wisten van een deel van de studiekeuzecheck niet af.

Ouders hebben geholpen:

Bij drie eerstejaars hebben de ouders geholpen bij de studiekeuzecheck. Dit doen zij door te helpen bij het schrijven van de motivatie of mee te denken over kwaliteiten. Een van de eerstejaars geeft aan dat haar moeder dit op een coachende manier deed. Hiermee wordt bedoeld dat dingen niet letterlijk voor werden gezegd maar het laten nadenken over bepaalde aspecten of verwoordingen.

Ouders wisten (in eerste instantie) niet wat de studiekeuze was:

Een van de scholieren geeft aan dat de ouders niet wisten wat de studiekeuzecheck was voordat de scholier dit zelf uitlegde.

Twee eerstejaars beamen dit. De ouders van de eerste eerstejaars komen uit China waar de toelatingsprocedure anders verloopt. Hierom was het moeilijk om uit te leggen waarom de hbo studie verschilde van de wo studie. Hiernaast waren er verschillende opvattingen over een numerus fixus. De tweede eerstejaars geeft aan dat de ouders het woord studiekeuzecheck nog nooit hadden gehoord. Hij moest dit opzoeken om zijn ouders te kunnen informeren. Ook de vrienden van de eerstejaars wisten niet wat een studiekeuzecheck was.

Samenvatting:

De meeste studenten voelen zich niet verplicht om de studiekeuzecheck te maken. Van de ouders die van de studiekeuzecheck af wisten (drie), verplichte maar één stel de scholier of eerstejaars om de studiekeuzecheck te maken. Dit geldt ook voor de ouders die hebben geholpen. Sommige ouders niet wisten wat de studiekeuzecheck was.

Attitude:

Scholieren en eerstejaars:

De antwoorden die zijn gegeven vallen op te delen in positieve attitude, een positieve houding tegenover de studiekeuzecheck, een gematigde attitude, een neutrale houding tegenover de studiekeuzecheck en een negatieve attitude, een negatieve houding tegenover de studiekeuzecheck.

Positieve attitude:

Er zijn verschillende positieve attitudes over de studiekeuzecheck.

Een van de scholieren geeft aan dat zij niet begrijpt waarom je niet naar de matching zou gaan omdat het alleen maar goed voor je is. Ze zegt: 'Je komt er alleen maar meer achter of iets bij je past of niet'. Een van de eerstejaars sluit zich hierbij aan.

Andere scholieren geven aan dat zij wel begrijpen waarom de studiekeuzecheck wordt gehouden omdat je zo de beste mensen selecteert. Een van de eerstejaars sluit zich hierbij aan.

Een van de eerstejaars plaatst een opmerking die deels met de studiekeuzecheck heeft te maken. Zij geeft namelijk aan dat alles om de studie wel goed geregeld was. Er was een introductie voor de introductie in de zomervakantie. Je kreeg alvast een aantal lessen en leert je klasgenoten alvast kennen. Dit heeft een hoop piekeren gescheeld.

Gematigde attitude:

Er zijn twee gematigde attitudes. Een van de scholieren geeft aan dat zij denkt dat instellingen vaak wel gelijk hebben als iets niet bij je past maar dat zij 'bökkig' is. Hiermee bedoeld zij dat zich niet snel in een negatief advies zal kunnen vinden.

Een van de eerstejaars geeft aan dat zij denkt dat de studiekeuzecheck nog verbeterd kan worden. Zij denkt dat er beter een gesprek gehouden kan worden omdat je zo beter weet wat een studie inhoudt en wat de motivatie van de scholier is (als instelling)

Negatieve attitude:

Er zijn ook veel negatieve reacties over de studiekeuzecheck.

Twee scholieren geven aan zenuwachtig te zijn als je net de studiekeuzecheck hebt gemaakt en het resultaat af moet wachten. Een van hen geeft aan dat je van te voren niet weet wat je moet verwachten. Ook wordt de opmerking geplaatst over meerkeuze antwoordmogelijkheden. De scholier had graag extra uitleg willen geven of zijn motivatie uit willen schrijven. Nog een scholier sluit zich hierbij aan. Zij had haar profielwerkstuk op haar studiekeuze gebaseerd om nog meer motivatie te laten zien. Echter kon zij hier niets over invullen.

Een andere scholier geeft aan dat ze de studiekeuzecheck veel te moeilijk vond. Dit geldt overigens ook voor de toelatingstoetsen voor de PABO. Een van de scholieren met alle

vakken die verplicht zijn voor de PABO in haar pakket heeft de oefentoetsen gemaakt. Zij zit op examenniveau met deze vakken maar haalde voor de oefentoetsen een vier. De scholier zegt: 'Ik zou daar mij ook niet prettig bij voelen want dan heb je een keuze gemaakt maar dan weet je nog steeds niet of je toegelaten wordt. En als je dan die toets niet haalt dan wat, een tussenjaar maar?'.

Een van de eerstejaars geeft aan dat de studiekeuzecheck geen indruk heeft gemaakt. Ze geeft aan dat het niet lang duurde om te maken en dat het online was. Hiernaast had je de hele zomervakantie om hem te maken. Ze denkt ook dat de studiekeuzecheck meer voor de Haagse Hogeschool was dan voor haarzelf, ze heeft er niet veel aan gehad. Nog een eerstejaars sluit zich daarbij aan. Hij ziet de toegevoegde waarde van de studiekeuzecheck niet in.

Een andere eerstejaars plaatst de opmerking dat zij een onderdeel van de studiekeuzecheck zou willen aanpassen. Het geeft geen totaalbeeld, het is maar een klein deel. De eerstejaars vraagt zich zelfs af of alles nagekeken wordt.

Nog een eerstejaars geeft aan dat zij het gesprek nep vond omdat zij van te voren al wist wat er gevraagd ging worden. Dit had zij al uit haar hoofd geleerd. De motivatietest kwam op hetzelfde neer.

Nog een opmerking is dat een eerstejaars het gek vindt dat als je je voor 1 mei inschrijft en een negatief advies krijgt je wel gewoon mag beginnen. Waarom doe je dan een studiekeuzegesprek? Je hebt er voor niets gezeten want je mag gewoon beginnen. Je steekt ergens veel tijd en moeite in, en uiteindelijk maakt het vrij weinig uit.

Samenvatting:

De negatieve attitudes hebben bij de scholieren en eerstejaars de overhand. Degene die positief tegenover de studiekeuzecheck staan hebben vaak wel een 'maar'. Een voorbeeld hiervan is dat de eerstejaars die positief tegenover de studiekeuzecheck staat maar het wel gek vindt dat als je je voor 1 mei inschrijft en je een negatief advies krijgt je wel nog steeds mag beginnen. Degene die negatief tegenover de studiekeuzecheck staan geven aan dat de studiekeuzecheck geen indruk heeft gemaakt, dat hij te moeilijk was en dat er meer ruimte nodig was om uitleg te geven of extra activiteiten naast de middelbare school aan te geven.

Instellingen:

De antwoorden die zijn gegeven kunnen worden opgedeeld in een positieve attitude, een gematigde attitude en een negatieve attitude.

Positieve attitude:

Een van de instellingen geeft aan dat de studiekeuzecheck het eerste inzicht van studeren is en wat scholieren hier allemaal voor moeten doen (huiswerk maken, contacturen, met je studie bezig zijn). De instelling geeft aan dat je jezelf kun profileren als je het goed doet tijdens de matching. De instelling laat zien dat het belangrijk vinden dat de scholieren een goed studiekeuzeproces doorlopen, iets wat de respondent een mooie uitstraling vindt. Zij geeft aan dat de scholieren niet goed weten wat zij moeten verwachten van het hoger onderwijs. Hierom vindt zij het belangrijk dat scholieren geholpen worden bij hun studiekeuze en 'gedwongen' worden tot nadenken. Een andere instelling sluit zich hierbij aan.

Nog een instelling geeft aan dat de scholier de studiekeuzecheck heel serieus moet nemen. Je moet je voorbereiden en mag niet laconiek zijn. De studiekeuzecheck is een maat voor de inzet.

Gematigde attitude:

Een van de instellingen maakt de opmerking dat een foute keuze zou moeten kunnen, maar dat als deze voorkomen had kunnen worden het zonde is. Voor de instelling is de wet kwaliteit in verscheidenheid wat minder handig vanwege de regelgeving er om heen. De instelling had al een check en sommige aspecten sneden met wat de regelgeving verwachte.

Negatieve attitude:

Een van de instellingen geeft aan de studiekeuzecheck een gedoe te vinden. De respondent blijft zichzelf verbazen. Er zijn bijvoorbeeld leerlingen die zich helemaal niet voorbereiden. Hij geeft aan dat er op 30 april een piek qua inschrijvingen te zien is. 'Blijkbaar schuift iedereen het inschrijven voor zich uit, en de tendens is ook dat de leerlingen zich voor meerdere opleidingen zich inschrijven. Wat de instelling ervaart als 'jij wil hier naar toe wil komen', is voor de student juist nog een observatie. Deze moet nog 3 andere studiekeuzechecks volgen, en neemt daarna pas de beslissing en meld zich dan pas af.'. 'Studenten ervaren de studiekeuzecheck als een onderdeel van hun oriëntatie en als een open dag terwijl de instelling denkt dat zij zaken aan het doen zijn.'.

De respondent geeft aan het huidige studiekeuzeproces niet goed te vinden. Over gesprekken met jaar 4 havisten tijdens een open dag zegt hij; 'Dit zijn geen gesprekken, ik sta daar voor 'jan lul''. In jaar 5 begint het daadwerkelijke studiekeuzeproces. De respondent geeft aan het een heel complex probleem te vinden. Hij zegt dat scholieren een laag reflectievermogen hebben, lage zelfkennis over eigen kunnen en kwaliteiten hebben en geen urgentie rondom het kiezen ervaren. De scholieren moeten nog over naar jaar 5, ze moeten hun examen nog halen, hierna begint het keuzeproces en het urgentiegevoel pas.

De respondent heeft gekeken welke gesprekken er goed gaan. Dat je het gevoel hebt van; 'Wauw, dit is een bijzonder goed gesprek met een 16/17/18 jarige'. Hij vraagt dan altijd welke vorm van onderwijs de scholier gevolgd heeft. Zijn conclusie; 'Heel vaak zijn dit leerlingen die montessori, vrije school of ander soortig onderwijs hebben gevolgd die in staat zijn om het goed te verwoorden'. Hij vindt het intens jammer dat de meeste studenten uit het reguliere onderwijs niet in staat zijn om het te verwoorden, 'Ze weten het wel maar ze kunnen de woorden niet vinden.

De respondent denkt dat de oplossing meer ligt bij 'Wat gebeurt er eigenlijk bij de havisten en mbo'ers van september tot 1 mei'. Wat is daar de voorbereiding totdat ze zich inschrijven en de studiekeuzecheck doen. De respondent merkt dat een groot percentage heel laconiek omgaat met een opdracht. Veel studenten komen niet opdagen op de afgesproken datum voor de studiekeuzecheck. De studenten zijn uitgenodigd, de opdracht is verstuurd, ze weten het precies maar ze komen gewoon niet opdagen. 'We worden hier wel steeds strenger, als ze weer niet komen worden ze automatisch uitgeschreven'.

Een andere instelling geeft aan dat zij denkt dat scholieren wel fouten moeten mogen maken. Ze denkt niet dat mensen overmatig beschermd moeten worden. Ze geeft aan dat de reflectie op gang moet worden gebracht bij scholieren. Ze weet niet wat het

advies dat gegeven wordt met de scholieren doet en hoe scholieren hier naar handelen. Er moet meer op de beslissingen ingezet worden, en minder op het alleen geven van een positief en negatief advies.

Nog een instelling geeft aan dat het moeilijke met de studiekeuzecheck is dat er van statistieken uit wordt gegaan, maar dat de mensen die hem maken individuen zijn. In een paar maanden gebeurt veel. De scholier wordt student. Wat daartussen gebeurt (mentaal) is niet controleerbaar, het valt niet te checken wat daar qua denkprocessen gebeurd.

Er is een heftige discussie geweest of de studiekeuzecheck niet verplicht gesteld moest worden. Het antwoord hierop is nee, omdat het effect van de studiekeuzecheck niet bekend is. Een aantal jaar geleden was er een dag georganiseerd met een proefcollege en een gesprek. Vier mensen kregen aan het einde van de dag een negatief advies. Van deze vier zijn er twee niet begonnen aan hun studie, de andere twee wel en doen het goed.

Scholen en ouders gaan steeds serieuzer om met de studiekeuze. Kunnen de scholieren op deze leeftijd al kiezen? Sommigen weten het wel zeker, maar dit is minderheid. De meerderheid begint en 'ziet het wel'.

Nog een respondent geeft aan dat de overheid iets in wilde voeren wat een verkeerde naam heeft gekregen. Matching heeft wat hem betreft de voorkeur over de benaming studiekeuzecheck.

Samenvatting:

De meeste instellingen staan positief tegenover de studiekeuzecheck. Echter vragen twee instellingen af of de studiekeuzecheck wel een goed instrument is vanwege de fase waarin de scholieren die student worden inzitten. Twee andere instellingen geven aan dat zij vinden dat scholieren wel fouten mogen maken omdat je ook van fouten leert. Het maken van een foutieve studiekeuze is wat de studiekeuzecheck nu probeert te reduceren.

Gedragssintentie:

De antwoorden die zijn gegeven kunnen worden opgedeeld in niet verplicht wel maken, niet verplicht niet maken, negatief advies wel beginnen en negatief advies niet beginnen.

Niet verplicht wel maken:

Er zijn drie scholieren die de studiekeuzecheck alsnog zouden maken als deze niet verplicht was. Redenen die werden genoemd zijn: het twijfelen tussen hbo en wo, weten wat de instelling van jou vindt en 'het proberen' om er achter te komen wat de instelling wil en op wat voor een niveau jij zit.

Een vaker genoemd voorbeeld is iemand die de studiekeuzecheck moest doen om het niveau vast te stellen. Aan de hand van het niveau werd hij in een klas geplaatst met mensen die ongeveer gelijk scoren. Als er om deze reden een check afgenomen wordt zouden meerdere scholieren en eerstejaars de studiekeuzecheck zeker maken.

Een van de eerstejaars geeft aan achter het concept studiekeuzecheck te staan. Om deze reden had zij de studiekeuzecheck alsnog gedaan, zelfs als deze niet verplicht was. De eerstejaars geeft aan dat de instelling ook de minder leuke aspecten van de studie laat

zien. Dit kan je beter van te voren weten in plaats van erachter komen in het midden van het schooljaar.

Niet verplicht niet maken:

Een van de scholieren geeft aan de studiekeuzecheck niet te maken als dit niet nodig was geweest. Reden die wordt genoemd is dat hij zeker was van zijn studiekeuze.

Nog een scholier twijfelt of hij een studiekeuzecheck zou maken als het niet verplicht was. Hij geeft aan dat hij denkt dat er twee kanten zijn. Enerzijds weet je niet wat ze van je denken als je hem maakt, anderzijds kan je geen slecht resultaat behalen als je hem niet maakt.

Ook de eerstejaars twijfelen over het maken van de studiekeuzecheck.

Als je niet verplicht was geweest om de studiekeuzecheck te maken weet de eerstejaars niet goed hoe zij gehandeld had. Als de school had aangegeven dat zij het waardeerden en dat het handig was om het te maken dan had zij dit gedaan. Als er verder geen informatie of redenen bijstond waarom de studiekeuzecheck gemaakt moest worden dan had zij hem niet gemaakt. Een andere eerstejaars sluit zich hierbij aan.

Een andere eerstejaars twijfelt over de toegevoegde waarde van de studiekeuzecheck. Hij twijfelt of hij de studiekeuzecheck als het niet verplicht zou zijn had gemaakt. Hij denkt dat een gesprek beter vindt dan een vragenlijst invullen. Je kunt dan andere dingen toelichten, makkelijker toelichten dan in een vragenlijst.

Negatief advies wel beginnen:

De scholier geeft aan bij een negatief advies wel te beginnen. Behalve als de universiteit aangeeft dat het niveau te hoog is.

Een andere scholier geeft aan na de matching te kijken wat zij gaat doen.

Nog een andere scholier geeft aan dat hij alsnog zou beginnen met de studie als er een negatief advies uit de studiekeuzecheck komt. Dit omdat hij het een momentopname vindt.

Nog twee andere scholieren geven aan het tegendeel te willen bewijzen en beginnen dus ook bij een negatief advies. Ook hier wordt aangegeven dat de studiekeuzecheck een momentopname is.

Eerstejaars hadden bij een negatief advies ook begonnen. Redenen die worden genoemd zijn nog één andere optie te hebben en anders een jaar te moeten wachten en het tegendeel willen bewijzen.

Negatief advies niet beginnen:

Een scholier geeft aan dat hij in gesprek zou gaan om te kijken waar het advies op is gebaseerd. Hij zou de antwoorden met zichzelf vergelijken. Hij zegt: 'Ze zien toch iets wat niet bij de opleiding past'

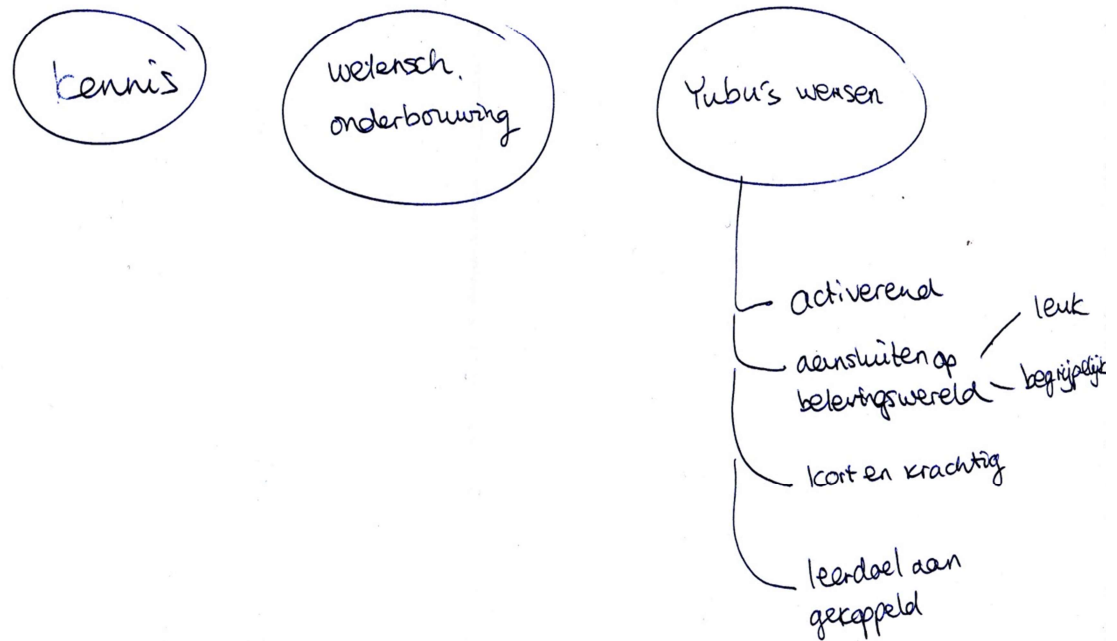
Twee eerstejaars zouden niet beginnen aan de studie. De eerste eerstejaars geeft als reden het uitloten voor de studie. Mogelijk had zij dan met een andere studie begonnen omdat zij graag wilde beginnen. De ander geeft aan dat hij teveel aan zichzelf zou gaan twijfelen. 'Ik had kennelijk toch niet de competenties die zij van mij verwachten als dat uit mijn studiekeuzecheck zou blijken'.

Samenvatting:

Het wel of niet maken van de studiekeuzecheck is verdeeld over de respondenten. Redenen om de check wel te maken zijn het twijfelen tussen hbo en wo, het vaststellen van iemands niveau, de school heeft aangegeven dat het belangrijk is en dat de minder leuke aspecten van de studie ook weer worden gegeven. Redenen om de check niet te maken als deze niet verplicht is zijn het zeker weten dat je deze studie wil doen, de toegevoegde waarde niet inzien of het willen beginnen aan een studie.

De meningen of je moet beginnen met een negatief advies zijn meer verdeeld. De meeste scholieren of eerstejaars beginnen bij een negatief advies wel. Redenen die worden genoemd zijn dat de studiekeuzecheck een momentopname is, dat de scholieren het tegendeel willen bewijzen (vier keer genoemd!) en het willen beginnen. Redenen om niet te beginnen zijn het feit dat je niet toelaatbaar bent (in een geval van een loting) of dat je een slecht gevoel er bij hebt/ de school een slechte eerste indruk van jou heeft.

Bijlage 8: Ontwerpcriteria

Bijlage 9: Concept opdracht kennis en consequenties

Waarom

transfer

quiz

1. leerling moet zelf nadenken / word uitgedaagd
2. kennis word getest
3. Bij te weinig kennis is de leerling 'af' -> verder verdiepen
4. opdracht vereist weinig introductie -> iedereen is bekend met een quiz.

Waarom niet

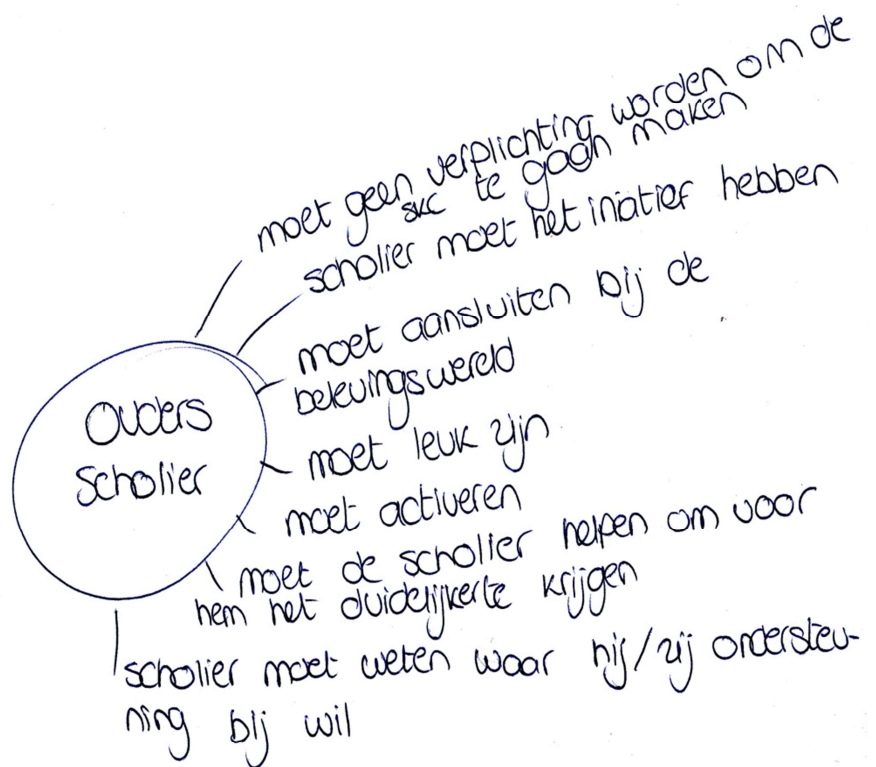
1. soortgelijke vorm opdracht op yulu / minder afwisseling qua opdrachten
2. te vaak 'af' gaan kan demotiveren.

stellingen:

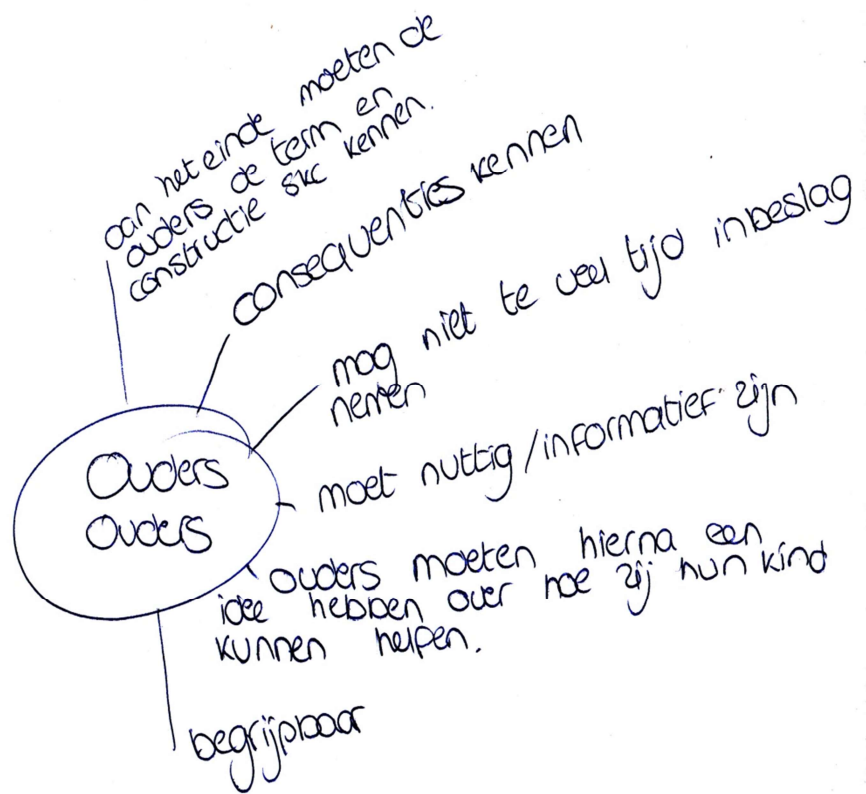
1. Je bent altijd verplicht om deel te nemen aan de studiekeuze check → Fout, echter in de meeste gevallen wel.
2. Na 1 mei kan ik mijzelf nog inschrijven → waar, echter niet bij iedere school. SKC is meestal verplicht en bindend.
3. als ik uitloot maar mij voor 1 mei voor een andere studie heb ingeschreven kan ik met die studie beginnen - waar
4. Voor de ~~poes~~ moet ik altijd de toelatingstoetsen aardrijkskunde, geschiedenis en natuur en techniek maken - niet waar, alleen als deze niet in je vakkenpakket zaten.
5. de studiekeuzecheck (of matching) is bij iedere instelling en studie hetzelfde - niet waar
6. De uitslag van de studiekeuzecheck is bindend - niet waar, in sommige gevallen wel.
7. Niet voor iedere opleiding hoef je een studiekeuzecheck te maken - waar, echter in de meeste gevallen wel. lotingsstudies zijn meestal uitzonderingen
8. De instelling kan mij welgeren als ik de studiekeuzecheck niet maak / vergeet - waar
9. ~~als~~ als ik de afspraak ben vergeten kan deze worden verplaatst - niet waar in de meeste gevallen, of je moet een geldige reden hebben.

10. De studiekeuze check moet ik thuis maken / Voor de studiekeuzecheck hoef ik niet te reizen. Niet waar - de meeste scholen hebben ook een opdracht op locatie
11. Intake; een intake is een nurswerkopdracht die ik thuis moet maken - niet waar, het kan wel een onderdeel zijn. Een intake is het eerste gesprek waarin kennis met elkaar wordt gemaakt en met de studie.
12. Een opleiding / instelling kan kosten in rekening brengen - waar, uit zonderling
13. Een assessment is een opleidingsgerelateerde praktijkopdracht (waarin het meestal om motivatie, verwachtingen en aanleg gaat) - waar kan o.a. een interview, of ^{ig-test} of ^{persoonlijkheids} test ^{centreren} of ^{jij een goede kandidaat bent} kennis, capaciteiten, waardigheden en karaktereigenschappen
14. De meest voorkomende skc is een vragenlijst en een gesprek - waar.
15. De skc is een selectiemethode - niet waar, hoets om te kijken of de opleiding goed bij je past en of jij goed bij de opleiding past
16. De inschrijfdatum voor een lotingsstudie is eerder dan 1 mei. - niet waar
17. Als ik een negatief advies krijg kan ik niet met een studie beginnen - deels waar, ligt aan de voorwaarden van de instelling, meestal kan je wel beginnen
18. Ik kan mij voor meer dan 1 lotingsstudie inschrijven - niet waar
19. Ik kan meerdere skc's maken voor verschillende studies - waar
20. Ik kan een instelling verplichten om een skc aan te bieden - waar, voor 1 mei.
21. ~~Op lotingsstudies~~ Je kunt meer dan 1 skc volgen - waar

Bijlage 10: ontwerpcriteria opdracht ouders

Dit zijn de criteria waar de opdracht voor de ouders bestemd voor de scholier aan moet voldoen.

Dit zijn de criteria waar de opdracht voor de ouders aan moet voldoen.

Bijlage 11: Concept opdracht ouders

Samen op onderzoek uit
↳ samen iets uitvoeren

Wat moet je doen als je de studiekeuze hebt gemaakt?

↳ koppeling ouders → expertrol
↳ betalen studie

1. Digid aanvragen
2. Inschrijven
3. Indien nodig lening aanvragen
4. studentenreisproduct aanvragen
5. studiekeuze check maken